8189 t. 1

Bibl. Jag.

II

I

Dzieje Polski Zuredchwobrowej.

0681

От Императорской Академіи Наукъ.
Его Высокоблагородію
Вацлаву Александру Мацеіовскому,
въ Варшавѣ.

№ 2159

Dějiny polské hrad chrobor

S. 52 = 22

Ba = 24

Bb = 23

~~dne~~ 154 = 27

↑
v březnu - tuhá

Redakční zpracování

S. 3 - 27 druhá

Pomnikiem ojca [illegible] Dzieje Dawid Długosz, Juliusza Cezara i Tacyta, które z [illegible] Słowiańskich, czyli, (o) Deutsches Wörterbuch von J. Grimm und Wilh. Grimm pod wyrazem Feld.

jak się wnosi pomieniu, o

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] Dahami, których wiz ludności na wojnach i walnieszy dzielec, panowała jedna nad drugą. Znajdujemy w starożytnej Germanii nad górnym Dunajem i Dolną Łabą, gdzie [illegible] warchniejszy wiz

[illegible] (Semnones) [illegible] ludności, [illegible] zjednoczyła wiz za cel [illegible] i Teutonami, zjazd [illegible] Odenu i ze Skandynawii [illegible] przychylnymi i [illegible] Rzymu.

(Lecz skądże wniosek że wiz zjednoczyła?
Gdzie wniosek lecz Dawid podług. hie-
roglify rzeczy [illegible] za nimem klucz a gad,
nazwiska gdy, rzeki i t. p. jest
germańskich już celtyckich, których
w pięknej rozprawie swej niele-
[illegible] Andrzej Kuchanski [illegible] za nim
Wilhelm Jahobi [illegible] Baumeister [illegible],
[illegible] na zwrócił uwagę [illegible] wyrazów [illegible] języków

[illegible] w Bibl. Warsz. 4 r. 1855. II. 510–21.

(2) Die Bedeutung der böhmischen Vornamen für Sprach- und Völkergeschichte nachgewiesen [illegible] 1856. [illegible]

(3) Alemannische Wanderungen, Leipzig 1861

[illegible] na [illegible]

[illegible] z ludźmi przyjaciółmi ad magni pigaras.

tych przechodzenie [illegible] wyłączali, często [illegible] zwyczaem
chowane [illegible]. Dawniej ten przed-
walami na chwilę wzięcie,
że dziejopisa Szwajcarya, Bawar-
nya, wielkie księstwa Leadenskie, nawet
Wirtemberga (Würtenberg) cała skle-
cenie jestrzeb pod-słowiańskie, pod-
niemieckie Austrya, Tyrol, prze-
pełnione były słowiańskiemi, na
te kraje [illegible] [illegible] [illegible]

Natwiza [illegible] ludnose

Zdarzenia pod Panowaniem Juliusza Cezara najsłynniejszej Swoiej pisarki Ludnisiwej.

Była ona ludnisey drugą gdzinnie ulubioną [illegible] Cleopatrini [illegible] Swoiej, a ludnisey zamiast opisywać wydarzenia należy z cywilizacyi [illegible] swoją ludnisię wobec innych [illegible] Afryki wschodniej.

[illegible] nie [illegible] Cleopatra [illegible] w krainach [illegible]

[illegible] Swiatła ich [illegible] nie wniosła gdy [illegible] sama nie [illegible] Egiptem [illegible] nad nią Sezarem, Pompejuszem, Cezarem i Juliuszem, gdzie [illegible] Ludnisi, [illegible] ich [illegible] Ludnisi [illegible] rad z wyższej cywilizowanej Grecyi. Znaleźli się wprawdzie wśród [illegible] Dziwy znakomici mężowie, którzy nie zważając na [illegible] prawdy [illegible] [illegible] Julian; ale [illegible] [illegible] przypadali jak [illegible] [illegible], albo wreszcie się [illegible] Kapłanów jak [illegible] Zamilczę, [illegible] Jachi Konens czyli Dyonens [illegible]

Gallia [illegible] a cywilizacyą [illegible], jak [illegible]

[redacted] Dzieje [redacted]

[redacted] nabierać dla siebie i [redacted] od siebie [redacted] nauk [redacted]
i [redacted] poważanie [redacted] [redacted]

[redacted] Wszelakim [redacted] z [redacted] [redacted] z [redacted] [redacted] [redacted]

od Strabona

za cesarzy Jakuszowych wprowadzony (Kitoraj), [illegible] również w bezrozumnej [illegible] języku, a dych znowu resztach. jak z mezyglicami celtickimi zwanemi z Kapnobatai chodzący w dymie ofiarnych ziół na ofiarę bóstwu? (1) [illegible] Dawidem porównywanego [illegible] Dawid, że [illegible] nazwisko [illegible] nadziemskiej, jak nazwy jej mezy (2), będące [illegible] Dawidowej, [illegible] z nad Dunaju na [illegible] [illegible] [illegible]

Dzieje 44. r.

4

Swewów. Jednaky sam kapłaństwo Druidów i publiczne prawa i prywatowe stosunki regulowało, a dominujące już rycerstwo miało [illegible] nie publiczny wpływ.

Druidyzm powstawszy, jak się zdaje, w Galii i ztamtąd wszędzie rozszerzony (1); rolę znaczącą (?) : t. p. Objaw drugi dostrzegamy w Swewii [illegible] adeptów. Byli [illegible] przejściowy kapłaństwa u Chatów, [illegible] Semnonów [illegible] Lugiów, liczących się do ludów [illegible] swewskich; ale stosunki kapłaństwa nie były wcale [illegible] Rudawi i [illegible] Suiones [illegible] dla wspólnej pod czas wojny obrony; [illegible] dla prawa rali w przeświadczeniu i wpływie [illegible] w pochodzie na nieprzyjaciela (3); [illegible] Szczególniej jednak [illegible] bitwy życie objawiło [illegible] Semnonów i Lugiów, i jak Cezar zaznacza, nie mieli [illegible] wcale [illegible] kapłanów, [illegible] bez kapłanów wszystkie sprawy [illegible] zawiadywali [illegible] przyjaciół (Semnonów) w celu [illegible] przywracania [illegible] zwyczaju (4).

W swojskiej ludów dyscyplinie, [illegible] Celtów, Swewów i Suionów

(1) Według Cezara (De bell. gal. VI. 13) Druidi Druidyzm zgubiony De Germanis, de finibus.

(2) Davezac de La Chavanne, w dziele Histoire des classes agricoles en France, Paris 1854, przypisuje (na str. 38) z Plinim. szaj Druid że [illegible] Plinim. [illegible] margines. [illegible]

(3) Gentes reliquae omnes quo in bellum, nihil Cezar de bell. gal. VI.

(4) Cezar [illegible] lamże IV. 19.

(5) Tak zwane Stadt Gerichten, Dorfschaften, a czem gdzie w Niemczech. (wyd. 1.) str. 118–19. 1842 z. przyp.

[illegible] Siewierz dla nich [illegible] pierwszemi dziejami Polski. Bez nich trudnoby się w tych dziejach [illegible] Dopiero [illegible] przyszła chwila, kiedy się w nich zwierzchność [illegible] Popielarz z przydomkiem [illegible] z Julianem Leszczyńskim [illegible] zarem. Bez Siewierza nie podobnaby rzecz odgadnąć, skąd się mogła wziąć w Germanii i po zdobyciu [illegible] prawo, zdobyte za cła prawdziwe, do których wyciskano dyluvii urzędnik [illegible] każdemu z nich [illegible] towarzysz (1). Siła [illegible] zbrojna [illegible] druga [illegible] była [illegible] co w pierwszej Polsce. [illegible] z każdego powiatu po dziesięć wozów czerwonych, czyli co dziesiąty [illegible]

[illegible] trzeciego, [illegible] zarząd [illegible]

[illegible] Leszczyńskiego

(1) Jacyl w Germ. 18. mówi: eligantur in isdem comitiis ex principibus, qui jura per pagos vicosque reddunt. Centenis (tak czytać jak mniemam należy, a nie centenis) singuli (nie singulis, jak się powszechnie czytało) ex plebe comites consilium simul et auctoritas adsunt.

[illegible] wybranych przez sejm na [illegible] i sędziów, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

Dzieje [illegible]

5

Dawa szedł na wojnę, jak o tem
obszernie w Pierwotnych Dziejach
Polski i Litwy zdarzeń w księ-
dze pierwszej opowiadałem. Nad
Dzięciołami przedtem panował Dzięcioł,
ten, nad Słowianami Słowian, nad Ty-
szyczem Tyszyczmiha. Ustanowił na
koniec zgromadzenie naczelników, o
dobru wszystkich zawsze troskliwem,
podzielonych na rady starszyzny
i pospolstwa czyli całego na-
rodu, w których gminach (1) na
wszystkie do obradowa-
nia sprawy dla nich ogólnego

(1) Dawa na hasła
Pierwotne dzieje
jak. [illegible]

[illegible] Ariowistowi [illegible] Widzą
[illegible] ślepia; [illegible] chmurą gra-
bej [illegible] nad awybrajdą [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], a [illegible]
[illegible] [illegible] Cezarem, [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

wiw nie znana innych nad ewe
jalnie, mianowicie z judaizmem, wy-
żej omawianym (1). Wszelako i do
miady znaczenie ewentualne, zdoli-
wiające ich również do gruntownych hrabiów (φράτρες)
[illegible] nie do zgubnych nad Teutonów i innych
ludów barbarzyńskich w celu szerzenia i
utrwalania zasady [illegible] zawieranych (znacie-
chrześcijaństwa [illegible] lub na całe
życie trwać mające (2).
Ale czyż [illegible] istotnie nam, i dla
czegoż nas tak bardzo obcho-
dzą?
Że się nie [illegible] z judaizmem i
[illegible] judeizmu; lecz ja judaizm ów
w samych dyktu naszych sprzątwu-
jąc ludu, mniemałem i mniemam,
że odrzeć [illegible] czoła nauczonych
gwałtniej (Semnones), niemiecki
nie bydź [illegible], i że, za zmia-
ną okoliczności, [illegible] nabrać nad tych samych Teutonów z
[illegible] gwałtownie znaleźli-
śmy przemysły się nad Dunaj, Ren,
Wartę i Wisłę, i tam zaszczepiły
[illegible] się [illegible] w ob-
szar [illegible] dziejów polskiego
narodu [illegible] w osobie Jaw-

(1) Gentes ejusmodi nesque qui una cujusvis, Caesar Do bell. gal. VI. 22.

(2) Caesar [illegible] VI. 23. Jako Teutonów zwa- [illegible] Verfassung, a czasu Germa Nachtgallerthum. (wyd. r.) Nr. 1807 i 19. 192- 3. [illegible].

(3) Bibl. Warsz. 1865. I. 131. [illegible] wyd.

[illegible] a tu spolszczyły (3)

[illegible] z [illegible] wszelkie się [illegible] przyjaźnie

[illegible] z [illegible] gwałtownie [illegible] miasta

samowład majątkiem. Państwo do wszystkich
w pierwotnej Germanii [illegible] wol-
nością przedwszystkiem ziemi;
do Sugambrów, do Celtów, do Sar-
matów, wow czas podległemi krajami.
Trzy duchy [illegible] państwo. Jedna
[illegible] idzie od Juliusza
Cezara, który pierwszy objawił
światu Suewów, dla nich przed
nim nie miał ich wcale, i [illegible]
ciężką [illegible] Tacyta, [illegible]
z [illegible] Ligiowie [illegible]
[illegible] Trzecia [illegible] z
[illegible]

(1-de bello gal. I. 31.

O przeciwdajowie Cezarowi, jak przed
jem do Galii przybyciu, dwa [illegible]
[illegible] ludy, Helwecyowie i Arwernowie,
[illegible] od przodowania
całej Galii [illegible] wezwali
[illegible] na granice
[illegible] w krajach
[illegible] Cezara niebezpieczeństwo
[illegible] Rzeczą ludzkiego [illegible]

(Arioviste)

przed wodzem Juliusza
rzadem, jak w ostatnich
[illegible] Cezarze [illegible]
Juliuszu
[illegible] Panowa-
nia, [illegible] i po-
rządek

(1) Caes. de bell. gal. I. 51.

(2) Caesar dantis IV. 7. gis neque agricultura nec ratio ullo agno usus belli [illegible] videtur.

(3) Agriculturae non studentes, Tacit. VI. 22.

[illegible]

Stwierdziwszy co [illegible] zeznań Tacyta i z dem co zkądin nad o Germanach niemy prawi- ch. wszystkiego zeznanie, ani na chwilkę wątpić, że zkąd pochodzi zdanie i Swowanie, czyli zkąd Duńczycy przybyli, że do nich innemi przybyli do ze Skandynawii, do z Galii mieli osadnicy, i że z zebranych zkąd okoliczności wnioskować się ich dem wcześniej ciemnej swojskiej, kiedy [illegible] przedawnić nam: Jutlandzkie Celtar, gdyż mu go [illegible] albo a przedzieć nie umiano z dalekim Dalekadniej a przedziad Tacyt, gdyż nie dowyczyn jak [illegible] słuchać a przekazania, ale [illegible] [illegible] [illegible]

Swewami

że nie chcieli wiele czasowań
by za zapasy za Alpami i
za Renem już trwałego, a zeby
gdzie więcej na jednem miejscu
a nie wszerz się rozłamerne
z jednego miejsca na drugie
po upadnie rolnictwo. Za zamiast odpowiadanie
[illegible] nie chcieli w ten sposób
przez miejsc w nich pobyt
nie czasy, nie mogli rol

(1) Caesar de bello gal. VI. 22.

przyznać zakazuje, i przenosi się
gdzieindziej, przyrzekając na sem co mu
prawowne, i prawa Swewom, drugi raz
Germanom (1) przyrzekli się rozprzestrzeniać
Prawiem mu deż: / [illegible]
że Germanowie wychwalając co rok
między siebie vale, nie mogą z
nich wziąć ileby i gdzie kto szkodę,
lecz musi przyrzekać na sem co i
gdzie wydzieli mu sędziowie Prawiem mu na lu-
dzie, że nie godzi się [illegible] przywłaszczyć
sobie vali na własność, lecz na
pociągnienie vacuum. (Wziął i to, a za
nim dopuszczony
mowcę. Cezarowi pisarz (2), za Jakuz
dem leżała mysl głęboka, że w
wojnie przewodnictwo [illegible] prawa
wodzowom [illegible] na celu [illegible] pisarzom
nie mają [illegible] że podobne
mogły [illegible]
w samym dyskursie [illegible] hliżsi [illegible] prawdy, ale jej
i tak nie odgadują zupełnie.
Dzieje Swewowie zagrażali w prze-
dzie na nieprzyjaciela, a nie zadale-
ko się od miejsca pochyłe [illegible] zadepc
oddalili, [illegible] z domu się-

przyrzekać
się rozprzestrzeniać

(1) De bello gal. IV. 1. nunc a Suevis: neque longius anno vemanere uno in loco incolendi causa licet. Tamże VI. 22. a o Germanach [illegible], zemaje: magistratus ac principes anno [illegible] alio exque eive coguntur.

(2) Rozumowanie Cezara tamże (VI. 22) z dziełem Jerzego Galla i t.d., von Hermann Mull Ton Würzburg 1880 (str. 176) porównane.

podobna do owej jaka dzisiaj gwarantowanie i innym zapewnadzie [illegible] nieli [illegible] wodawcze cele.

zapewnadzającym się udawać. Ci sądzą

(3) Tacitus Germania. Text Übersetzung Erläuterung von Gerlach und Wilh. Wachsmuth. Zewsze Abh. Hefft. I. Basel 1877. Str. równ. str. 81-8.

wrażeń. Kiedy wypadła wyprawa odległa, i spotyczna co wymienionym za dnia, należało zatrzymać się wśród puszczy i ogłosić na pewnem miejscu. Wtedy

(1) Caes. IV. 1. quotannis singula milia armatorum bellandi causa ex finibus educunt. Reliqui, qui domi manserunt, se atque illos alunt.

45. 66.

raczmie dowodzić Talowych. Oparzeli gorzej, czyli niemiała miedzy ludźmi wale, [illegible] gorzej bowiem zajmuje [illegible] gdzie z niej ile [illegible] potrzeba będzie, a pieniądze nabyć zagranicą. Do wrzenia, bielenia na talerzu czas przywodzą. czyli gdzie Zechciał. Ziemia będzie dla wszelkich w obrazu lub gdzie zamierzchłych wypadku, do tego nich na wydarzenia wdawanie obracać jej nie mogło.

Inaczej będzie gdy zwracali w pachnidle na nieprzyjaciela, i gdy zwyczaj co z ludzi wynieśli z domu, mieszkali gdzie na po-

[illegible] ludzi vod wraz ze swojem [illegible] gdzie [illegible] jedna grama- Do, nie mogło bvać w gdzia- Dawie ile chciał ziemi, toez ile [illegible] przyjazny pachnidem urzędnicy i naczelnicy [illegible] gdzie Talowy. [illegible] Talowym pachnidzie

[illegible] zwracali z niej, miesz- [illegible] ze obrazu gdzie [illegible] bierzący [illegible] w gdzia- Dawie [illegible] [illegible] zwracali, ażeby [illegible] a tak [illegible] nieczuie zwracał tak obraz ziemi, gdyż inaczej bvadzie mu na ręku wnosić. Do czasu na wypadku mogącego przeciwu Drugiego.

nie lubili (1).

[illegible] Szwajcarzy się do zwyczaju dzielenia się rolą corocznie rolą, jak wiedzą obyczaj u ludów nad Dunajem, nad Suebów i w tych częściach a innych niżnych, zachowywanych (2); Szwajcarzy do formy rządu, którzy w czasie pokoju nie zwierzchność w tym jednego/lecz wielu (na publicznych obradach dla załatwienia sprawiedliwości w obrębach (apulach ?) i powiatach (3) wybieranych (3) ; [illegible] ulubili. [illegible] Sabiny [illegible] ; [illegible] ; [illegible] ;

Dzieje 46. a. 1

11

Siedzącym na miejscu nie
dozwalano [illegible]. Dalej nad
rok jeden przeciąć dla tego, aże
by rada [illegible]

przy rozdawaniu [illegible]
względniając [illegible]
Cesarz, nie [illegible]
urzędu

Liczna na własną
dziejom pogląda-
niom i zasady o
wdawaniu [illegible]
stanowej nie re-
puba.

[illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] Renu [illegible]
[illegible]

Przez [illegible]
wiadły miał
wzruszeń [illegible]
dyg[illegible]rne wojsko,
kław Cesarzowi
wi na [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] Jacyś, że
[illegible] wraz, w
czem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] w rada [illegible]
[illegible] nagłaszano

że ich [illegible] (radzieckim [illegible]
wygodnych międzyczasu nie dozwa-
lano [illegible], i [illegible] na miejscu prze-
dać chciał [illegible] zmuszano [illegible],
[illegible] dalej [illegible]. [illegible]

[illegible]

Sędziowie [illegible] [illegible]
[illegible] nie wypuszczał Cesarz, na-
dwyżej wyraźnie, [illegible] prawi-
wi [illegible] Swewnicie [illegible] musieli [illegible] prawi-
w dalszych [illegible] [illegible] zastawać [illegible] nadzwyczajnemi
[illegible] głosowaniach, gdy
[illegible]

[illegible]

Orzekać sprawiedliwie [illegible] zadanie
gdzie się w swoim Dziedzictwie o Ger-
manach [illegible] według [illegible] wiary
[illegible] wydawszy [illegible] [illegible] [illegible]
głowie jego [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Tacitus Germ. 25.
hh. nihilo, ligni, liberti, li-
berini.

(a) Tamże 38. Sue-
vorum ritu.

(b) Ceterum Germanis
vocabulum recens
et nuper additum,
quoniam qui primi
Rhenum transgressi
Gallos expulerint,
qui nunc Tungri,
tum primum gens,
ita civitatis nomen
quod victoria fecit,
paulatim evaluit,
ut omnes primo
invasores ac
victores Rhenum.

Krzyżanowski, major

nie widać

(1) Tacit. Germ. 38. quorum non una gens. Prussis adhuc nationibus nuncupatis, gentium an communis Suevi vocabulum.

(2) Tamże 2. Celebrant Germaniae vocabulum vetus et nuper additum.

(3) Tamże 7. 11. 38.

(4) Tamże 38 Suevorum ingenui, a proximis tamże 25. 44. speciminis, ingenui, liberti, liberalitas.

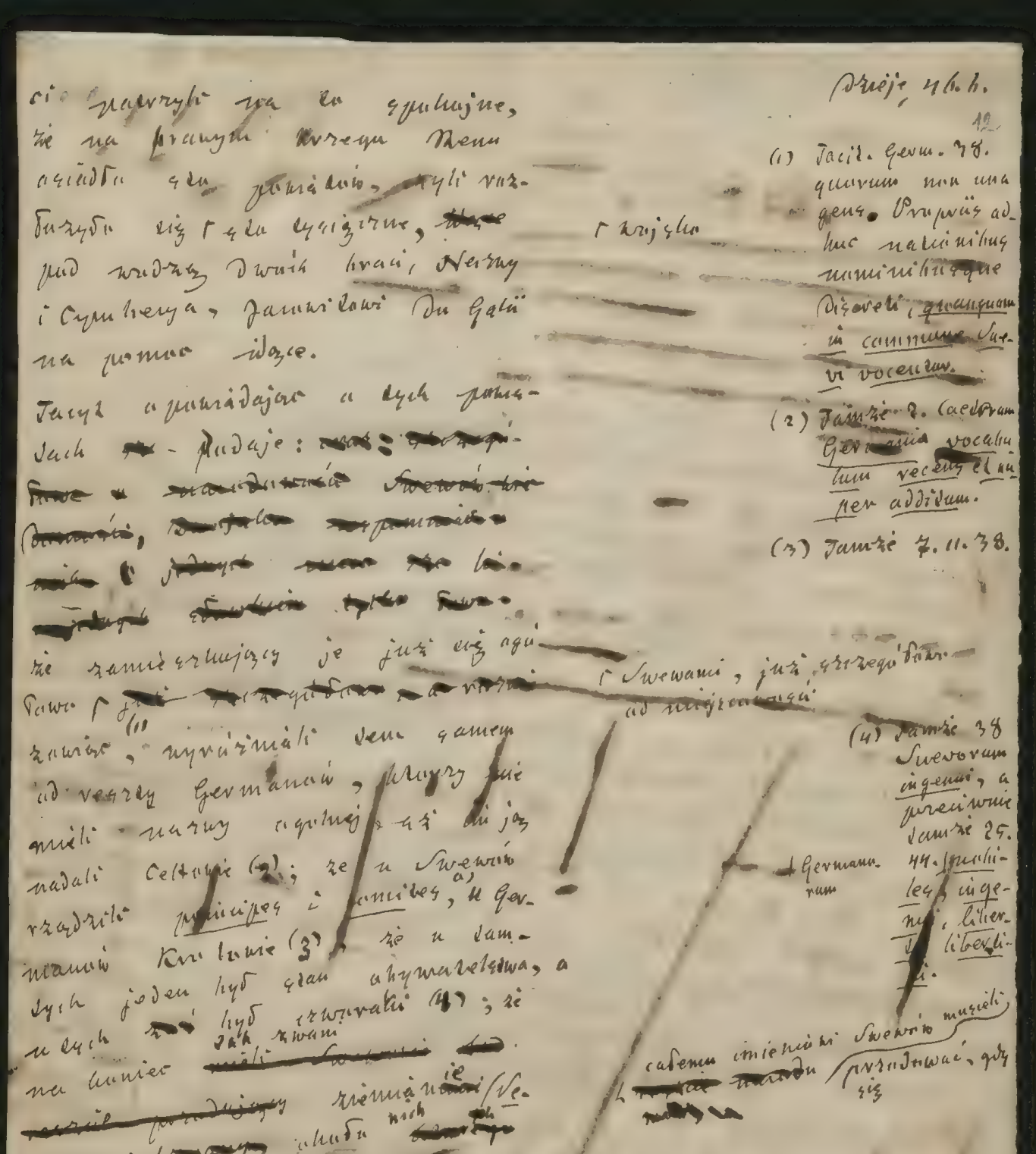

Rzecz
prawdą, czego nie czyni o Suewach
Germanów (1).

Na cechy wyróżniające Suewów od Germanów

[illegible]

religijnych, mięszanie w nie-
mięć prawdziwego
a wrzymanie
prywatnego
trzymanie
nie wymienionych

[illegible]

[illegible] nad Cezara spadkobiercami. Wa-
nie wymienia o
prawach, które
Germanie k' Jemu
przywodzi, aby
Suewom zmuszał
wyżej, [illegible]
zwracając się ku
dunajowi
Dalnemu, gdy
ny i Dalnoj
[illegible]
ile za hy-
nięcia opu-
szczali.

Przejdziemy do
drugiego dowo-
wyłączenie
że Suewów
od reszty
Germanów
wyróżniające
cechy.

(1) Tacit. Germ. 2. Deutsche Geschichte. Ed. Dzieła w Dwóch tomach w Berlinie 1872. wydane. Patz I. str. 80.

Dzieje (2) De bello gal. VI. 21. bezdrzewnie zbija/ca Gregm w Immidalagii nie[illegible] liej.

[illegible] wojny[illegible] w Germanii [illegible] Dziś [illegible] wiadomość [illegible] jawnie, że [illegible] wszy były [illegible] z [illegible] z [illegible] Drugich mieszkańcami.

Swewowie i Teutonów, w czem [illegible] ona różnią a w czem, po, [illegible] rzeczy, [illegible] zgoła mianowanie [illegible] ludów, [illegible] jedna [illegible] z dra- gą, [illegible] należy.

Pole, ziemia, [illegible] i woda, [illegible] o czasie [illegible] religijności, [illegible] zajęcie w [illegible] ze [illegible] wskazują, [illegible]

Lubili Teutonowie [illegible] i [illegible] jak [illegible] jego [illegible] we [illegible] rozwadzając [illegible] ale ludzi, [illegible] mniemania [illegible] pierwotni [illegible] wonie [illegible] bogactwach [illegible] wierzyć [illegible] a religii [illegible] wyżli, [illegible] za [illegible]

i [illegible] Mannus [illegible]

[illegible] zadawnili navadili

[illegible] według Cezara (2)

prawili [m] o widomem [illegible] w mu-
rzu, po odbytej przejażdżce, bezpy-
wanie [illegible], chuć książka te-
go nikt i nigdy nie oglądał,
oblubieniec przerażony kapłan, aże-
by nauka jego nie wyszła [illegible]
na nice, kapłi zaraz nie-
wolnikow w owem murzu, przy
wrzeniu bezpieli bractwo nieboż-
[illegible] (1), za czasow Tacyta nie
[illegible] znali już pochodzenia vul-
niedwa [illegible] w ogóle Germann-
nie. Dziatek [illegible] dawnym zwyczajem, dzierżyli
Drzewnim wrzesy trwać drzi-
by wiązkie (2), które ci na czyn-
szu rządzali, [illegible] sami nie pra-
[illegible] (3) w roli, [illegible]
[illegible] wojaczka najmniejsza
nie wyłączenie (4).

[illegible] Na roli zdarzało bardzo
[illegible] chowanie ciwentarz w ziem-
rze, a w zdjęciach [illegible] zdarzone
[illegible] Du [illegible] u Tenchterow lu-
Du [illegible] ugi [illegible] L-na [illegible]
[illegible] najczarniejsze w radzie, [illegible]
[illegible] zabierać [illegible] [illegible] (5) [illegible] u
innych Germanów, [illegible] zwyczaju
[illegible] radu [illegible] wyrzucić dzieci zgład-

L [illegible] w zgładu
[illegible] radu [illegible] u tego czasu [illegible] był
zdatniejszy od mię-
gi do zdarzeń bojow, i
waleczniejszy bo
ru

(1) Tacyt Germa-
nia.

(2) Tamże 26. na-
leży czytać:
agri ab uni-
versis in vi-
cem (nie zaś
ab universis
vicis) accupan-
tur, quae non
inter se pecu-
dum dignatio-
nem pardiun-
tur.

(3) Tamże 25.

(4) Tamże 14-5.

(5) Tamże 22.

Dzieje 78. a.

(1) Germ. [illegible] 20.
(2) Tamże 1. 41-2. III
(3) Iacit. annales 3. 44.

[illegible] Dziejów, w ich krainie grodów na na pu-
[illegible] hanych(1)
[illegible] Germanii [illegible] zwyciężonych, [illegible] same
[illegible] tylko niektóre wojenne [illegible] zdarzenia [illegible] wspomina, [illegible]
[illegible] Germanów, [illegible] [illegible] [illegible]

zwrócił się przeciw, znalazł na
[illegible] środek [illegible] dzielny [illegible]
[illegible] wypad [illegible] u swoich samych. [illegible] używszy
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] go dokazał, że
wami [illegible] na Swiów zniknięcia mę-
żnie swoich, [illegible] i na odwrót
[illegible] [illegible] [illegible] z nienawiści
władzy [illegible] wypędzaniu, przeniósł się
nad Dunaj dolny wraz ze swe-
mi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Przeciwnie Guizot w ~~[illegible]~~ obrazie kultury u Dawnych Germanów natrafiał, a w kilkunastu z Dzieży nowego świata zupełnie niezgrabnie (1). Przeciwnie jan Wil. Loebell (2), utrzymując, że Germanowie mieli z natury dalej w cywilizacyi zajść, ~~[illegible]~~ Oba pisarze dali zarysy na, również Teutonów a Słowian, ani nie pusto cyklu na ten przeciwieństwo barbarzyństwo, ale cywilizacyi ~~[illegible]~~ pewny ~~[illegible]~~ stopień ~~[illegible]~~ przedstawiający ludy, mniej więcej zbliżyć na ulegających wpływ drugich, gdy nie ~~[illegible]~~ wpływy drugich, gdy nie jej ~~[illegible]~~ nigdy.

(1) Histoire de la civilisation en France, depuis Tacite.

(2) W dziele: Gregor von Tours und seine Zeit i t. d. Leipzig 1839. str. 460 – 78.

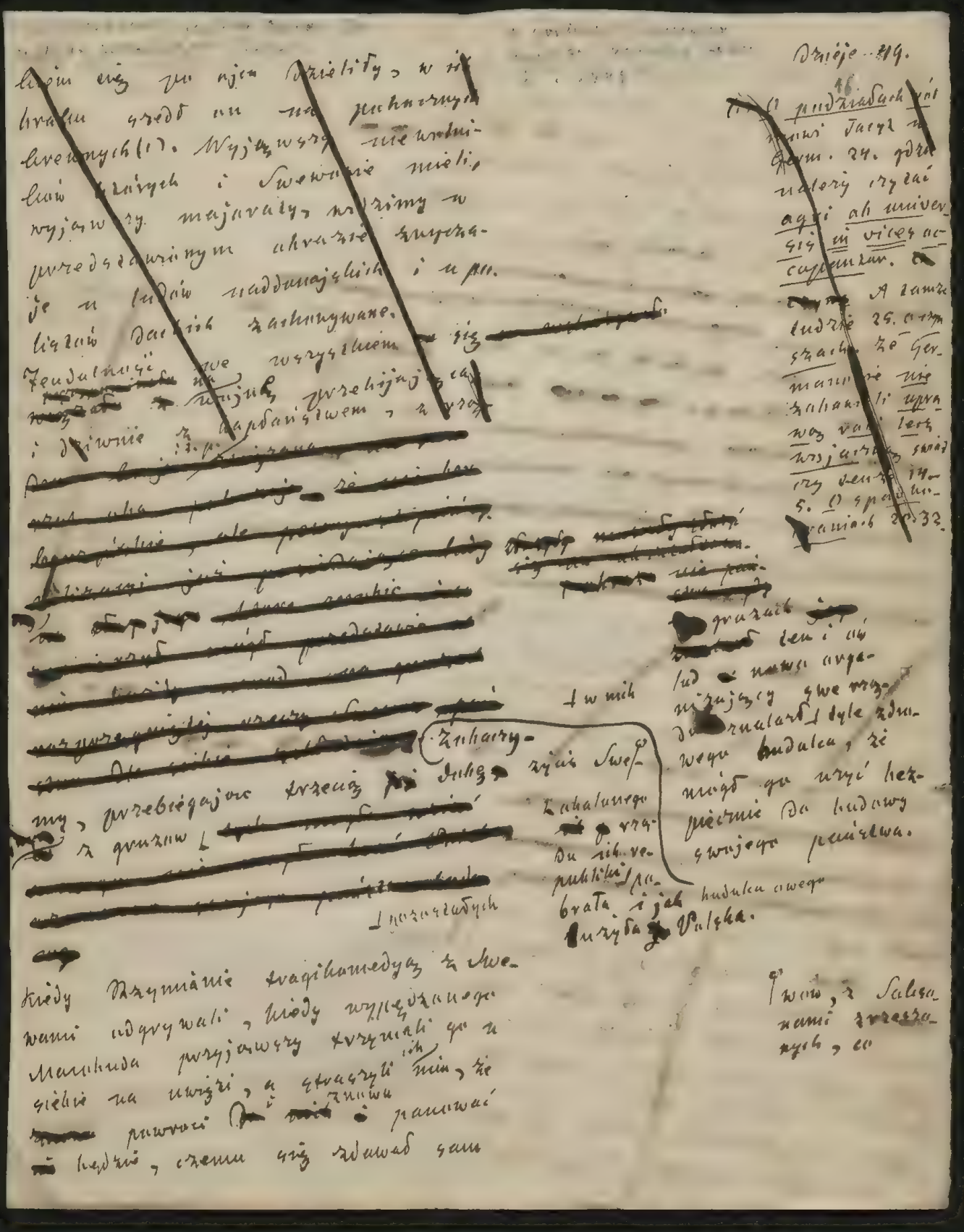

wierzyć; kiedy nowych Królów na-
rzucali Swowim, i opuszczali w
potrzebie; a czym się na nich
krom wdzięczali, przyjaciół obdarzając,
miłe za to wielce obrawszych [1];
kiedy zginowicz [illegible]

(1) Tacit. ann. XII.
29. 30.

[illegible] Do Germanii [illegible] nawiedzenie ple-
[illegible] w niej [illegible] niezna-
[illegible] aż do czasów [illegible] ne
[illegible] Vandalowemi, Sakso-
nami zwane. Chcąc [illegible] się ple-
[illegible] miąc wiarę
[illegible] jak Swe-
[illegible] wowie, z
[illegible] Królowi się
[illegible] wowi takie
[illegible] mości, za-
[illegible] częcie
[illegible] wiem
[illegible] giem. Nie
[illegible]

[illegible] Sąsiedzi w wszelki swowolni
[illegible] pewnego [illegible] zniszczenie, jakie w
[illegible] niej miłi Ziemianie (Szlachta), sta-
[illegible] li się Swewim we wszystkim po-
[illegible] dobni, [illegible] pewnych [illegible] pendalnych,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(17 Germ. 43. Latissimae patet Lygiorum nomen, in plures civitates diffusum. Valentissimas nominabo gentes, Harios, Helvecones, Manimos, Elisios, Nahanarvalos.

[illegible] dzieje Germanii przed [illegible] Tacyta, zwłaszcza [illegible] jeniec [illegible] ich, najczęściej przyjaciół [illegible] gerdeerzyć. Za przyjaźń niedźwiedzie [illegible] ważne przeciwnika za [illegible] uważa: [illegible] dla Polski niezmiernie [illegible] wiedzy [illegible] ligijskie ludy, [illegible] mocy Marchuda, [illegible] zawrzeć [illegible] na nowo [illegible] ucie. Pierwszy wspomniał o nich Strabo, a [illegible] dwa [illegible] [illegible] [illegible]

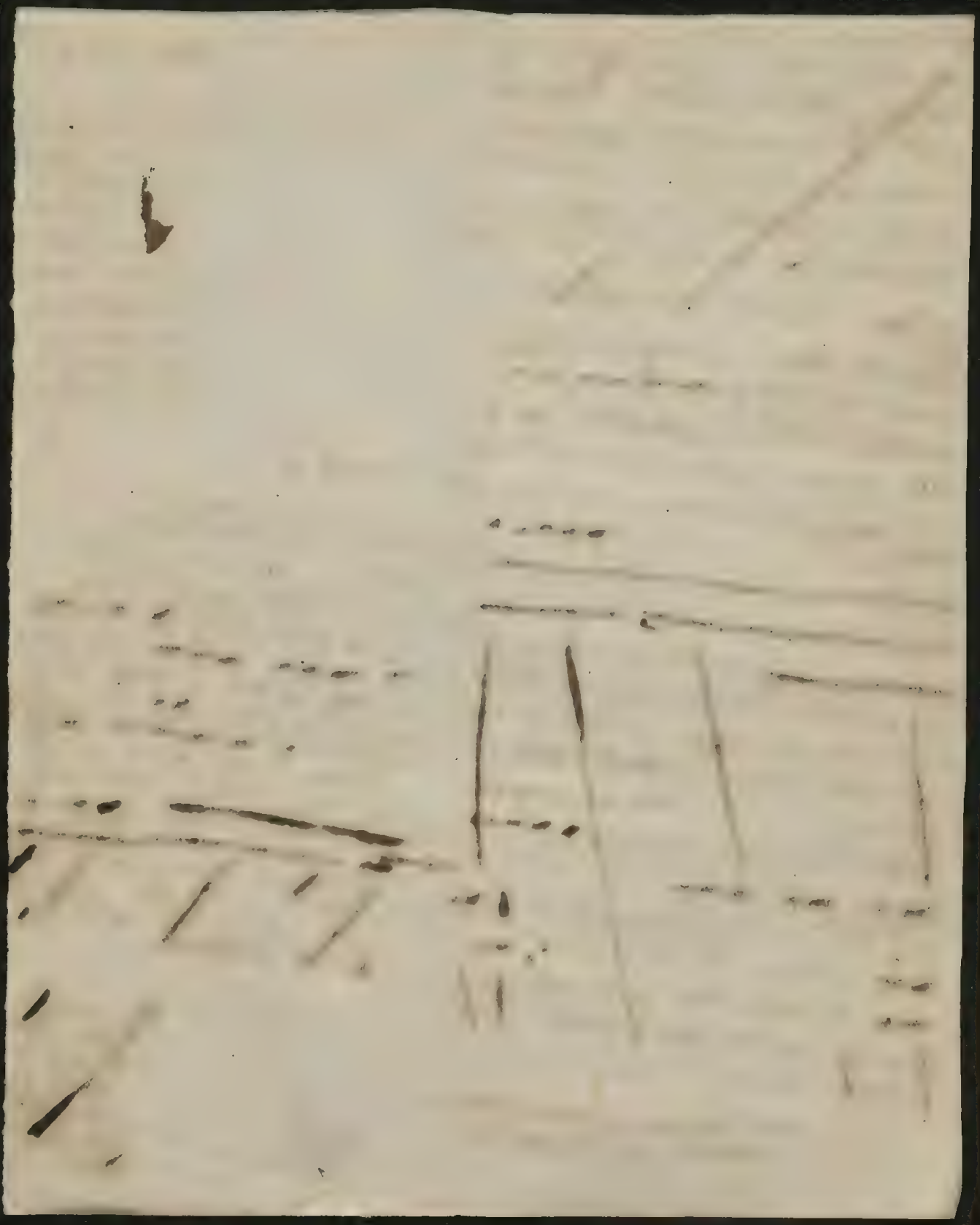

Dzieje, 50. l.

(1) Lelewela Eludes numismatique du archeo
(2) Jacil. Germ. 28. 43.

Inginus, Brennervolume (wiejski wydział) Bruxelles 1841.

sce w powszechnej na gruzach
zwewnętrznej republiki Polsce. W lwa-
jach gdzie ciż pojawili ci Wi-
glanie bydź za [illegible] Jacyda różne-
ne, [illegible] narodowości [illegible] w zwiedz
Wiedy i cdry [illegible] ciągnęli,
Mazowszanie, Pomorze i Golgan-
nie. Pierwsi pomieszkali, a z nimi
galicia mówili językiem, pochodzą-
cym od tych Galów, którzy za
Brennusem [illegible] zabrzyli
pewien [illegible]. Sąsiedzi z-
li Mazowszanie i Pomorze, mowy
i obyczaj, [illegible] (zdaje się z Ta-
cyta) dowodzili się z Suewami(2).
W czasie te ludy zbliżyły się
na odwarzenie tak w czas. dosie-
dle wielkie nazwanej Małopolski.
Stanęły się [illegible] niemi
[illegible] wielkopol-
skie i Mazowsze, [illegible]
przy patrony.

[a nazwano nad zamieszkiwaniem]

Wojewodowie [illegible] w Arzów swych [illegible] posiadać
pochodzą się, że byli [illegible] lu-
dów

Zupełnie odmiennie przedstawia się rzecz u ludów indoeuropejskich, u których rolnictwu się wyłącznie oddające, [illegible] pierwiastek aryjski w swej narodowej naturze, którego nie dostaje nawet ludom, z potrzeby tylko i przez niewolników albo najemników uprawę roli zajmującym (1). Mamy już wielokrotnie sposobność mówić o tem, że do rzędu pierwszych należą Słowianie, których nawet szlachta po wszystkie wieki rolnictwem się zajmowała, a do rzędu drugich liczą się Niemcy (2), u których najwięcej rycerska pogardzała, i wprzódzie zajęć

(1) Miklos. Lexicon p. w. rataj, Grimma wörterbuch p. w. arbeit.

(2) Grym tamże mówi: ursprünglich war arbeit die auf dem Knechtlande, vorzugsweise was für die feldbestellung zum tägelohn gewerkt werden musste.

te pola, od Łaby do Wisły
rozciągające się zamieszki-
wali. Państewko Aryów,
wraz z kilku innemi od
Tacyta (1) wymienionemi, (1) Germ. 13.
wchodziło w zakres ze-u-
rijowanego państwa Lugan.
Oprócz nich, mają dla
pierwotnych dziejów pol-
skich ważne znaczenie
państewko Nahanarwalów
(Nadnarwlan), którzy zo-
stali późniejszych Wazo-
wszan protoplastami.
Nadmieniemy po szczególe
o ludach obu i podamy,
czem się ludy te, do Ger-
manów od Tacyta liczo-
ne, wyróżniały od sąsia-
dów ze Skandynawii do
Germanii przesiedlonych.

wolno urodzonego męża (1) Grym w Gesch. I. 38-50.
przodowała głównie (1). mówi o tem szeroce.
~~Tacyt~~ (2) Tacyt w Germ. 93.

z za Karpat przed Karpaty, ~~w~~ widać z ich zwyczaju farbowania ciała, Frakom i Dakom właściwego. ~~że byli~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]

...
zającego poświęconym.
Zmieniła się z postępem
czasu postać tych siedrib,
znikł gaj, z nim znikła
dawna miejscowości
nazwa. Nowa, która
kraik Nadrawlan u-
zyskał, różne miana
w przestworze wie-
ków przybierała.

Od przemagających
już za Strabona w
Germanii wschodniej
Getów wjarzmieni Nad-
rawlanie, dawszy

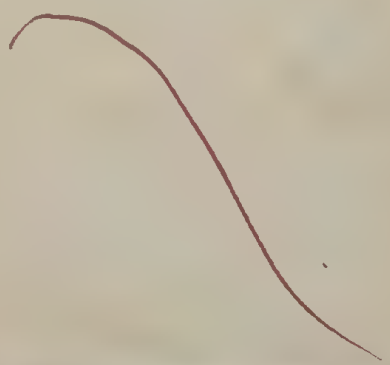

~~wiadomości niektórych~~ ~~o miejscowościach~~ ~~zwanych~~ ~~Gelów~~ ~~w Wielkopolsce~~

~~w Wielkopolsce~~ powinno do ustanowienia się położenia ~~Massagetów~~ Massagetów pod względem ~~względem~~ położenia pod względem narodu, wystąpili z przypuszczeniem, który określić ~~nawet~~ nawet ~~nie~~ ściśle nie podobna, pod przeistoczeniem na Słowiańskie imiona. Ina czytaty ~~nie~~ ono imiona pod jarzma niewoli wyniszczonych

(1) Gelów na Straboma sąsiedztwie ich z Germanami wiadomości, jednak nad dowody Kazimierza Szulca, którego rozprawa De origine et sedibus veterum Illyriorum w Poznaniu 1856 wydana (porówn. str. 34–76). O położeniu ich sąsiedztwie z Słowianami i ciągłych obu ludów zajściach, patrz Lelewela Polski wiek. (I. wydanie drugie z r. 1855, str. 2–3.

(1) Massagetów, jestem nazwa Słowiańska, jakiś wyraźny dowód Massagetów, mianowicie Gelów. Patrz Lelewela Narody str. 599.

pierwotnie mieszkańców ~~ich~~ ~~ich~~ ~~ich~~

niegdyś nosić jedenaście [illegible] (1), który za czasów panowania Cesarza Domicyana, przybywszy z drużyną, nazwaną Gaina, równie jak celtycka Weleda na prowincję, [illegible] ziemianami (Semnonami) a Nahanarwalami w religijności jednostajności. Sam i tu stały gaje święte, sam wieszczyła dziewica tu kapłanka (1) przewodniczyła obrzędom. [illegible] [illegible] święte wieki nadłabańska, nadwarteńska i nadnarwalańska słowiańszczyzna zagorliwszą opiekunkę, [illegible]

(1) Mówi o tym Dio Kassius str. 76. 5. Inni czytają w kopiach inne imiano jego [illegible] Marsyas

(1) Apud Nahanarvalos antiquae religionis lucus ostenditur. Praesidet sacerdos muliebri ornatu, nec Tacyt w Germ. 43.

[illegible] nachodziła [illegible] zamiast nadsyłanych [illegible]
[illegible] wojnę uczynił Jacyd o różnicach zetnania, [illegible]
[illegible] radzenia [illegible]
[illegible] Polan i Mazowszan
a nawet na nadpolem
wielkie rzeźca i miedza.

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

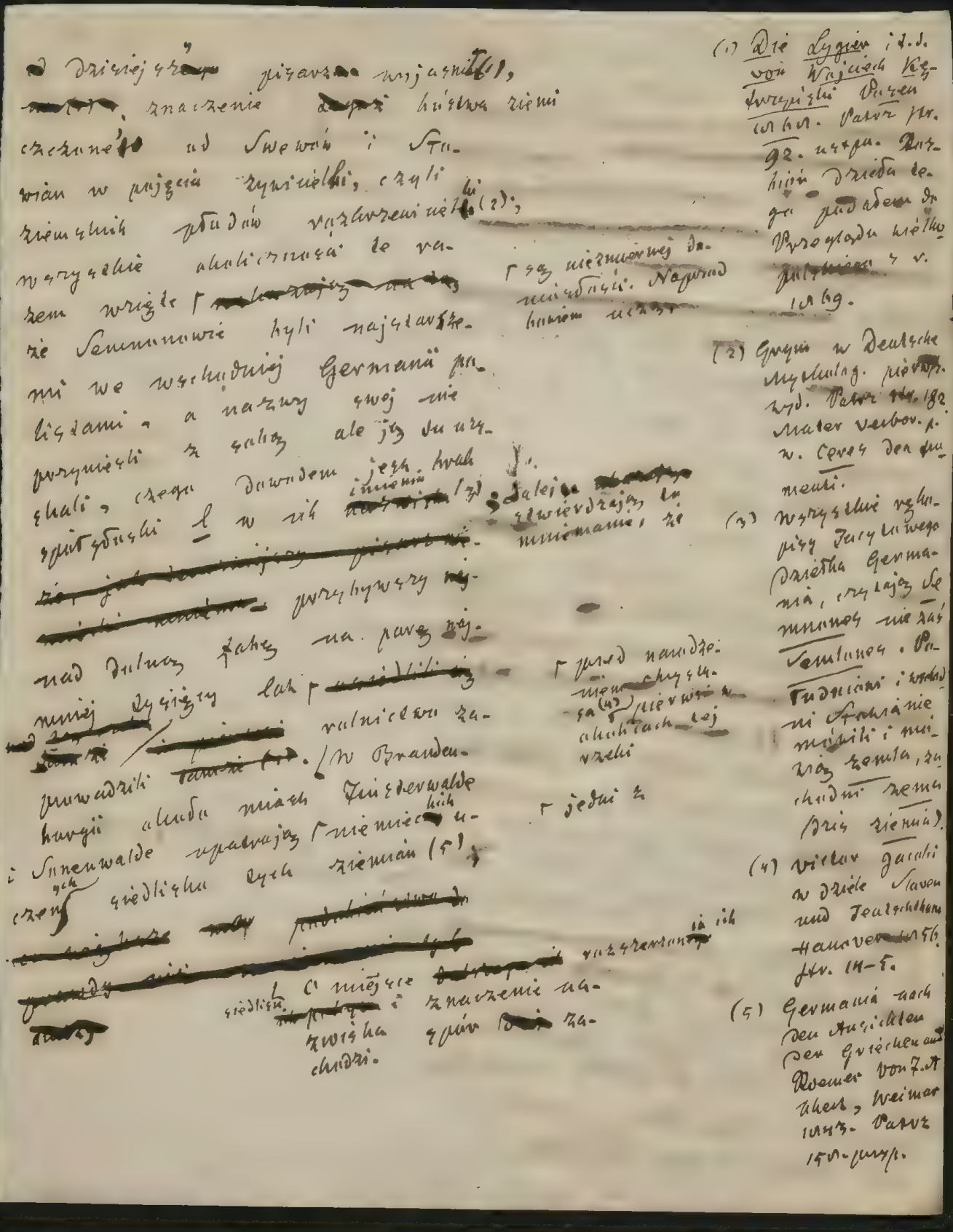

(1) Die Lygier i.d. von Wojciech Kętrzyński Przem. hist. Pozn. 92. wyd. Rozbiór dzieła tego jako przyczynek do Przegląd hist. 1869.

(2) Gregor w Deutsche Mythologie. przekł. wyd. Pozn. 1862. Mater verborum p. w. Ceres den Namen.

(3) Wszystkie rękopisy Jerycha wego dzieła Germania, czytają Semnones nie zaś Semanos. Prudentius i wydanie Schraderie mylnie i niewiadomo skąd, zachodni zamek (bris ziemia).

(4) Virtus Jacobi w dziele Slaven und Deutschthum Hannover 1876. str. 14–5.

(5) Germania nach den Angelsächsischen Gedichten aus Rosmer von F. Kluge, Weimar 1883. Pozn. 150. przyp.

[illegible] podbrzeznie lasu [illegible] Danajewi [illegible] (1). Mniemanie pierwszych na niższej podbrzeżnej rzeki Drawy. Jaremiejów Dwór odpisy ligan Kazimierzowego i Bolesławowe Krzywelkowskie w r. 996. wspomagającego Drzewianami i ciągnieniem z pierwiastu Szemiu, Szemiu i Pobrzeży leżącej w pniu tym pierwszy, w klasie i na wyrzebionych z lasu miejscach wskazuje na las. Nazwa [illegible] pierwiastu [illegible] ludu skarbowego [illegible] od ziemi [illegible] mylnie objaśniane [illegible] mniemają [illegible] ziemianami się [illegible] on [illegible] narybek dla [illegible] [illegible] [illegible]

mujo, [redacted] [redacted], że
jedni z [redacted] byli [redacted] krwi szla-
chetniejszej, inni z niniej szla-
chetniej pochodzili (a).

(1) Lemberg 15.
72.

(1) Lelewel Ludy
(2) Tacyt. Germ. 28.

54.

(Sprowiedniowszy jakie się
[illegible] na utworzenie
wyłuszczonej rzeczywistości
Polski starożytnej, sprowiemy kto
je, kiedy i jak do jedne-
go sprowadzające, mianowicie
rozbiór, całość
[illegible] w rozbiorach pierwotnej
[illegible] szczegółów. [illegible] w rzadkich nazwie
[illegible] po grecku [illegible] w rozbiorach,
[illegible] w przeciwnym sposobie
[illegible] Księgi [illegible] na Słowian zapanowali.

[illegible] Słowian
[illegible] a
[illegible] w razie pierwszej
[illegible] nazwy
[illegible] nazwy
[illegible] nazwy

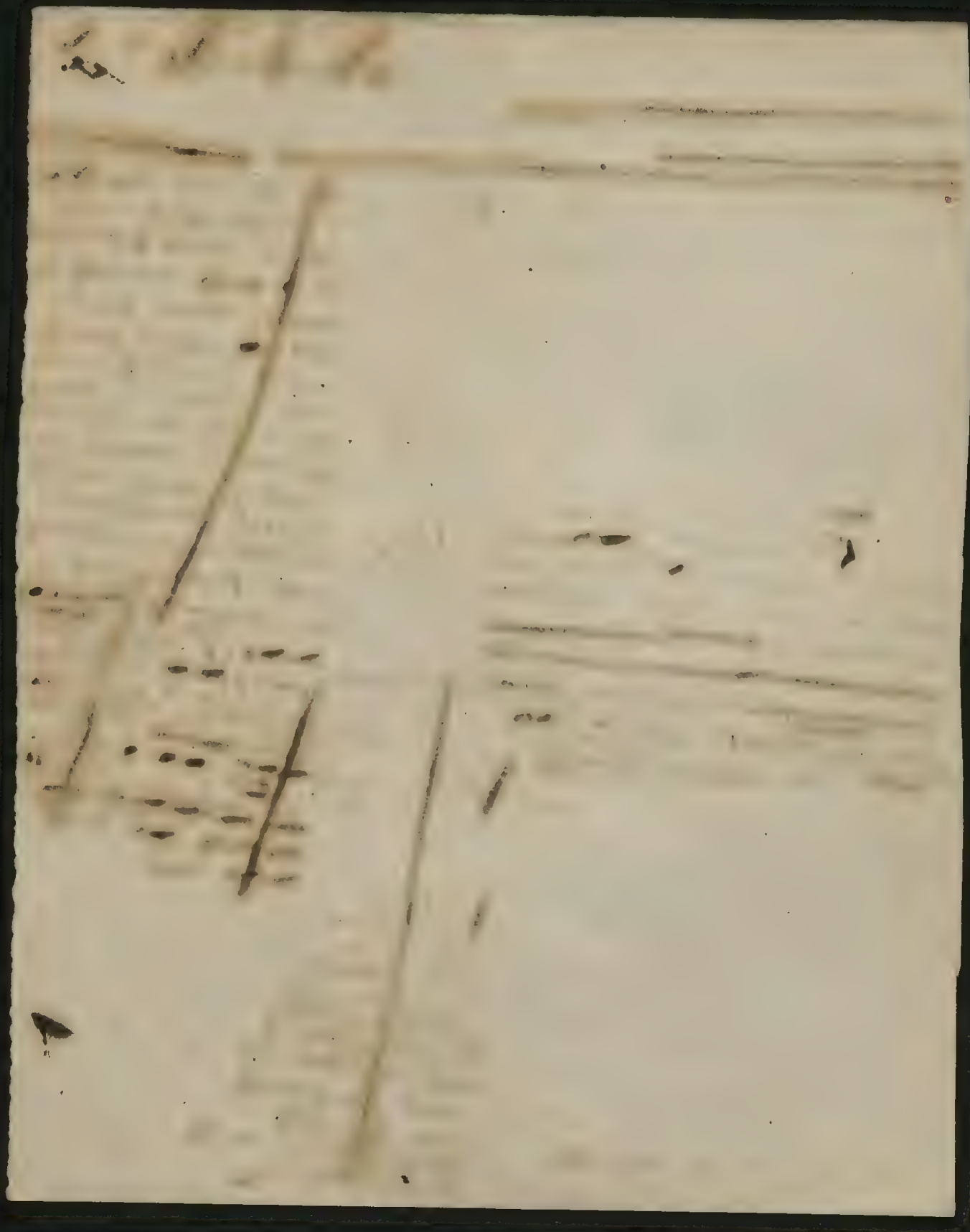

Moja Biblia [illegible]

s. 94 = 111 - 142

95 = 142

96 = 145

Redakcja [illegible]

~~od 3 27~~

3,28 —

II. Przegląd pierwotnych Dziejów Polski aż do [illegible] śmierci Władysława, który był synem założyciela Państwa. Pokrótce jej przebieg przez

Uczony Antoni Rolewski, biorąc się w monumentalnem swem Dziele [1] do wydawnictwa pomników historycznych źródłowych narodu, publicznych i swojskich [illegible], bierze się i rozwijania gruntownie naszej ojczyzny były prawie obcemi, rozpoczął je z szczytnem zamiarem [2], z jej, jak się wyraził przyczyny, że Dawniejsze nie Dzieje nasz w

[1] dotąd w jednym tomie wydanych we Lwowie roku i pod napisem Pomniki Dziejowe Polski.

(1) Patrz str. XVII przedmowy do Monumenta Poloniae historica [illegible]

(2) Jordanesa akta str. v. 552. przyczyna [illegible]

w "antenatyach." Twierdzi (1) dzi,

Twierdzi na [illegible]

wszystko

za najdawniejsi uwieńczone nasi u Pyra-
kusie, Wandrie, Legebach, Popielach, Pia-
ście: Kiedyniemiec opowieść dzieli nie wyda-
wszy się z dziejów [illegible] z dalszej strony
Karpat, [illegible] przyniósł te dzie-
je wychodzący z nad Dunaju nad Wisłę

nie mają-
[illegible] nigdy
dzieje i dziejów na [illegible] z dziejów
ny Karpat [illegible] Polska
Duć [illegible]
czy Piastów (Godzicdowa Pan[illegible]) zwrócony
jest bawiąc [illegible] gadaniu, z ró-
wną [illegible] jak [illegible]
Damięcia "podania jakie [illegible] z tem wią-
zdaniem [illegible] z wiarą [illegible] S. Melodyjusza
a księciu pogańskim w Wiślicy
w IX. wieku panującym [illegible]
że nie mógł być innym jak [illegible]
Popiela [illegible] w baniatce owej wzmiankowanej,
przeto i ona [illegible]
miałby, i dzieje [illegible] a nie ba-
śniami jego wydawane nie zaś naprzeci-
wne na mą [illegible] musi.

[illegible] Polski
[illegible] gdy
[illegible] Jzig.

[illegible] przed [illegible]
[illegible] z dzie-
[illegible] pamięcią [illegible]
[illegible] czasy owe
[illegible] a nad

Pomiędzy zaś

[illegible] liturgię porad[illegible]
[illegible] w niej tym, czego
[illegible] i [illegible] S. J. wzięcia
[illegible] wielu [illegible] do ar. w cza
[illegible] sy [illegible] wadzenia chry
[illegible] [illegible] przeważnie,

(1) Wstęp historyczny do dziejów Polski przez Augusta Bielowskiego we Lwowie 1850. (patrz str. 341), i jego Pamiętki str. 85. 107. 118. 37. w przyp. i z dem co Lelewel w dziele Polska wiek wieków a Poznaniu 1851. wydanem (patrz IV. rozdz.) porównane.

Lubeka Akszew Kerzyńsk

Opatka Pińsk Lida

Ryga Łuck Troja Upsal

Warszawa Kres

Warszawa 3 dz. 2 - 65 wiad. (T. Miegowski)

przesiedlić. Nasze odpowiedzialność: że jeżeli cała przeszłość Polski przed jakimś nastawi mocna, byda, nie przewodzą a nie niejszowały i jeżeli nawet ale księże pogańskie klasy w Wielkiej, i ale Pogiel klasy w Śmierci nie wszystkie, jak sam Bielowski twierdzi, jednak, nie mieli nie za bytującemi w Polsce w ubiegłych przed ta niemiecka czasach (zachodzie aż w rok narodzenia Chrystusa) Lesznami słowiańskiej i jeżeli na koniec przechowane nam czy od Madeyra, czy od Bogucharty czy Bazyla / Godzisława Łacha) a nich padanie jest tamtejszej świecie godnej, z równej nieświadomości jak bezrozumności Istnienia", jakże pogodzić z tem świadectwa Dziejów a ludach między rzekami Łaby i Wisły w pierwszym, drugim i następnych wiekach nieżyjących? Jak uwierzyć temu że ludy te nie miały żadnego z swej przeszłości podania? gdy a pułnowanie tych podania jest widoczne jak [illegible] (zwłaszcza, że podania o tych Bogach i o Bogini wspominają się na [illegible] Leszkach od Madeyra i Bogucharty zachowana tamtejszej, gdy jednocześnie ba z tem wiekiem wspomnianą?

Spróbujcie się mi nie uda dowieść że [illegible] wpływem przy powstaniu owej tamtejszej [illegible] w dziejach Polski przeważnie za- per warzyła szczególnie zachowawczy [illegible] w tym czasie obwaliać [illegible] badaniem [illegible] ciągle w ludach następnych. I za- wsze jeden bywał myśl [illegible] wnik, przekonywający mnie [illegible] jak pierwsze dzieje Słowian [illegible] od ludów zachodnich [illegible] sy przed narodzeniem Chrystusa wpłynęły [illegible] jak i pamiątki naszych [illegible] Dziejów [illegible] bliższej [illegible] pozostawały być mimo. Skąd mo- że wynikało, że

Nasze przeszłości

Przeczytawszy moje Nowiki i Kroniki (w pow. 2) w Wal. 1858 wydane

Z bliższych [illegible] jak od Pomerzyca Dyalanach, a od Kruszwicy [illegible] ze miasta [illegible] Pogańskie zaś z Arkonami [illegible] Nadwiślanami jest niewątpliwy.

Z dalszych [illegible] jak od Pomerzyca Dyalanach, a od Kruszwicy [illegible] ze miasta [illegible] Pogańskie zaś z Arkonami [illegible] Nadwiślanami jest niewątpliwy.

Z dalszych [illegible] jak od [illegible] (Dalamanii) [illegible] Polanowszczyzna [illegible] lumanyni, [illegible]

z sąsiedztwa z Polską miastowy żadnej

na ich wiadanie życia [illegible] na pułnocnej [illegible] ziemi od niepamiętnych cza- sów żyjące miało? Jak można

Łaby a Karpatach [illegible] rzeczonem [illegible] pokrewieństwie [illegible] pomnikom [illegible]

(*) W Bibl. Warsz. z tego roku w dniu 3.

na Litwie nasze jak przed ukazaniem się Bie- lowskiego dzieła, ho

[illegible] (Gdzie, dalej) pozostają się

[illegible] czasy. [illegible] bywawania ludów swych.

kto zawsze uważa się za niewinnego ten jest prawno

najwinniejszym. Przyznanie się do winy jest dowodem

żalu i nadzieją poprawy. Zarozumiały sądzi że go

ludzie uwielbiają a oni właśnie śmieją się z niego. —

zazdrością uznajemy cnoty nigdzie ani miłość ani

umiec tego o mnie. 1, 2, 3, 4, 5 ł ż ź ź. a ą b c d e ę f.

Dnia 65 roku p. Marcjanowskiej

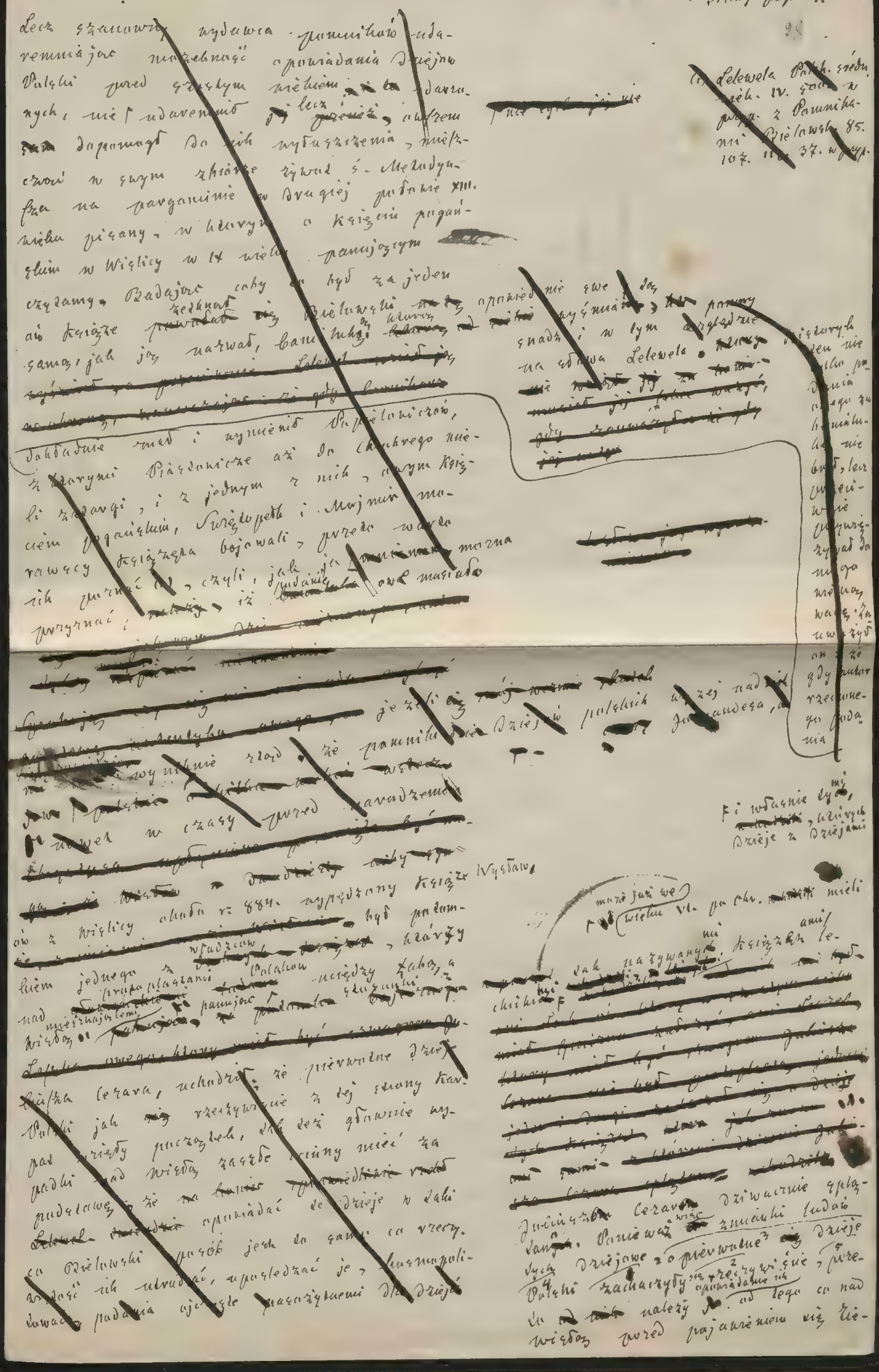

nawidem zagrożeń, zapewnić.

Schubo

Ch

za zarządzeniem się wszystkiej spowszechniej, życzeniem się z niej ludzi Trzyhieni nazywane, wielkiej oddychać zwrotów, nie [illegible] służyć jednakże [illegible] ciężkiej się [illegible], allianckim zawiązkiem na nie, że wdaniu wszystkiej [illegible] ukrucha, [illegible] za czasów jej trwania reprezentowały jak najwyższej zbezbarwnych [illegible] Wiedeńskiej, [illegible] Wiedeńskiej. Byli mimo Wiedeńskiej, nad brzegami górnej Wisły, między Drugim a czwartym niemieckim wodnego i po klasycznych rzad nad górny Dunaj a rząd do Galii i Hiszpanii i Anglii wyprzedzenia się, pozostali swe panowanie (od Galicji Baleary aż do Polski) ohu Indii. Sądy panowania w Anglii [illegible] zwracach panowały w nawach ustrój i jest w jedyna [illegible] (między Drugim) [illegible] w niemiej Europie [illegible] przyczepione [illegible] czasie [illegible] pogadanki, [illegible] historyka nie wyglądała [illegible] na tem i że między pa ahu zdrowiach kapar przeszłości wad i znany i w zachodniej Europie, [illegible] kwalus (1). [illegible]

Krok skandynawski w Nordallmig. [illegible] IV-1. [illegible]

(1) Krok ulamanglii z trzeciego po chrześcijaństwie, Celew. Hl. gr. wiek I. 220 – 2. Jezierz. r. 1231. villa crocowia na Rugii, w cod. Pomer. Hasselbacha I. 426., Sudrez r. 1319. kwalus pry na wyspie Bruneburgu, w Codex dipl. Brand. ed. Riedel IX. 19.

† [illegible] na Wandalach i Galacie

ważna dla [illegible] tej epoki atlantic † panuje ona;

samej cyklu przeżyć wartości.

[illegible] jej [illegible] również

Nic [illegible]

Przegl. 9.6.

30

(1) Pastor Mädlewska
przytaczał niedawno
od Lelewela w Polsce
Średn. wiek. I. 226.
i z nim kronikę
niemiecką z XI.
wieku (chronicon
Hungrorum) w Pertz
X. 205. porównuj.

(2) Lelewel Jadwiga
I. 282-3.

Przym w Gesch. der Deutsch
Sprache

(1) Wydaje mi się, że nad Krakowem przed zjednoczeniem Polski a Litwy [Litwą] panował Wandal [Wanda] a nad Litwą Wandalem [Wandą]. Wydaje mi się, że nad Litwą panował Wanda. Wydaje mi się, że nad Krakowem przed zjednoczeniem Polski a Litwy panował Wandal [Wanda] a nad Litwą Wandalem [Wandą].

dzi rzeli się na

Jmarzaj z Lechami, kiedy się
ludowe lecz zdanowe trosili mia-
no [redacted]
[redacted] zkodziły się [redacted] rzigli, i dla te-
go zaden jak prechtamy mogi-
li narwę, nad tem zaczdana wiązce się
Długo, do czredsem do rego, [redacted]
w nacz czepnym artykule czrzeg ábaw razwiace się
majorego [redacted] czynika, że [redacted]
[redacted], na judaniu czpiewajce
się Dawnem, zauważyli dzyna-
czega i zbawnie czego wiele kro-
nikarze, iż mężowie naszego
Lechaw miano, pozbywali od za-
chodu do czech i Polski, i dan
[redacted] u gowej Kaby nad de-
czawem [redacted] Polski [redacted]
[redacted] Gwiezna, zadnieszli Dla
prawnem czedlicha. Nie u takich
mężach zdawcy od ubu kronika-
rzy, bo na poczczeku XII. wiekw
pizczego Madeusza się, a wczy-
jczych w odległej czdarzeniach z
Alexandrem macedońskim Lechi dach,
Judzieli u kroniczach Lechami
zwanych, z kiedych ozdadni, Dawnie-
szu od Madeusza kronikarzi, Galu-

T niekiedamu kiedy

Ta zaś kiedamnie
[redacted]

ba nazwa „Szlezwik" i wymowzechmiała się z tej strony Karyat religią katolicką odbywanad według zbawiciela obrządku, [illegible] Lepsch [illegible] czy z [illegible] [illegible] [illegible]

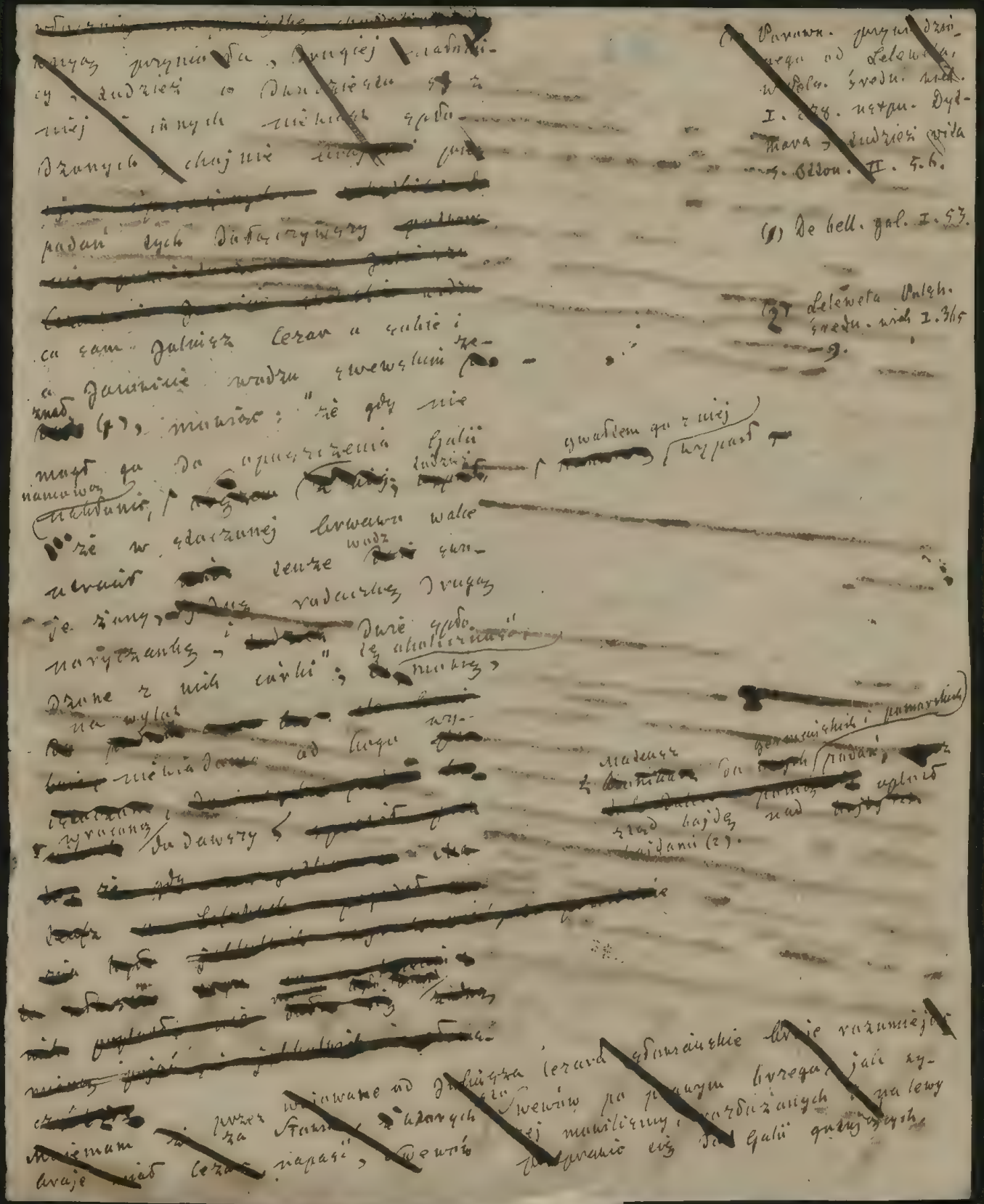

[illegible] od Słowian [illegible] (Swarożyca)
[illegible] [illegible] [illegible] [

Mniemam że przez zdziwienie od Cerava
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

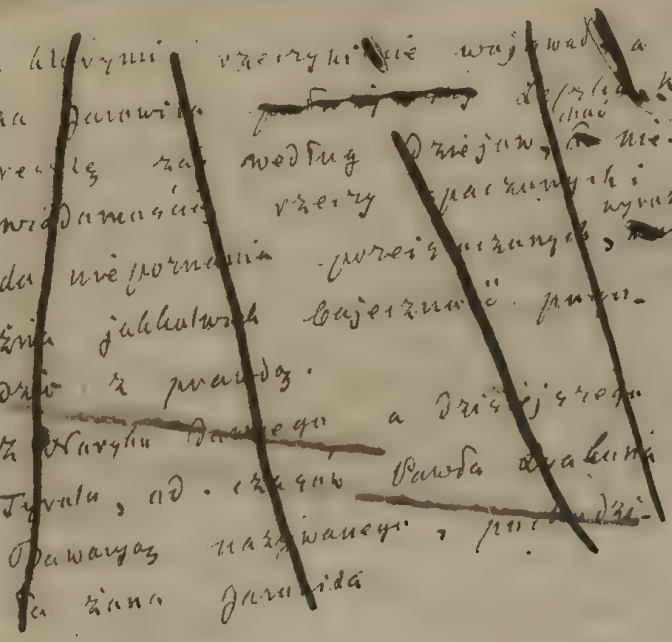

(1) Hist. prawod. III. 5.

(2) Obrona. Papenheima przeciw zarzutom dr. Helmholda w Warszawie 1862. wydanej, i jego mapę zbudowanej przy pomocy technicznej z wielu X–XII. tudzież Prus X X–XVII. w dziele volumi i samże ogłoszonej drukiem, na kamieniu Czas czech-marcem XXXI. 2. str. 155 1866. gdzie o wspólnych Lumiano w hannowerskiem kol. po lewym brzegu Łaby zamieszkałych ziemi.

Nawyk [illegible] przewinęły wzmocnił,
nie [illegible] inny jak [illegible] nigdy
oddać [illegible] w posiadanie. [illegible] przypadał
miał śmierć. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Obok jednej pa-
rzeczona druga nie miała z Ja-
rowidem mad[illegible]em węzłem na-
[illegible] aż [illegible]
[illegible] Madeyska [illegible] nigdzie
albowiem przyjąć na [illegible]. Biskup
Kralewski, aczeby [illegible]
[illegible] prawo ma-
[illegible] być winę? Ja też upominają-
cy po nim [illegible] [illegible] sądowe-
nie Biskup [illegible] formalnie / Dogodne-
[illegible] zgodniej z przepisami ko-
ścielnego [illegible] [illegible] że po
ważnie dzieniu [illegible] Lesprek z Zimą [illegible] Dadabo [illegible], że [illegible]
[illegible] pojazd drugi. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

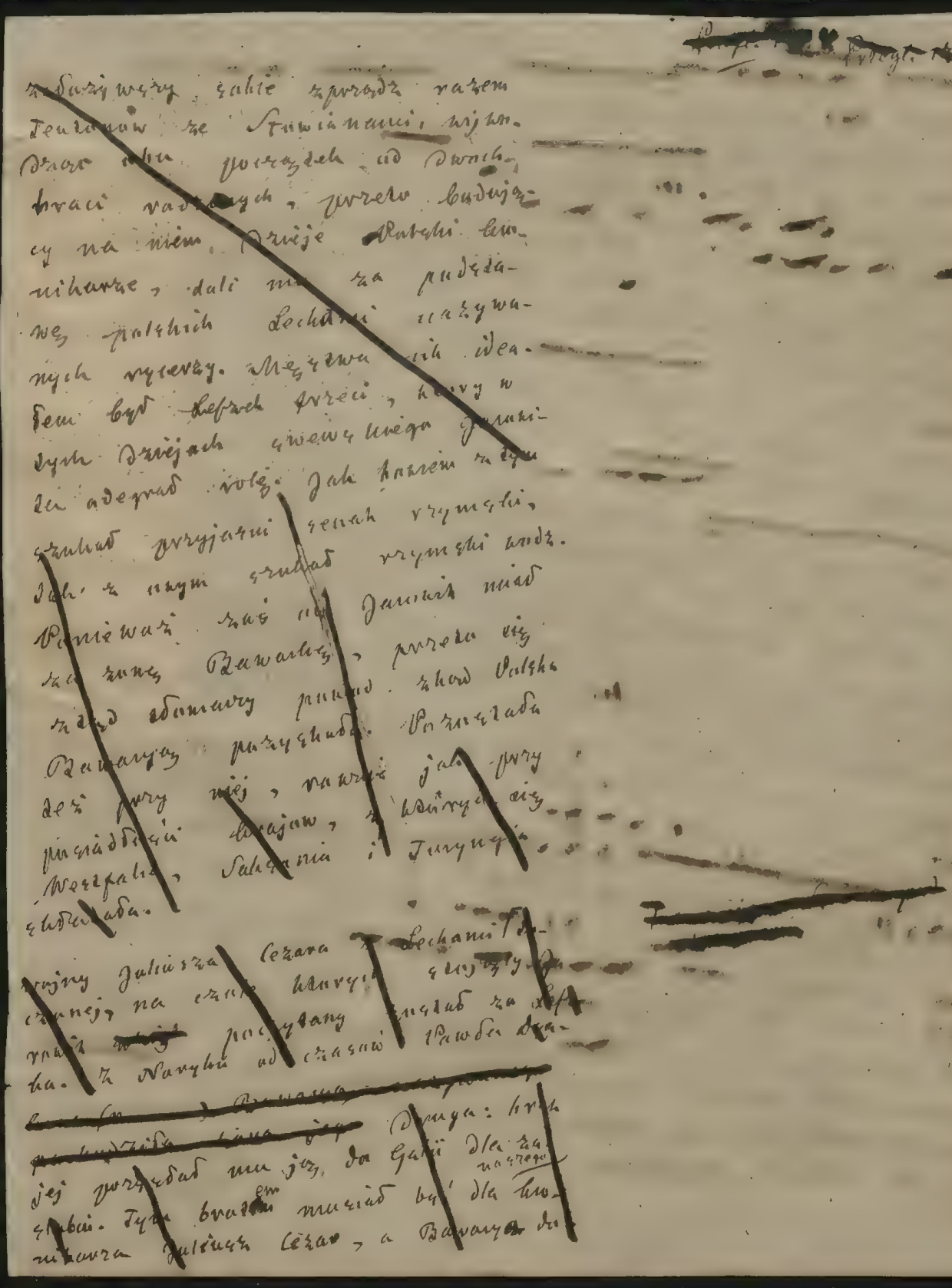

Archiwariusz

Chwała Lechickie przeje się zajęciu
czwartej ulicy z tego atoli co tu-
niłwarze a zgradzam [illegible] gradali si-
pać, że [illegible] na radzie czuwać
nie zaczęli naiadu [illegible]

[illegible] zgody zdobyczy
[illegible] nie idą gniewowi,
[illegible] się Piastowie odmawiali,
[illegible] chciwością nienia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

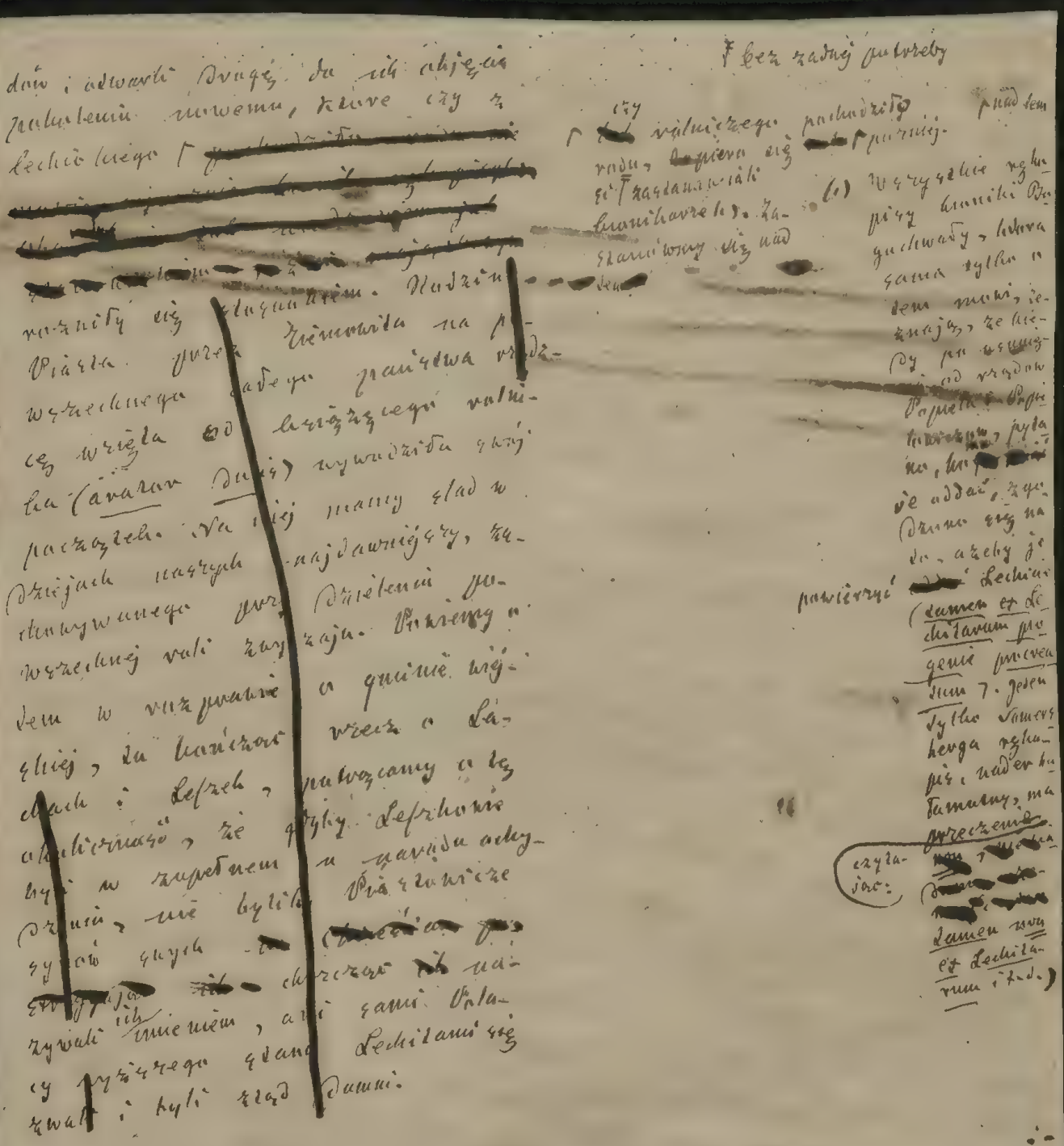

Myśl moja o pierwszych dziejach Polski, wyszła z pomieszania [illegible] z nieznanym Józefem Pawłem Szafarzykiem zawarłem [illegible] przed jego wyjazdem z Nowegrodu na Węgrach do czeskiej Pragi. Rozpoczynanie pomnożenia prawodawstwa ojczystego do opracowania literatury prawodawstwa słowiańskich [illegible] wadzie. Taż sama potrzeba zmieniła mnie do przejechania do Pragi w roku po wydaniu pierwszych dziejów [illegible] zbliżywszy się do mężów, którzy [illegible] Dufrana [illegible] ojczystego Cara, [illegible] z tamtego Ruiza [illegible] zawdzięczam [illegible] przeszany przezeń zostałem [illegible] zbliżenie [illegible] raz, w roku 1850 [illegible] razem [illegible] wydobywają Polan od Lachów. W czem zagubiwszy [illegible] ojca [illegible]

[illegible] wiadomości [illegible] z tymi [illegible] zdaniu

[illegible] odpowiedzieć należy: że podziela zdanie o pochodzeniu obu plemion słowiańskich Altajskiem wszczepieniu pierwiastków

[illegible] ojczystego [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Mysł Lub.

[illegible] ma-
[illegible] ie od [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

dych miano
mnie, dla czego
wem się "słuda, [illegible], lecz nie
wie

Dodaż że [illegible]
[illegible] ludu-

Polsce: zięzie odmianem [illegible]
nie nazwa Lechami. Lu-
negro Lachami. Lu-
przeb, [illegible]
myśleli [illegible]
się nie [illegible]
[illegible] ale czyjemby się [illegible]

Pan nu, że się w pamiętnych da-
wnego [illegible]
ludu nazwanego Lazi [illegible]
gai Daje, [illegible]
[illegible] Lachami [illegible]
[illegible] zięzie [illegible]
[illegible]

Palowichiu-
nej lub
dawaj za-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

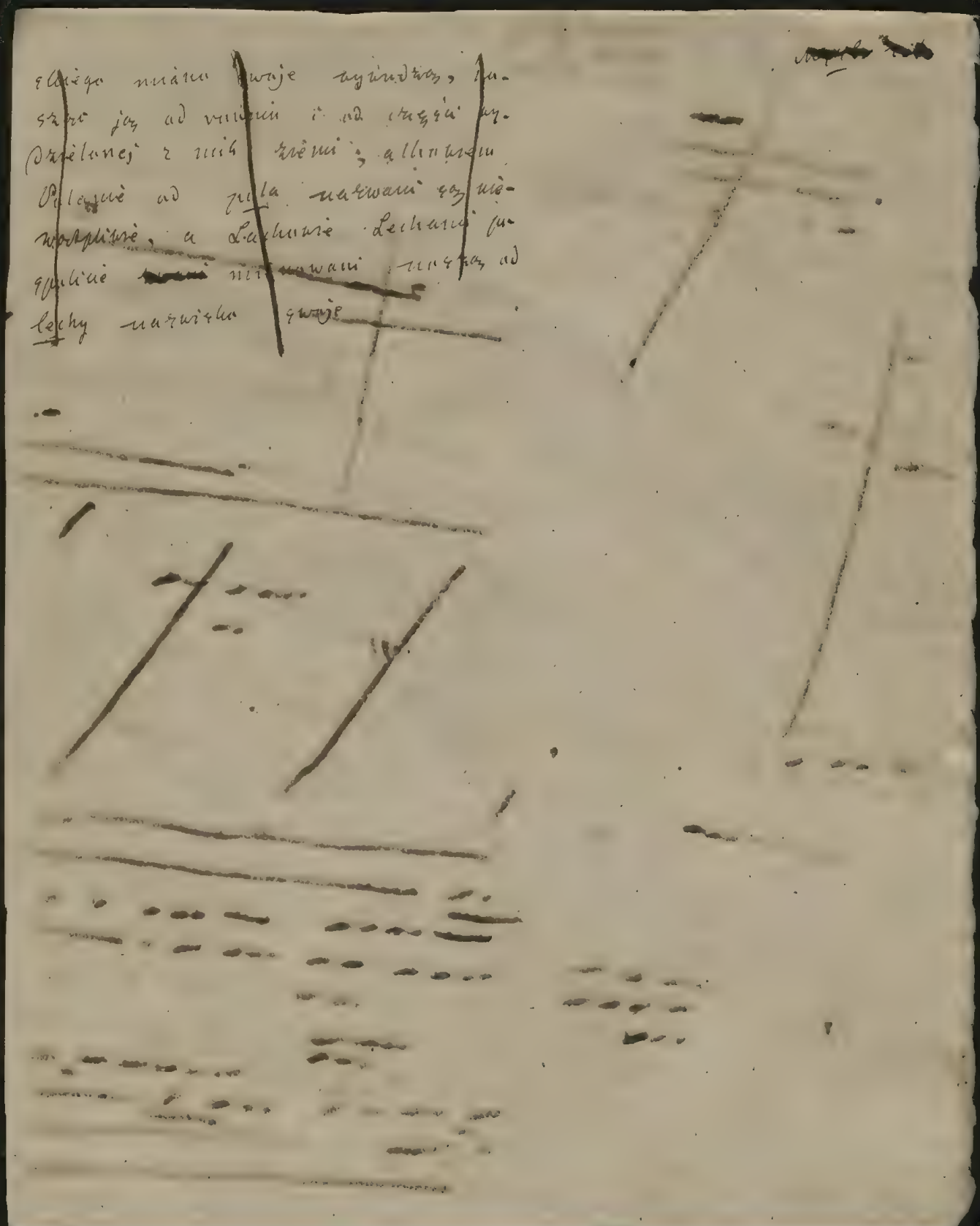

dyhem, ku niż. u Czechów: Lech u tych nie tak głośne
jak u Polaków, zyskała znaczenie hasła-
-kowe. Jakoż pulscy kronikarze zrównali
Lecha, Lechitów, Lechów, z czego pamięć
samego rzekł Lecha. [~~Lechowie według kronik~~
~~niemieckich pisarzy w Wiślnej krainie z Sław-~~
~~ianami, a według rymowanej kronik Dal-~~
~~mila mieli najwięcej~~ jedni i drudzy
czy [~~to~~] Lechami, Lachami, mianu tych
[~~to~~] podobnie co Polaków, Polan, używanie,
i w którym kraju pojawiło się najwcześniej.

[~~Nowy~~]

[Gdy na tem głuszyć Sławiańskich swoje nad Lechami zwycięstwo,

[w krajach po prawej stronie Łaby pozostających, gdzie
jest [~~to~~] ich miejscowości,
nazwę [~~to~~] Polan [~~nie~~]
nigdzie, przeto można
przypuścić, że jak owi
Lazi z Polanami sąsiadowali, tak [~~nie~~]
[~~Lachowie~~] Lachowie czechy i pol-
ny mieli związek

(1 Patrz: hist. prawod. sąsiedzkiego
II. str. 262. sądzieli dodatek do tej rozprawy.

[~~Nowy~~]

wody

napomknąłem mieszkańcach dawnego pra-
wa germańskiego stan lu-
dzi nazywanego Lazi spo-
strzegać daje, który pra-
wnie gdzie wspomina [~~nie~~]
[~~gdzie indziej~~] [~~pod nazwą~~]
[~~nazwą~~] [~~Polan~~]
[~~nazwą~~] [~~Polan~~]
[~~nazwą~~] [~~Polan

mężami te mniejsze, przy
ięd je nie, i rozmaicie
o sum dziele rzeczonych
Lazi, pobrzeć dei o zostają
ych z nimi w zwiążku tak
na ogromnych Sidi III,
i jedni i drudzy lak
nauczyć
mnie nie umieć.

W ciu czas iedziem się, po
wytłomaczenie mi tej przy-
czyny, do mojej wyroczni,
do historyi. Odpowiedź ja
ka mi ona dała, zapisa-
ję tu. jest tej treści.

W rozmaitej pierwotnej ko-
wierzpiskości ludzi, była
nienawiść, iedna drugiego do
stępna, i jest do zwie-
cia, co i dziś ma jeszcze
na Sybirze miejsce. Może
z niej każdy wydzielić

(1) Patrz Kadłubka: starożytn. str. 232. 248.
w przyp. i w historyi je prawdz.
słow. wydania pierwszego III str. 163.
w przyp. porównaj.

na znane [illegible]
znaczenie starocerkiewnego słowa
ljecha a greckiego λαός. Ma przy-
dać czyli znaczyć, ludzie mają
dwiąd rodu, gorsze drugie [illegible]
[illegible] (Oddzielczość nazwania w po-
jęciach jeden od drugiego.
Stanowienie nazwiska wszy-
stkie (przynajmniej) dziś jeszcze [illegible] ar.
ważnie swojemu do samo zna-
czenie jakie miał przed wiekiem.
Języki greckie rahi różnicę mię-
dzy λαός a κύριος. Przez na-
ród pierwszy rozumi wszystki
co się łączem czyli przypadkowo
[illegible]

(1) w starocerkiewnym ljecha, w polskim i serbskim [illegible] języku lecha, licha, w czeskim ljcha, ljcha (a czem zdawali się przeważnie znaczy zniewieściały, wyrodzony do gnania, czem się wszystkie różnią od pola.

gdzie ile zechce, i uznawszy swoj-
wydział granicą, ażeby już tego
samego bawełna ziemi nie brakło innym
w posiadanie. W dalszym bawa-
wzięciu rozwoju, gmina wydziela
la rolę i bydło, dając każdemu
nie tyle ile zechce, lecz tyle ile
na utrzymanie rodziny zużywa-
ła ilość.

Przebieg tej wymiany u ludów ob-
wymianie [illegible] wymieniany, a
Dawnej w Grecji [illegible] Dawniej wymiany, a zamiana
[illegible] wśród nich [illegible] wśród
mani przybywa- wiele nie
[illegible] w bizantyzji grawe-
dawnych obwarowań. Przestrzeń
a czem [illegible] zamiast [illegible]
[illegible] zwraca uwagę czy-
telnika na to, że [illegible]
greckiemu używa [illegible]
języku obwarowań wyraz [illegible]
ry [illegible] między
dwie roli, domyślał się [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] hrabia [illegible]
[illegible]

[illegible] z dalszej
[illegible] hrabia
[illegible] wie wyra-
[illegible]

[illegible] po grecku
[illegible] hrabia [illegible] wyrazy
[illegible] wśród [illegible]
[illegible] znaczenie.

[illegible] nazywa [illegible]

[illegible] Łaskawy (gnädig),

Łaskawy (gnaus, quod favore obtinigit). Hieronymus przekłada [illegible] Dydima (Didaktyka) w greckim tomach przekładowane, pod nazwiskiem Theophanus grecus Imperatoris Henrici Stephani constitutus. Patet tom V. fol. 27-7.

[illegible] nazywa [illegible]

[illegible] Łaskawy (gnädig),

Łaskawy (gnaus, quod favore obtinigit). Hieronymus przekłada [illegible] Dydima (Didaktyka) w greckim tomach przekładowane, pod nazwiskiem Theophanus grecus Imperatoris Henrici Stephani constitutus. Patet tom V. fol. 27-7.

[illegible] nazywa [illegible]

[illegible] Łaskawy (gnädig),

Łaskawy (gnaus, quod favore obtinigit). Hieronymus przekłada [illegible] Dydima (Didaktyka) w greckim tomach przekładowane, pod nazwiskiem Theophanus grecus Imperatoris Henrici Stephani constitutus. Patet tom V. fol. 27-7.

[illegible] nazywa [illegible]

[illegible] Łaskawy (gnädig),

Łaskawy (gnaus, quod favore obtinigit). Hieronymus przekłada [illegible] Dydima (Didaktyka) w greckim tomach przekładowane, pod nazwiskiem Theophanus grecus Imperatoris Henrici Stephani constitutus. Patet tom V. fol. 27-7.

(Cesarstwa ; chrześcijaństwo cię ani przypad-
łości, ani z boga ... mają ich za-
Dla uwierzenia życia miejsc ...
Den inne Dagiad ... i ludzi, ...
... czasowicha ...
... Greccy Aetius czyli hiedn-
nym ...
... stanowili ... w najniższym śmiertelni-
kiem urzędzie. ...
... Za Przymianach ... znaczenia.
... Dynasz ... celu od ... wzięli Langobardii i Fran-
cię ... ilekroć ... chrześcia ...
... Dochodzili ... gdzie do ... znaczenia ...
... w ludowych ...
... dzieli (leges barbarorum), ale i w
... dem znaczeniu jakie ... Grecy
... przyznawali ... mianie ... Dopiero, ... Do ... chodzili ... ...cie nie ... bycia ... ne ...

Wyraz ... z pochodzenia ... hrabiowskim ... dawnym ... i ... ze ... (3), i ... jest ... w ... z nich, ... sprzysiegle. ... na ... ne ... Germanii (leges ... bajorum) (3). ... dzieli, ...

Hiedneyo ale

(1) Aetius ... Dynastyi mówi Eg-
nihardus ... ed. Th. Beisford ... Caesarum ... Patr. Gr. 5677 ... Theg. Hear. Steph. V. pr. 335-6.

Du-Cange p. v. Laeti, Laeti, Fundus, Liberi, Lidus, Li-
dus, Ledus.

(2) Rotteliug. Lexi-
con p. v. Lyndi- Lujdi-
nin.

... w Ger-
manii

... Germanos ...
... zrader ważny. ...
... Ludu ... w ... hiednym ... stanie ... Cesarze ... ciężne ... mogli ... przez ... jakiegoś ...

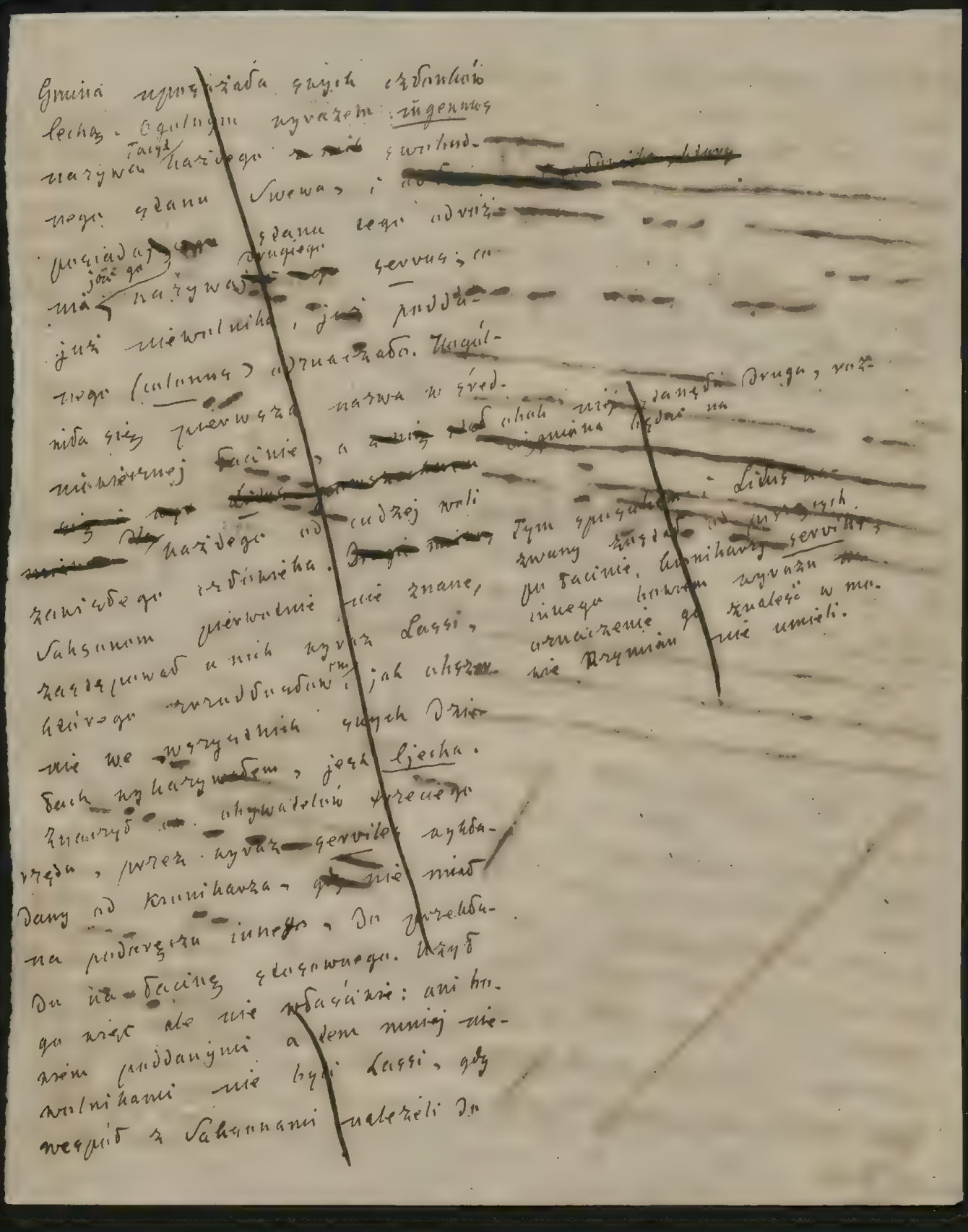

nazwiska od techy inszczyzn-
Dziadem vali na wydzierna ge-
siadości opatrzony. Nie znam ge
w gminach gubiców: ci albo-
ziom żyjąc w szczególnej równo-
ści praw, jak niewolników i
ludzi od innej szarszych woli,
dah i gospodarzych nie na
wydzierna wdzięczność nie ma-
li. W gminach szew-

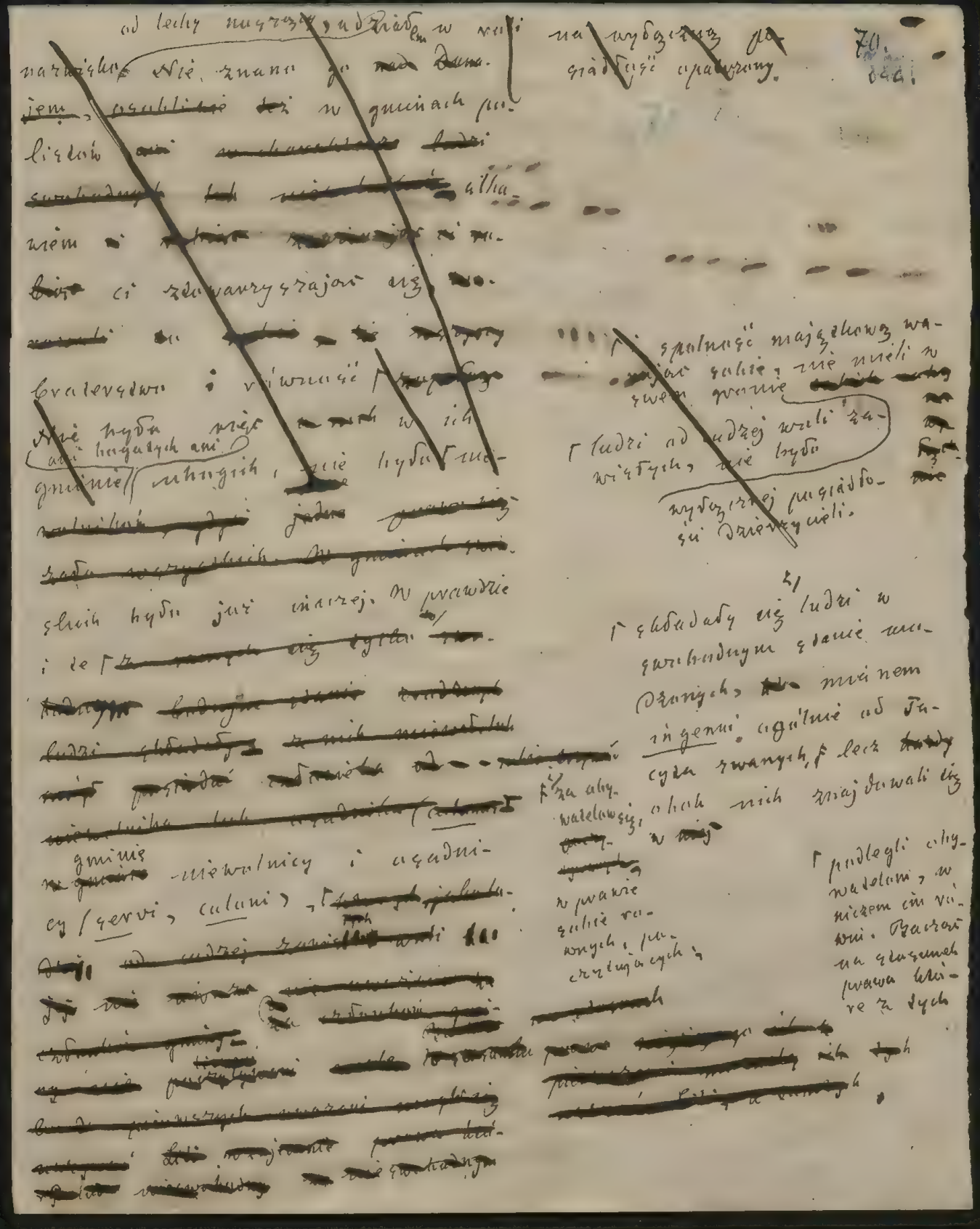

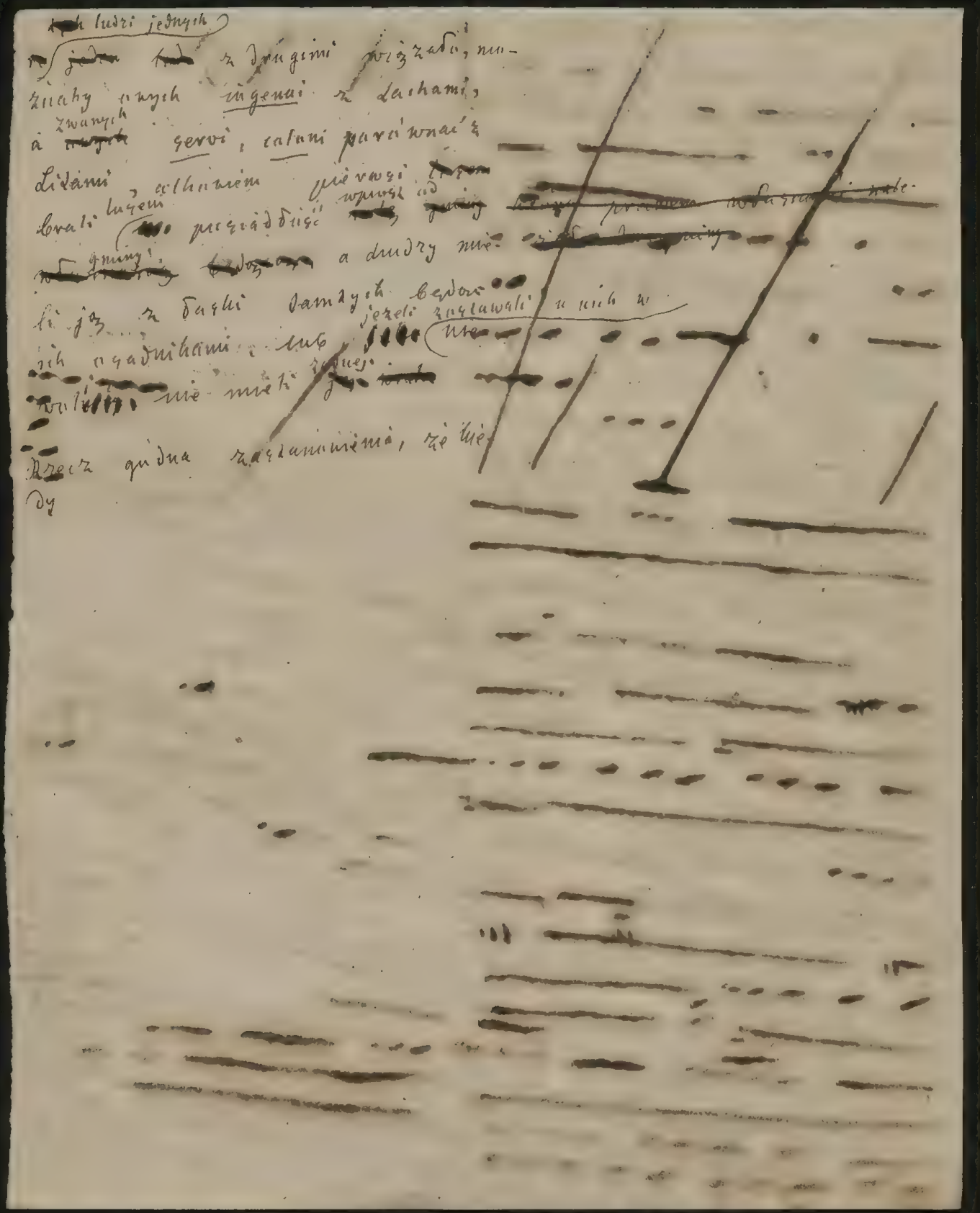

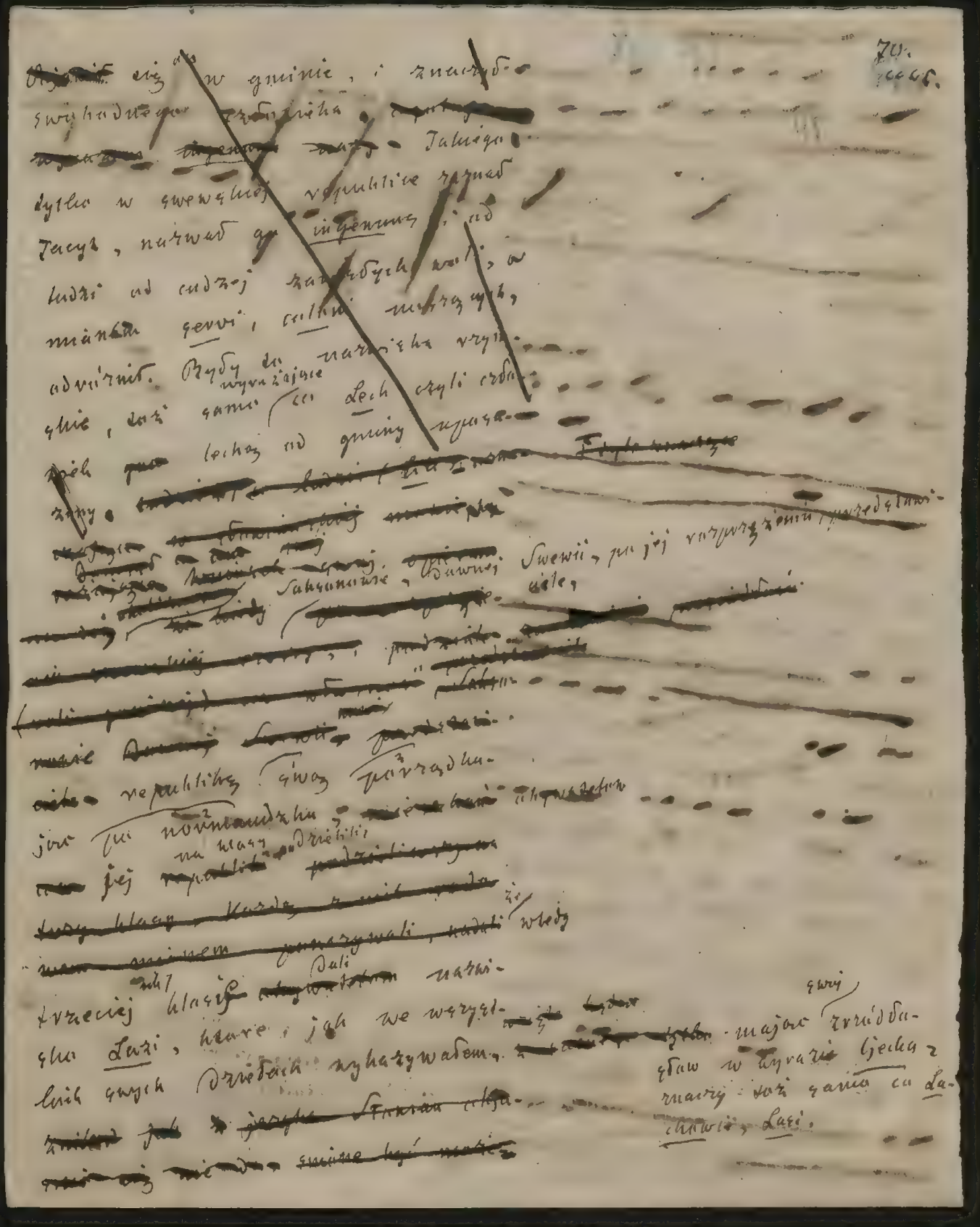

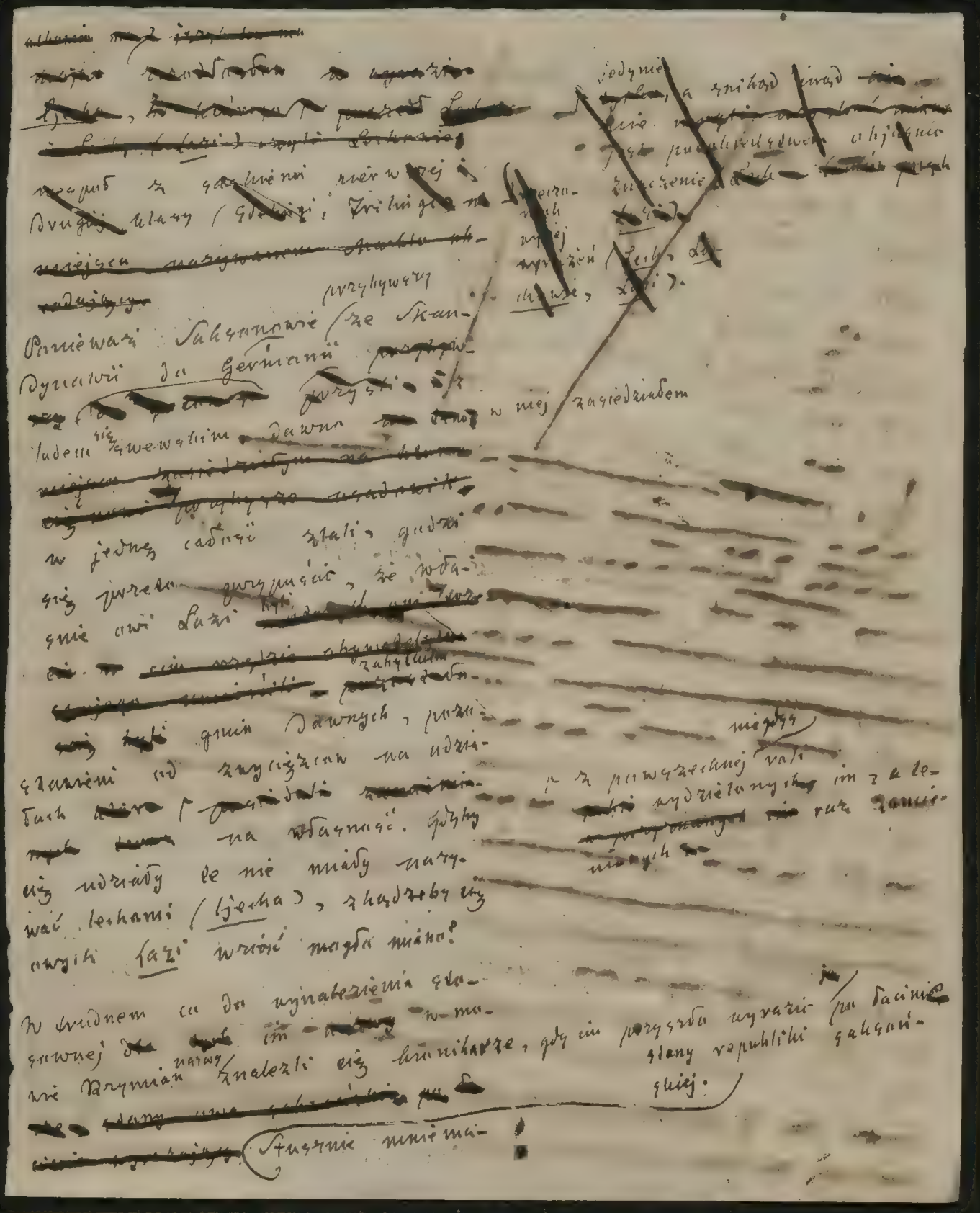

46

jeśli ze im ratusza ingenui nie przy-
słali [illegible] samym
bytko [illegible]
chrześcianom [illegible] [illegible]
cym [illegible] [illegible]
[illegible] gervis, gervilles i chcą wiedzieli o tem, że jakie [illegible] chrześcianie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[

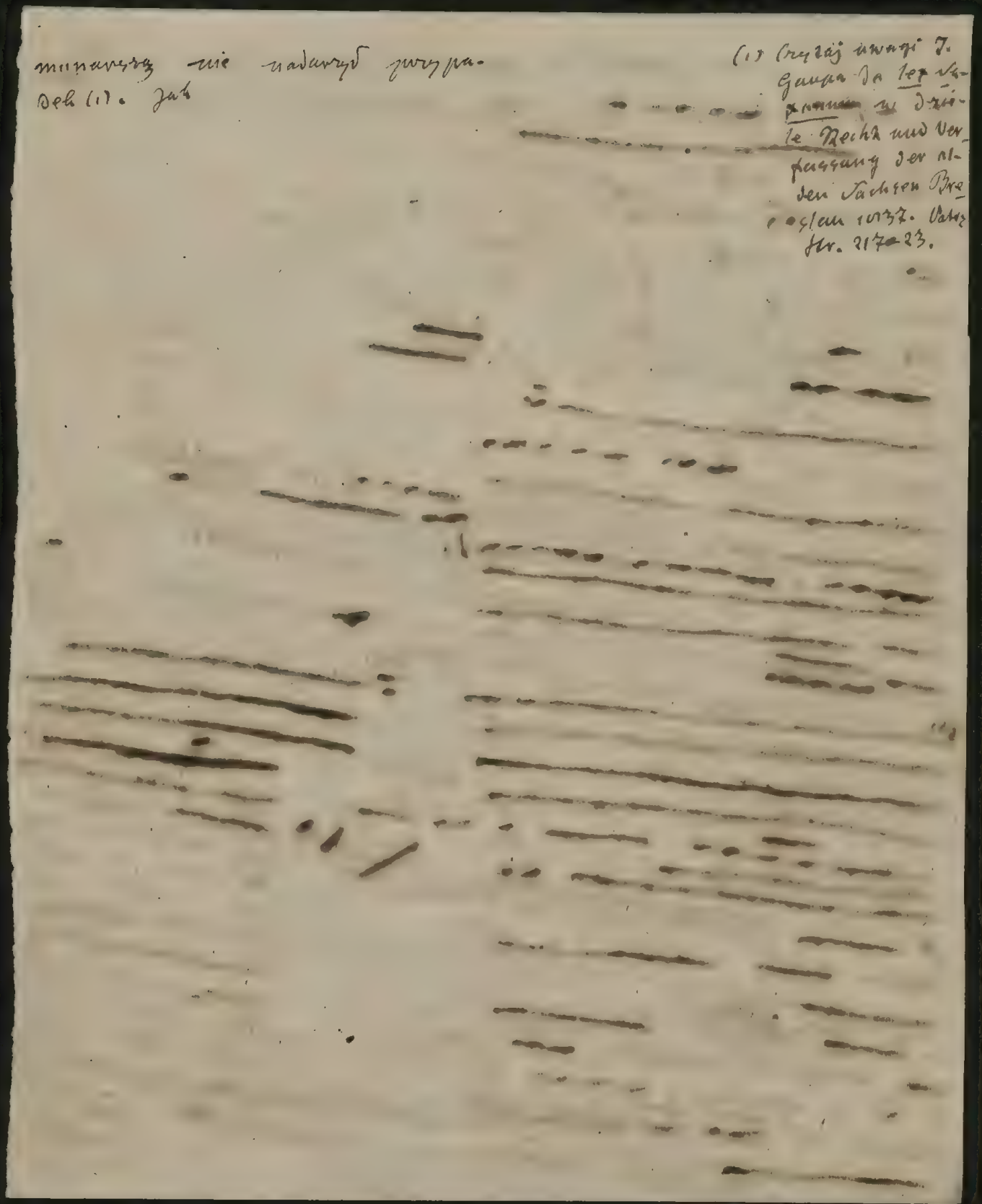

~~na prezentacyi bonjowej, rejmującej za~~
~~zem z nimi w miejscu nadgniłem~~
~~drachta~~

Znienacka zaś przydał wrogy, wa-
pursal [illegible] do mieszkańców Jurygi-
gii, w r. 931. od Sakwinów i z
niini głównymi Prusami w pod-
Danigrod chrześcijańskich, nakładając co
Do wszystkich [illegible] dotychczas
~~dotychczas~~ ~~Jadźwingowie~~ Jadźwingowie
cow [illegible] swego mieszkań-
i na Lidi, czyli na gwałtownych,
pustkami żadnemi nie obawiają-
nych i [illegible] [illegible] od wiary
wali (1) [illegible] i nie [illegible]
~~[illegible]~~ Sakwinowie
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

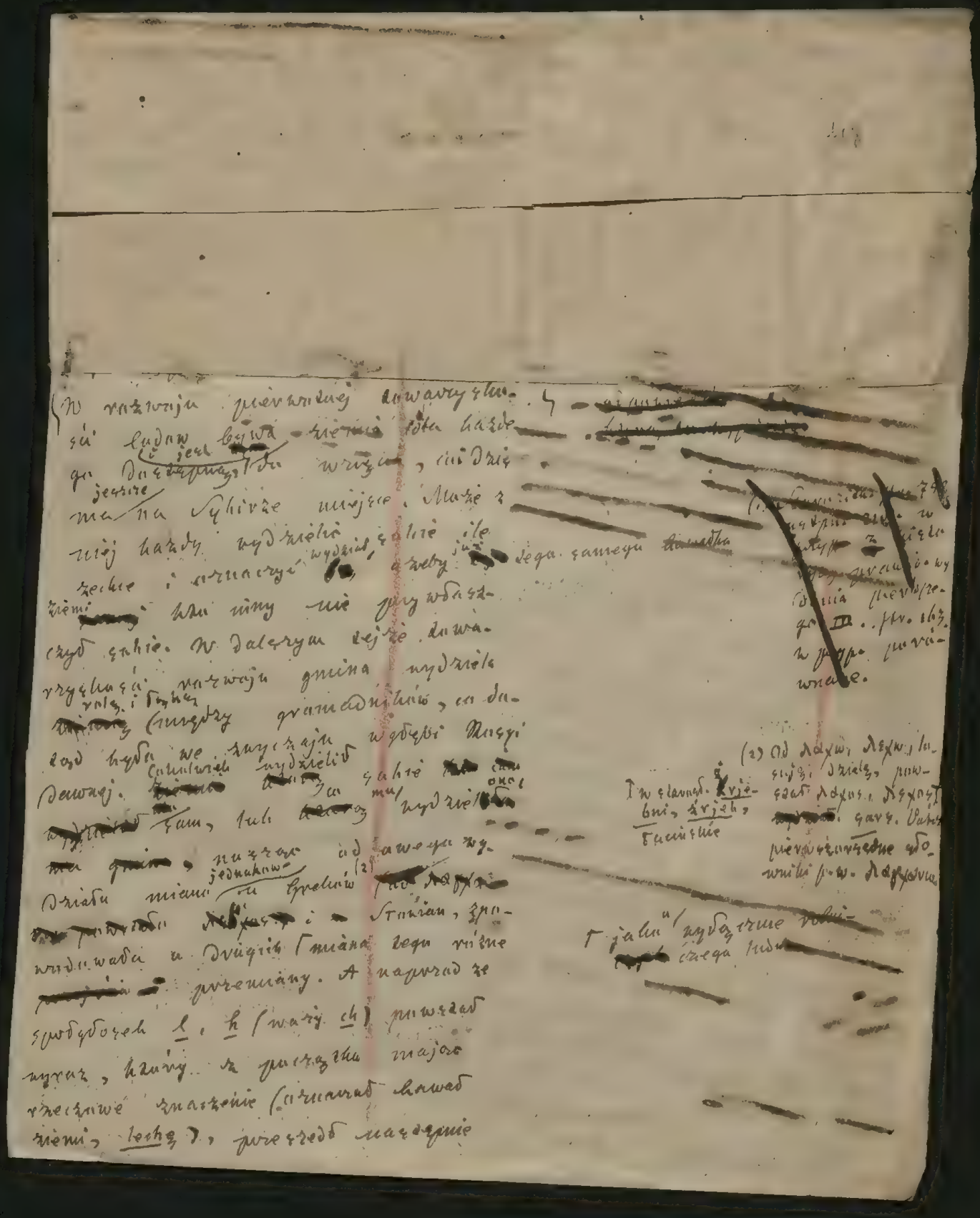

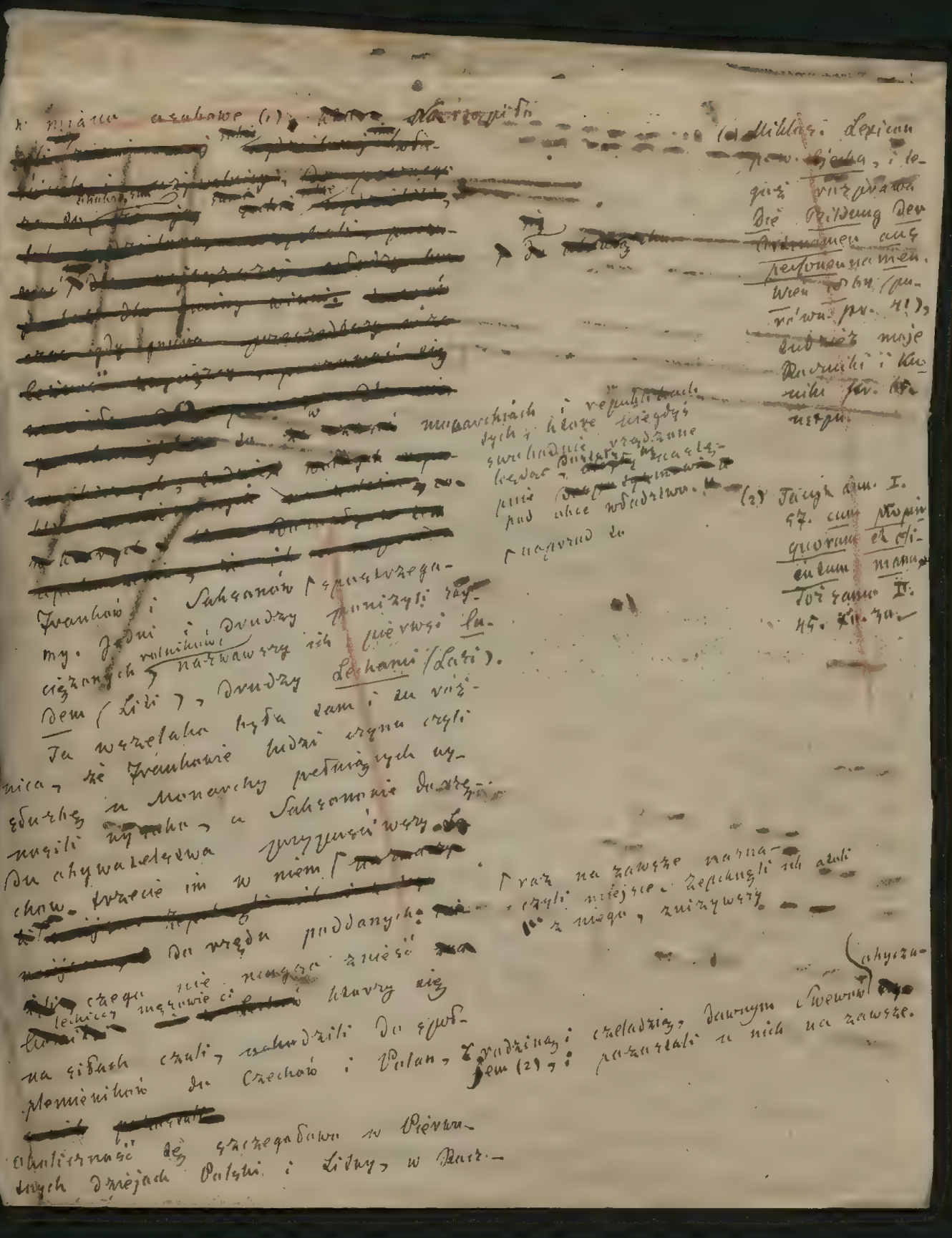

Myśl 2.6.
49

nikach i kronikach dziejów w historyi
prawodawstw Drugiego wydania, na la-
miec w luźnych artykułach w Pi-
bliotece warszawskiej od r. 1820. pu-
mieszczanych, opuszczawszy, zam-
knąwszy myśl w tych słowach; że
Lechowie wyszli z Czechow Daza-
jewskich a z Polan najwyższego kroju
władzy [illegible] Dalej:
[illegible] Polski inny wcale
[illegible] Dziejom Dawid nasz [illegible]
[illegible] Lelewel i Pie-
[illegible] prawodawstwa.
Co słowa do wiadomości. [illegible]
Dziejów ustawa, zdanie w obronie wy-
rzeczonego przez nie [illegible] zdania:
myśl moja na dwa kroki, w sposób
mniej odmienny objaśnić postaram się.
W replice jego zastanawiam się grun-
gotniej orzeczenie: że prawodawstwo Sła-
wiańskie a zdanowicie Lechów nie-
mane przywodzą wyrywy, [illegible], nawra-
cisem myśl swoją na [illegible] chro-
rii przedchrobrowego. Polaków prawodaw-
a rehabilitujące Lecha dla Polan nad-
wiślańskich, zamierzyłem zbadywać [illegible] na zdaniem
jego [illegible] ciągle trwałe od Kijawa aż do
Krzywoustego prawodawstwo; wykazując, że w
prawodawstwie tem były principy sprzeczne
mej gruntem [illegible], lubo ciemny
chmurzy zupełnej niezawisłości pa-
tecznia zasada, jednak dziwnym pa-
tyglem w przeciwne [illegible] wie-
kach w.

(1) Polska wiek. średn. w Poznaniu wyd. 1857. i dzieło to prawdopodobnie wydane zamiast 1858. Drugiego wydania tego dzieła I. część str. 143–4. 263–8.

gimnazije nije nigdje.

myśl 7a.

[illegible] tego nie powierzawszy, powró-
cił do Lelewela w drugiem dzie-
więciu wydaniu (2). Zauważyć
należy że [illegible] Lelewel nie miał we
wszystkich [illegible] nawet najdrobniejszych
[illegible] odstępować zdań, a
[illegible] drugich gdyby w czem de-
[illegible] gdzie samego przekonywać chciał. Nie
[illegible] by mógł Lelewelski dowiódł na do-
[illegible] usilności, ażeby uchronić się wszel-
[illegible] kie zmiany przez [illegible] nowiliwszy
[illegible] pulsyjne lub [illegible] rzeczach zasadni-
[illegible] czych [illegible] z nim obcych
[illegible] przewarzeniu. Dla dziejów niejed-
[illegible] nych pamiętnem, obrzuca się na
[illegible] drugie zmiany, chociaż sam za-

Napisawszy [illegible] powierzawszy [illegible] nadsyłanych (1), [illegible] zadawalnia gdym
[illegible] się zmusić wadliwe [illegible] nieujawnione mnie zdiwa-
nia rękopismo (2), że [illegible] i sprawa-
[illegible] wyjść [illegible] i sprostować zdanie. Udał
Lelewel się [illegible] przeczytawszy [illegible] a nie odpowiedział mi na nie
czytał (3) z [illegible] mu [illegible] nadal [illegible]
[illegible] nie powrócił. A jednakże
[illegible] zdało się mu ono być [illegible]

(1) Nadsyłany dziennik [illegible] Polski przez [illegible] [illegible] w Poznaniu w 1847. tygodniu.

(2) Patrz [illegible] w Dziele Warsz. z r. 1858. II. 422. [illegible] uwagi [illegible] nad [illegible] [illegible] [illegible]

ju, kdzie nie może powstać ko-
flikt. Dopóki jakakolwiek nadzieja
będzie, że [illegible] a nie [illegible]
[illegible] dyna kamieni dyabe-
łem, jak mieniano, może być
kiedy podzdawa ludowy Polski [illegible]
ge kraj żyzy udział w każdym
razie a podstawę ze wszystkim
jego życie zgarze i przy czem pilnie nad
[illegible] a uważa Polski się na-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

3. d.

Polska średniowiecz
jej [illegible] Kraj
3 wyd. 365-7.

[przypadku wcześniejszego: zwłaszcza gdy o sprawach takich przesądzała jeszcze zdawnienie [illegible] dawnego zwyczaju Drie-
jowego.

(1) Polska średniowiecz. IV. 490-7.

(2) Polska średniowiecz. I. 365. wstęp.

[w Zbiór. wiadom. 1847. II. s. 324 — 371.

(2) [Lechicki przeszłości Polski. Szkic historyczny. Petersburg 1858.

(3) Patrz str. 55. pisma pierwszego z r. 1862. [illegible] Magazyn für die Literatur des Auslandes wydawanego.

[w rodzinach czasu germańskiej, [illegible] nie miało znać [illegible] gdzie [illegible] w normandzkiej (3),

że wypadek [illegible] gmatwanych [illegible] uchwycony [illegible] wy odbyciem; ale [illegible] kiedy chwot [illegible] wniósł [illegible] że [illegible] (1), kiedy [illegible] [illegible] [illegible]

Myśl 3.o

52

(1) Polska średniowieczna (wyd. drug.) I. str. 314. 365-9.

Lelewel

cad więc do uczynienia tych nadzwyczajnych odkrywania, odczytywania dziejów i wyjaśniania, w co dawniej dopatrywali się znawcy [illegible] chrześcijaństwa i [illegible] czyste [illegible] zdaniu [illegible]

[illegible] Zachęcał, mówiąc, Lelewel do przedsięwzięcia dziejów Popiela i Popielowiców (1); w czem dziwnie mu [illegible] dowodzi, że się [illegible] Popiela, a Leszka trzeciego, którzy mieli być Juliuszu Cezarowi [illegible] i [illegible] Mateusz [illegible] gnieźnieńskiego, [illegible] [illegible] [illegible]

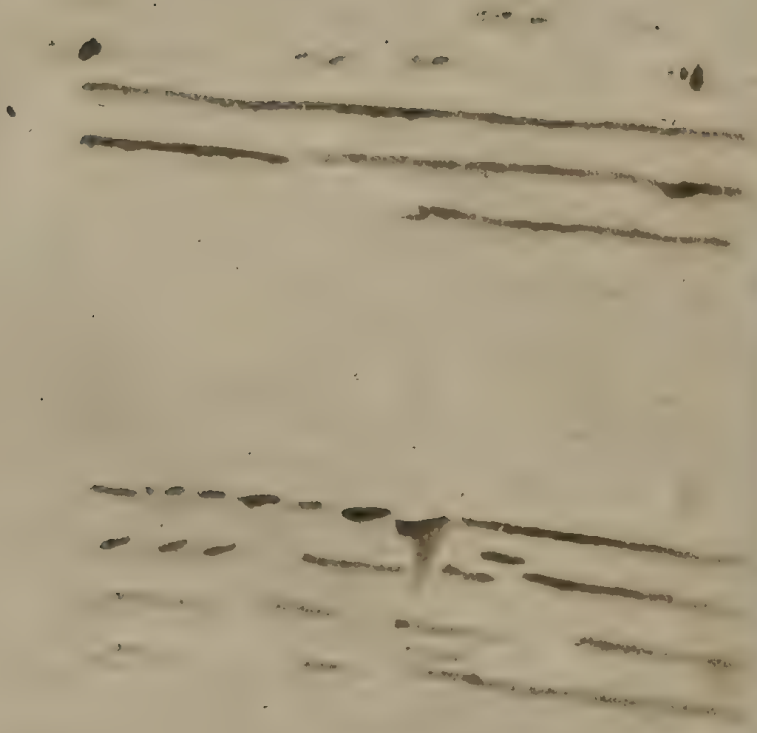

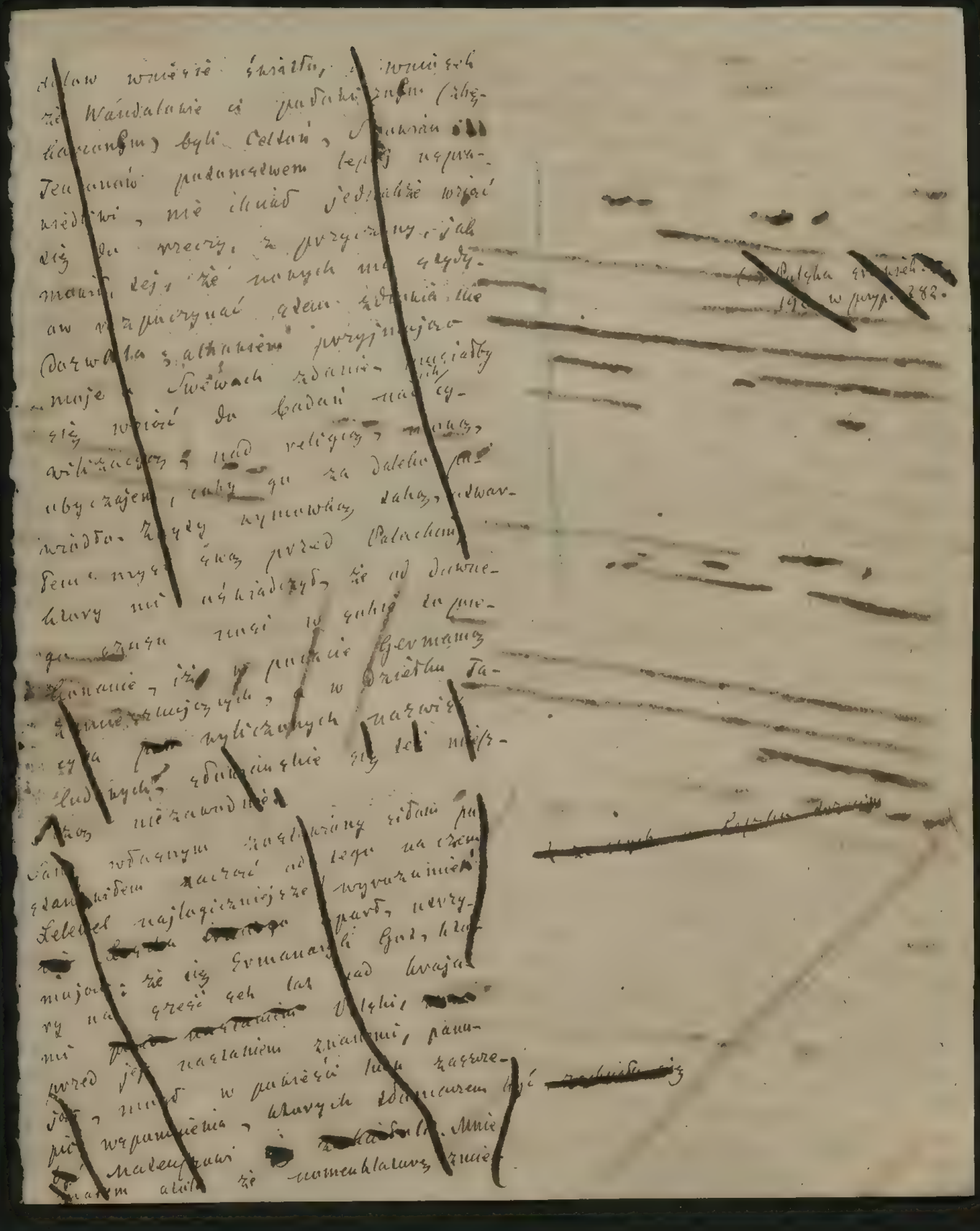

Widzimy że się wyodrębił na ile Lelewel się zdawał w nawadnie najmniej ludem mię był Lechem, pasamniejszem, drugą część pradziejów w Dziewiątym Dziejach Polski, Literaturę [illegible] poświęcenia, [illegible] lepiej [illegible] wywodzeniu za podstawę objaśnienia, [illegible] Lechu [illegible] pierwiastek. Przekonany że objaśnienie należy zacząć od tego na czem Lelewel najbezpieczniejsze ze gruntu a Lechu [illegible] nazwy wywodzeniu, uważał, utrzymując: że Germanowie byli na ziemi [illegible] lat przed nastaniem Polski panowali nad [illegible] mogło w pamięci ludu zagrzebać wspomnienia, które obowiązkiem być zachciało się Madeyskiemu [illegible] tacznie (2); [illegible] niemiałem i niemam, że pamiątka dawnych osób zniewoli, czyli Jaxwida w miejsce Germanowie pradziadowie, zniejdzie się [illegible] wywołana [illegible] budowania [illegible] na niej gmachu dla ludowej powieści. Lecz kiedy się [illegible] nie nazwiska, a wspomnienia [illegible] przeszłości [illegible] dawniej nadawanego

Myśl, 4. b.

(1) Lelewel się wydawał w Bibl. warsz. z r. 1844. I. str.

Germanowie

[illegible] lepiej [illegible] wywodzeniu

negu

[illegible] wywodzeniu

[illegible] Germanowie

(2) Polsk. [illegible] wiek. I. str. 192 w przyp. 288.

[illegible] Germanowie

[illegible] Germanowie

[illegible] Germanowie

i pamiętna. ludowa przysłowia,
ludzkiej [illegible] jej ile, i jak się ją da-
je, uczucia i przekonania [illegible]
za nim kwiecista bajeczność
nuje [illegible] w wiary objawienie
zawsze wywodzą ludność.

Ponieważ Jezus był Syn

(1) Naród na ziemiach zdobytych str. 748.

(2) W Ekonomice, tamże nieżyczliwem w Ostrawie. Patrz wyżej. rzeczy przewodzący str. 311. u góry.

(2) W liście do mnie po wyjściu tych, nieżyczliwych mi, sławy. Jarosław. [illegible] Lelewela [illegible] nie [illegible] Warszawie [illegible]

uniemożliwiał, że [illegible] wrzeniu niespokojnem [illegible] jego wyjazdu [illegible] Umiłowaniem na [illegible]

[illegible] Szwaba, [illegible] wkrótce [illegible] na nie, że Polak [illegible] Lasłem zbliżam się [illegible] Szwabem [illegible] Niemcem [illegible] Lelewelem [illegible] uważany [illegible] że [illegible] [illegible] [illegible]

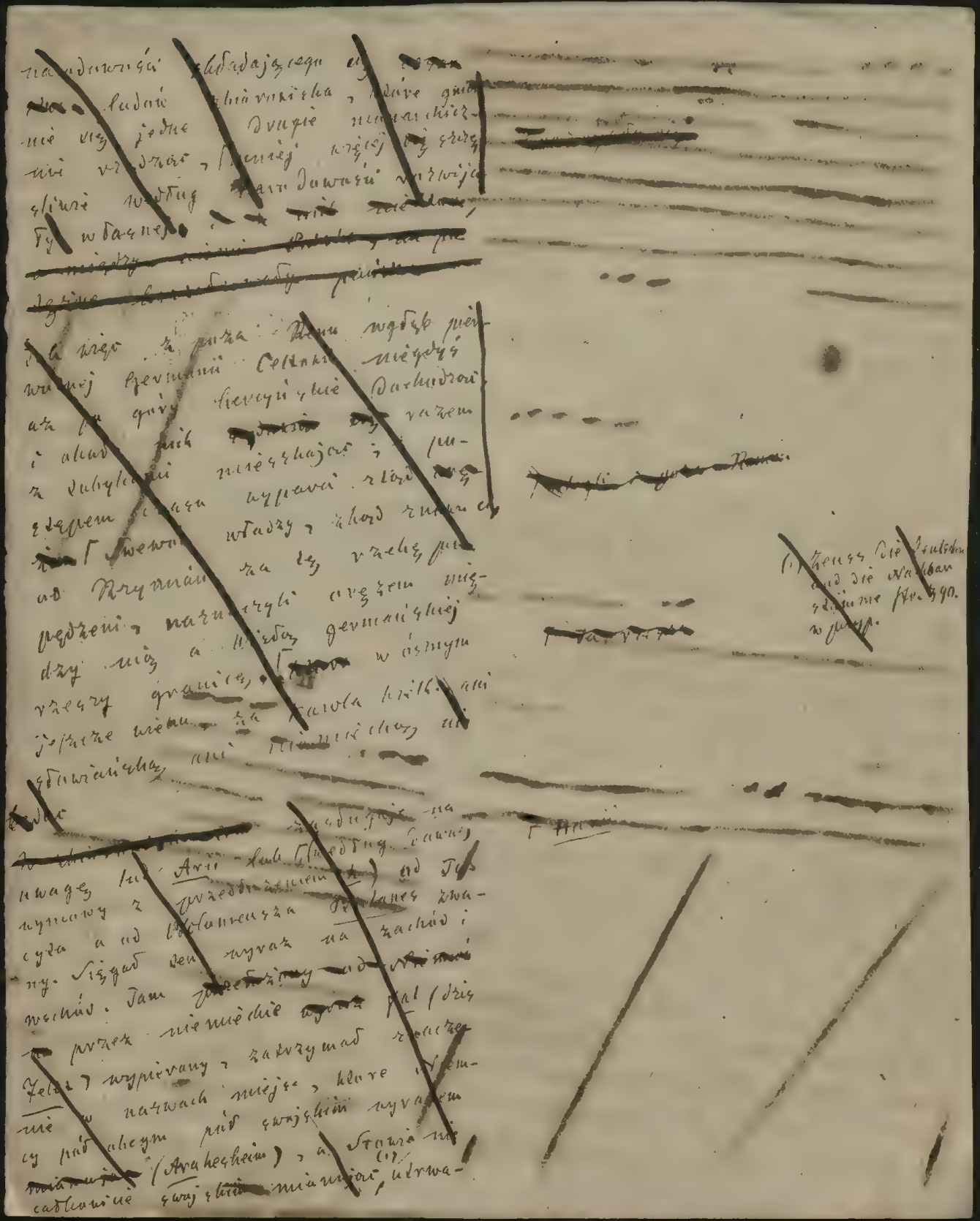

wyżej Aryowie (1), o których mówi Tacyt, "że jeden z ich narodów wszystkie dzisiejsze ludy przechodzą, wydaje się sobie przystało okolicznością czynić bardziej jeszcze groźnymi. Czernią bowiem swe tarcze, farbują ciała, wybierają do walki najciemniejsze noce, do ludzi i do koni samym przestrachem i przemocą zdają się wszystkich nieprzyjaciela, niewidzialnego bowiem jakoby żadnego nie przeciwstawia się wzrokowi". Podobnie Hasdingowie, którzy w pierwszej połowie III wieku n.e. przeszli przez Dacyę, Panonię i Galię, a potem przez Hiszpanię, gdzie wojowania wszystkich w ogóle Germanów zgromadzili w pięciu latach panowania Decjusza Cezara (251-253 po Chr.), zauważywszy u nich, że podczas walki przeciwnicy nieprzyjaciela czynią nagle w dzień i w nocy napady (3).

Podobnie Aryowie, jak mówi ich wyraźnie przedstawione narodowości cechy wyróżniają, mając/słowiańskie [illegible] przeciwnych, [illegible] nie tylko/pod swej potęgi i tedy różne ludów gromady, które pod Balamirem wyciągnęły z Wołgo-

Mygl 5.6.

(1) Arii, mogło się łatwo wywarć tam z przedrostkiem h, według Niemców wymowy) Harii.

(2) Tacyt w Germ. 43. przekład Nowaprowicza.

(3) Patrz wyciąg z pisma Cezara znajdujący się w marach Dowiatach str. 255.

mieszka mianem, przyczaić się
z niem, a przyczyny w następ-
nym artykule wyjaśnię się inaczej
czy i na czas długi (na trzeci
miesiąc miesiąc) miesięcy. Nadeszła
ta w naszej chwila wyzwolenia
na jaw dozwalającą, a chwili
tej sam był sam przyczyn x.
siebie, w którym palisz panna
Nasza. Wtedy zwróciłam uwa-
gę Polskiej się, bez żadnej już
chwały, nazywać mogły. Miesiąc

(1) Patrz moje Pamiętniki i kronika 20–21.

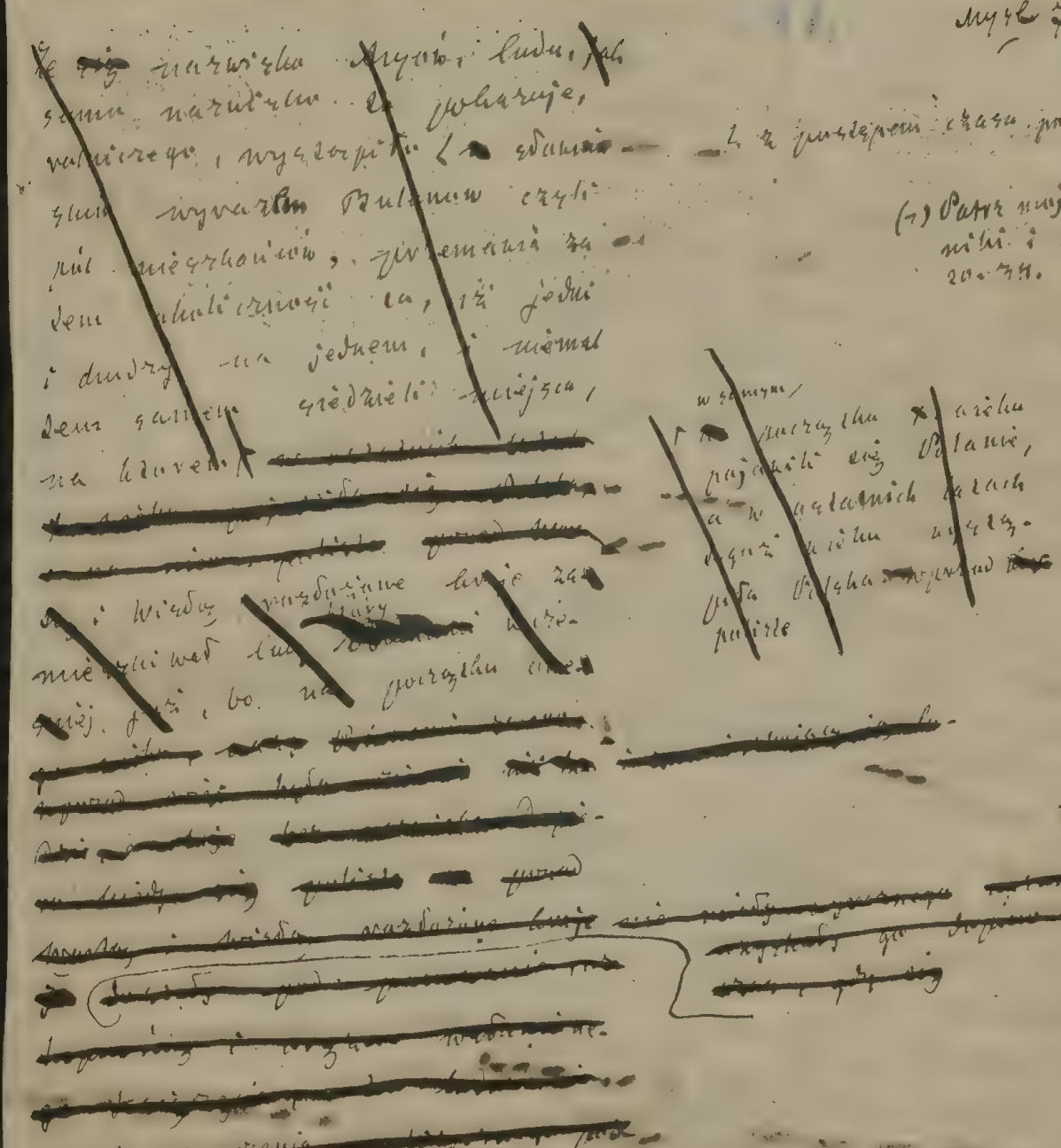

w stanie
pojechali aż Polanie,
a w ogólnych zarysach
ogarnia nieźle wszystko
Polska Piastowska
pisarzy

wad, i ku nad mieszkaniami, ich
zanowad, a dem nie wgłębnie-
nie wcale. Dopiero kiedy Mieszko
Piastowicz nadciąg ginął
w publicznych panach przeby i wav.
dzy krajach przez Polanów
zamieszki
wany utrzymawszy wydawnie
gdy porządek gwałtem i nadzwycz-
gdy, i pudniesł ludowe nasze
Polanów inny do rządzenia ju-
dzyzwyczaju, wtedy ju-
jego nazwie przybyła i
ni, znowu wyżsłuć inne, dla dawne
nadawałam, dla nowe. Mieszko,
Gdzie, masząc zwi-
inne zadarła. Podanie zwyczaju
gdy do wyżekania znaczenia (pod
Mieszkowem i Kazimierzem), i ku nie
czy nie bydaby, jeżeli nie racio-
ku do przynajmniej znaczenia byśby
miano Polaków i Polski, gdyby na
bydu dopiąda gdyż się,
[illegible] gdy
[illegible]
[illegible]
Uwaga do nich zdaży za
odpowiedź na wszystkie ni pytania:
czemu ni nazwiska innych ludów

(1) Zwróć je Jab.
Bartoszewicz
w Dziel. wsp.
v. 1854. III.
154.

ludzie najnowsze Wisłą:

Kazimierz i wszechny

ludzie dhade

według nazwiska a
wychowanie ludowe duchowieństwo
krajowe.

w historyi

Strzyżnia nie jak obyczaj jak tych
Pułaniów, tych Polan? Rozmiarowa-
nie Pomorze w rozdanych księgach,
i granicach tych ziem wrogach, pod-
bitych [illegible] rycerstwa
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

przeszłych jej dziejów, potrzeba na
ich widoku[m] zmian powstanie Lecha,
ale nie samego już Lecha z dzi-
siejszymi, Czechem i Rusem.
Spojrzeniem na te trzy drogi dzie-
jów wschodnich, a w szczególności dzie-
jów Polski za-

i z nich wyjrzeć ich a
Piastów

[illegible] wyjaśnia
i objaśnienia [illegible] Mammonem zami
Bielawskiego nie
[illegible] na widok [illegible]
[illegible] uwarunkowanych
[illegible] przed sąd [illegible]
[illegible]

Z wszystkich znanych nie
tylko zdania historyków i warsztatu
pomników innych
Mammonem zami
Bielawskiego nie
objętych, lecz i o
praktycznych
wzorów na ich
wydanie [illegible]
nie przepo-
[illegible] powie-
dzieć.

II./ Obwieszenie i wydanie pomników, [illegible] Monumentami Biblijnemi objętych, wobec innych zdarzone

Dla wyrażenia niektórych chrześcijańskich pojęć, [illegible] ku temu, aby ich filologowie lepiej się z pracą wyłonić mogli. Jeżeli ona nigdzie wcześniej, albo [illegible] dawniejszy [illegible] Polskiej nam z zdaniami [illegible] Pomnikiem dwiema [illegible] drugi nazwy jest nadej objęcia ale wielkiego znaczenia. Jacyta a Germanii pisemne. Przetłumaczone na wszystkie języki i objaśnione od Hamppeniusza (w 1772) jak chronaca tak chroma, z pożytkiem że w niemy się [illegible] znaczeniu. Dawid na za [illegible] wia i najnowszy [illegible] wydawcami objaśnione (1), kiedy [illegible] Dzieła galskich i niemieckich. Dalsze języka przekroje wyrazy.

(1) P. Cornelii Jansenii Germania. illustravit Frider. Kindzius, Neolimi 1840.

Obwieszczenie zgody

niem: [illegible] z nauką w przyswajaniu przyczyny dla dalszej przyczyny ogólnej wydał [illegible], nie zgadza się z przekonaniem, na przeszłe go, [illegible] do [illegible] nie. [illegible] [illegible] [illegible]

Objaśniacz Tacyta sądzimiar mi w Polsce,

Kłaniniad przez do
Niemiaszek, w dawnej przyczajeniu
ej mowie drzewiennej, ah ny-
Do dzisiaj mieszka Palamida.

w chięgu (1) w czasach między
drugim po Chr. narodzeniem a pierwszym
Drzewiańskiego chięgstych pod
niemieckim imieniem (dziś Zelda, pole) u-
żywał

(1) Słowiański wyraz pole ma od wielu
lat w Niemczech
nazwę

w Prusach
(2) Palec czyli w wyra-
zie Falah (pala-
nie) mieszka w
Rzymie i Kreml. 43.
netyzy i dodaj na-
menklatury jeszcze w
rzeniu w Germa-
nii od
pala gwa-
je nazwa
grodzi-
v. 1142
predium in Pu-
le, v. 1210. in
regula Brate,
v. 1247. Duo
mansi in Pu-
le, Urkundenbuch
I. nr. 152. 193.
542.

między nadbałtyckimi Słowiańmi, nie uważano jeszcze, że jedna i druga nazwa (2), nie oznaczają nazwy pulchny, miał już Wandal i Gal, gdy nad Wełtawą pa-
rzał, niedaleko. Jest tego ślad, ale bardzo mały, że nie miał wyrazu pal w nazwie Polski (3). Za nadto

(2) Wyraz Słowianin wywodzi od nazwy Słowianie od helwajskiego wyrazu Falag (helwecka Walchsprachl. nr. 1. str.)

(3) Nazwa Słowianie wywodzi od nazwy Słowianie od helwajskiego wyrazu Falag (helwecka Walchsprachl. nr. 1. str.)

Obwb. T. C.

61

Tai ześ krwawy dnia
Dnieprem ugiędli, raz
sylem, z Prawia na
Polan zirennie niti
swoje narwiekow,
kdive mogili

Polan miano, tak do nazwania
do [redacted] Warego, [redacted]
[redacted] Varga-
gni oddaj swami kijanami nie,
zwrenieghi do nazwiska i na
Nowogrodzian. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted] Wa-
czow kramiarz miano Lechow
i Polan wywodzi [redacted] od pierw-
szych zamiam od drugich Wal-
czan i Radymiczan zwiastowa-
nie. Wiadomo kronem że kra-
dlan byda nazwanych i a nigt
Polanow nie zuś Lechow wgadz.

Ponieważ według mego zwrecz-
nania nie sam Lechowiczm lecz
i Radzimiczm (mami nazwy zwre-
więdzady jui celczym) zdaczyt
gię na nazwę rzeczy. Dziekuem
Jacyda objetej: nigt [redacted] wyraźna-
jui zwrwary nabetj mieć dru-
gi na uwadze; i na wrajem,
[redacted] [redacted] objaśniają [redacted]
[redacted] Drugi [redacted] nie można
[redacted] mogli zmieszać pierwsze-
go. Warunkowi temu.

Obwód 2–3.

(1) Szulc z Pomorza zauważa, utrzymuje: "że Germania a słowiańszczyzna (str. 38) do jedno i tego.

(2) Języki bałtyckie Slavan. Tom I. (wyżej nie wydrukowany). Moskwa 1855. Przez o pierwotnej Germanii utrzymuje w Słowiańskiej Centralbl. v. 1856 str. 40. nstpn.

[illegible]

Tacyt

[illegible]

Ludwik

[illegible]

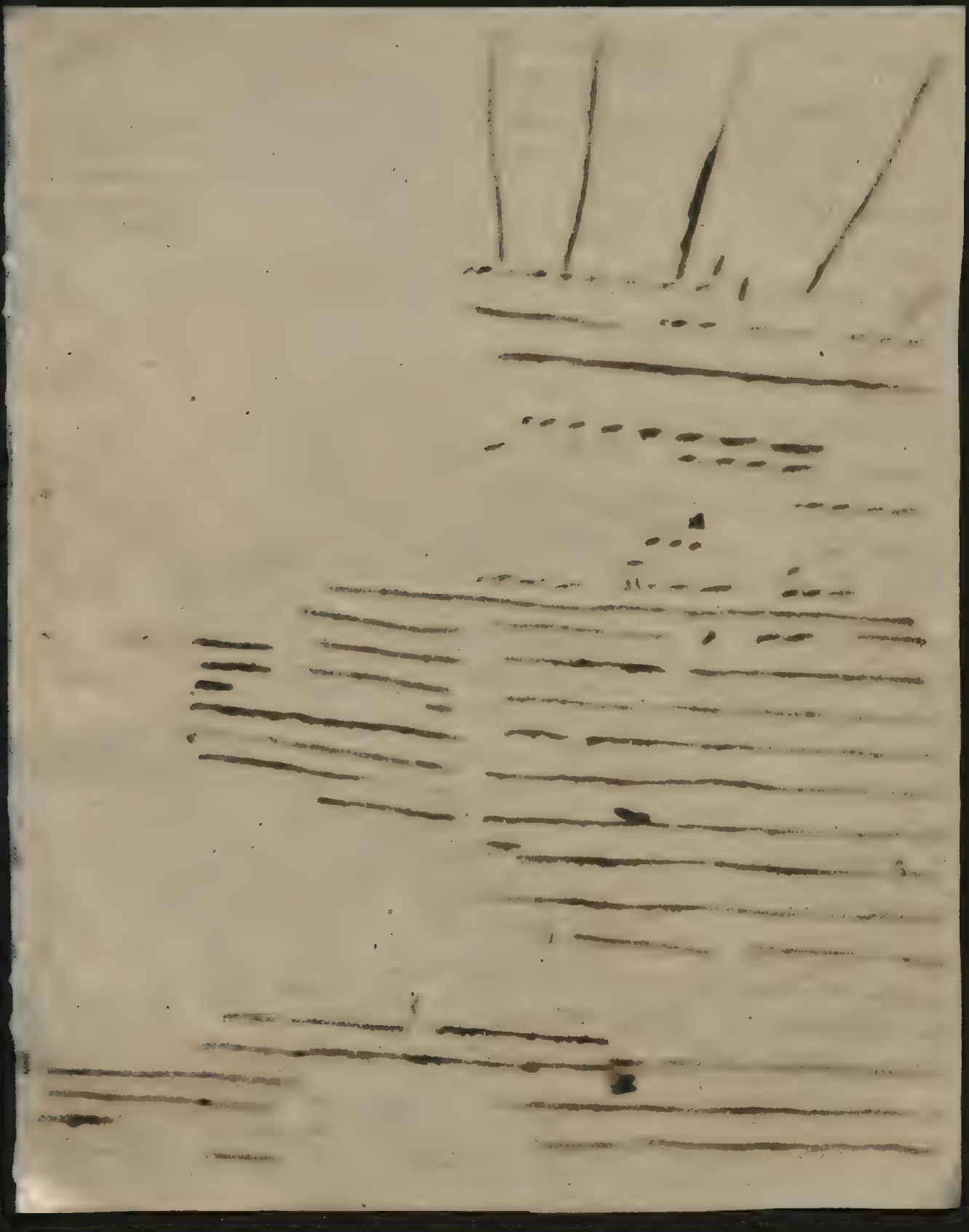

Obwieście, 4.

(1) Wydaw. Lwowskie 160. 168.

(2) Tamże 224. 371.

(3) Daniela Szulca o Dawidzie zawdz. 7. 20. Lelewel w Bibl. św. niem. W Vorn. 1851. wydanie św. pis. Jul. Bar. Wobrowicz O pismach Augusta Bielowskiego w Lwowie 1852.

Pamiętnik tworzy jest wiązek, który [illegible] niemiadamu zbiegowiąd, i do kronik swej wielkiego Bogucławska. uwagę że o Dziele kronikarza Bielawskiego robiwszy (1), wiąd mi bardzo za złe, że [illegible] rzeczony wiązek o wodzach Lesz- ka trzeciego [illegible] mianowicie uwzględniając na nim dzieje wojen Dziejów [illegible] ruskich [illegible]. Dodaś, że na takim źródle opierać się i [illegible] pańskiemu [illegible] Wincente- go za wiarę niemadomniąc jak bezrozumnie [illegible] uważać, znawcy pańskiego [illegible] Dzieje [illegible] Polskie (2).

Jak wiele Bielawskiego za kronikę jednakże, [illegible] przez [illegible] jego [illegible] do Dalszego rozu- mienia [illegible] nie [illegible] Na mocy [illegible] do ułożenia niewątpliwych Dziejów [illegible] [illegible] przekonywa się [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

(1 Zyjący v. 417.
Tacytus (przywodzi go także w dziele Germania nach den Ausgaben, pr. 444) mówi: Germania ubi plurimam partem silvis, quae ... ...

Obrobienie 5. a

Książęta Lechicy pierwsi [illegible] poznać dali, i że ów kacel krwy liz do przywarania na murawy ś. Wojciecha przywiódł, Lechicom przeciem od tegoż ś. męża nazwanym zwierzch. Gdzieś drugi: że w Polsce nigdy nie było Papieża, i że ani on sam Biskup do właściwych – dziejów Polski nie należy (1).

Ale [illegible] Galus [illegible]

na myśli właśnie te pierwszy-
ny krwe Paweł ś. nad Dunajem
odbywał, na to [illegible] od Mistra
nazwany. [illegible]
[illegible] Pan napewno, że
czny Mistrz jest bardzo przyja-
ciarzem, i nawet za pomocnicze
[illegible] Wagi leniga, nigdy być nie mo-
że. [illegible]
[illegible]

(1) Obacz obszerniej niżej w dziale Genealogia książąt i królów polskich od r. 900 – 1195, w zeszycie N. Biblioteki Ossolińskich wydrukowanym.

[illegible] Lechicom

[illegible] nie można gdzieś żadnego dowodu

[illegible] Dowodzę nim, że [illegible] nas czyni [illegible] Lechicie, [illegible]

[illegible] radzi o Lechach zrobić [illegible] Pogwizdowa [illegible] wołanie, [illegible] Papieża jego dopatrzać [illegible] Gdy [illegible] Pabian radzeń radzeń Kra- [illegible] [illegible] [illegible]

Obrob. 5.6.

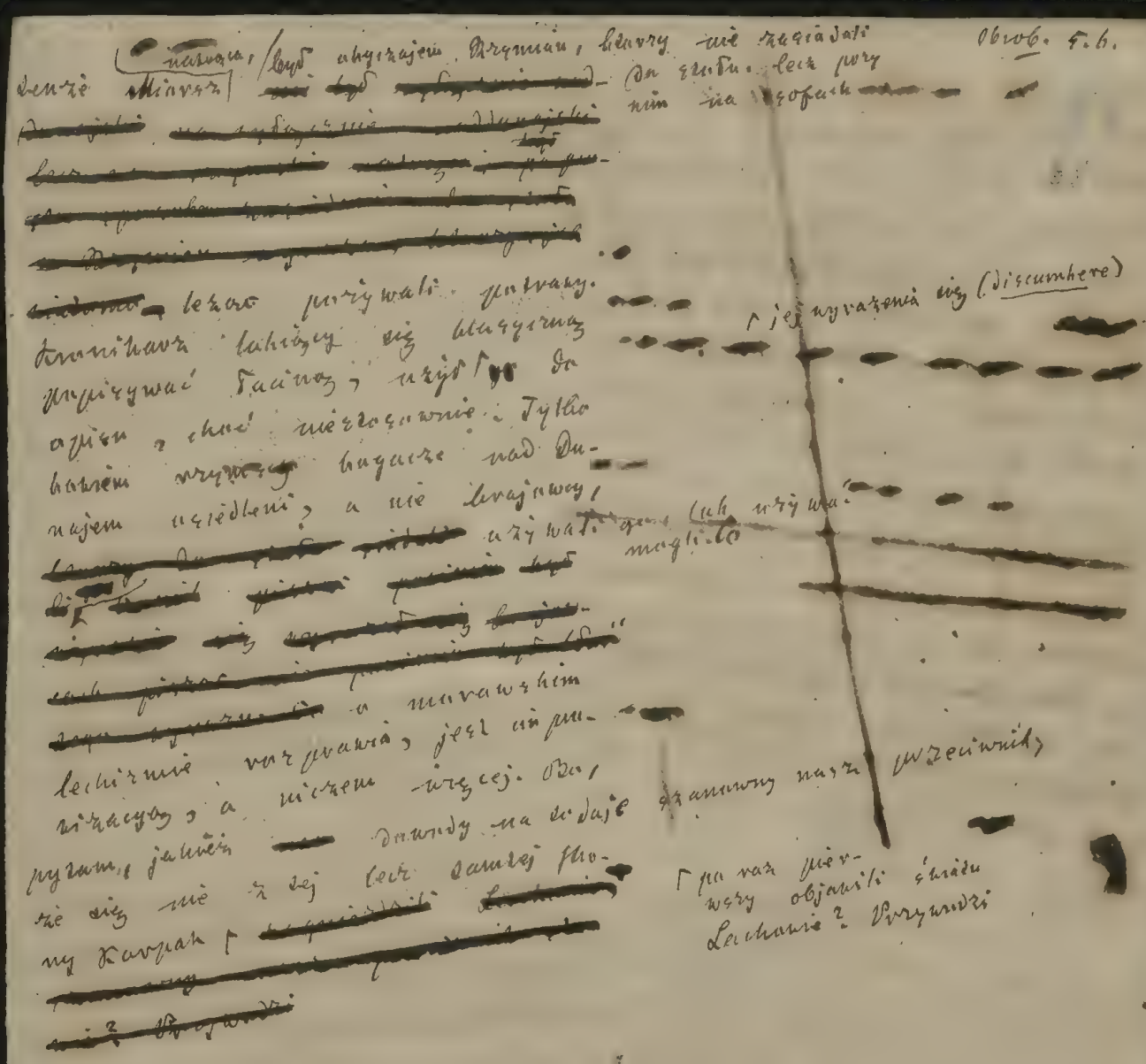

leżało przyjmować pożywienia. Jeżeli ktoś chciałby się stosować do zwyczaju Rzymian, kazano mu leżeć przy stole na lewym boku, podpierając się na lewym łokciu, a prawą rękę mieć wolną do jedzenia. Tylko kobietom wolno było siedzieć przy stole, a nie leżeć. Jeżeli ktoś chciał używać [illegible] magistrowie

[illegible] jej wyrażenia się (discumbere)

[illegible] przyjmowali śniadanie leżąc. Zwyczaj ten zachował się [illegible] aż do czasów Justyniana. Dopiero [illegible] zaczęto jadać siedząc przy stole. Ale [illegible] leżeli [illegible] jeszcze podczas uczty. Dowodzi tego [illegible] Horacego, który opisując ucztę, mówi, że [illegible] Rzymianie [illegible] leżeli [illegible] Podobnie

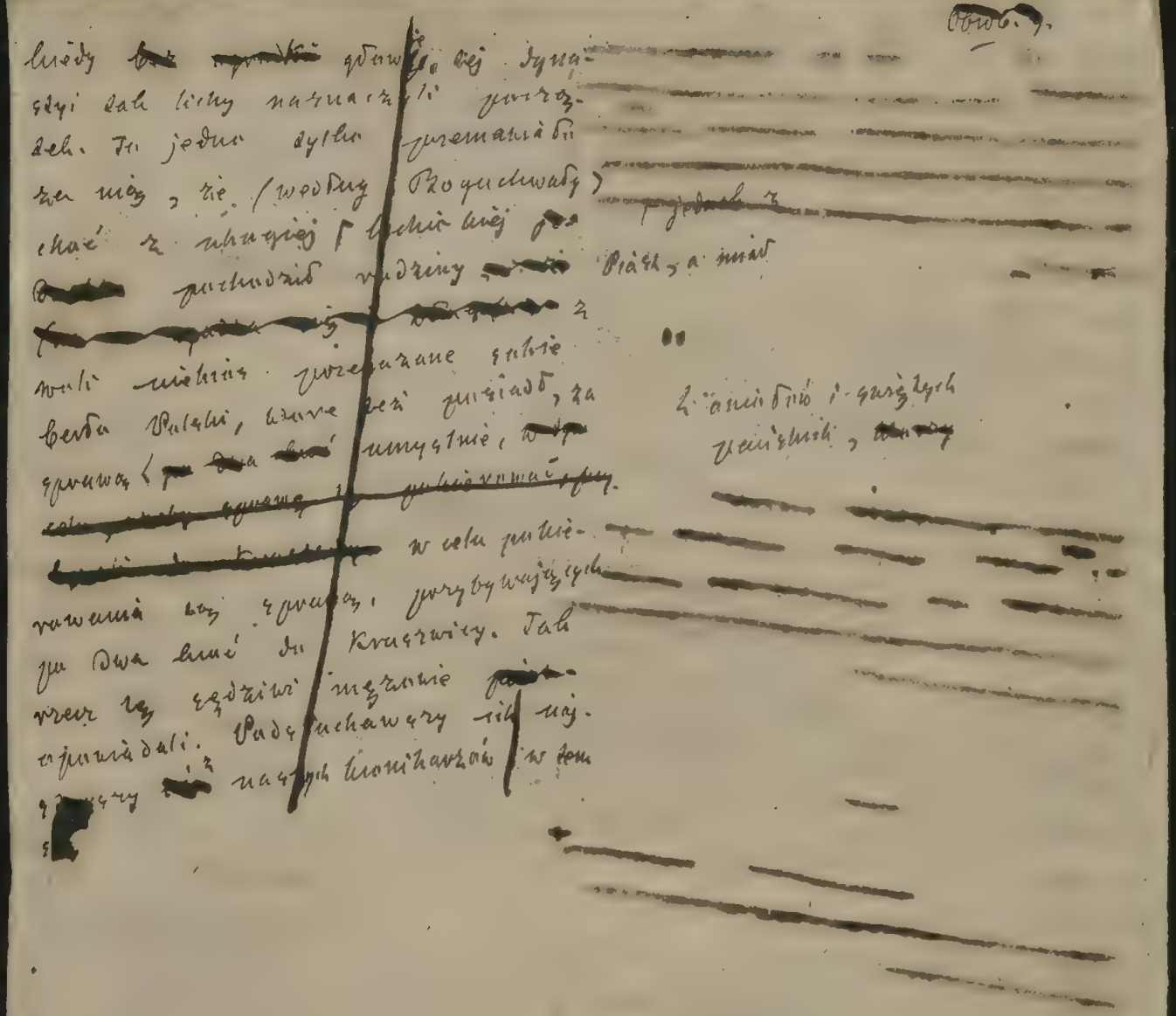

Obwb. b. a

otrzymane
od jednego z wczesnych
pogańskich, lechizmu zakwarantowaną, jak nadamo,
wynalazcy
uprawnienie,
(1), [illegible]
[illegible] że w dawnym religijnie [illegible]
[illegible] żywot świętych obmian służe-
gie Apostoła zmartwychwstającym, księ-
że niższej Panowi Kosel nazwa-
ny jest lechickim czyli lechickim.
Ale zaliczyła Dawid ma być lepszy
nad ten, który w samym Gale
czyżany o Popiela? Czyż sam
Pielgrzymki nie przyniósł, że ten-
niższy ten, według wyznania się
jego, gdyżem niebędzie zwrócił Lechity
tym wchodzi na Gniezno, [illegible]
[illegible] zaliczy? (7). Teraz Galus

(1) Die Berufung der schwedischen Nidsen durch die Finnen und Slaven. von Erich Kumik. St. Petersb. 1844. w Dziele Damaschkewicz I. str. 19. w przyp. z Pielgrzymowicz. monum. I. 122. przytoczony.

(2) Monumenta I. 385.

Obroc. 6. b.

II. rozdz. 40.

(a) Galus ... z Mazowszanami Bolesławiego I. ...

...

...

[illegible] od [illegible] węgier-
[illegible] XIV – XVI wieku zagadki na-
[illegible] [illegible] zagadkami. Akcz, przy-
kład, dawniejszego pisarza, ku któ-
rego [illegible] (1) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

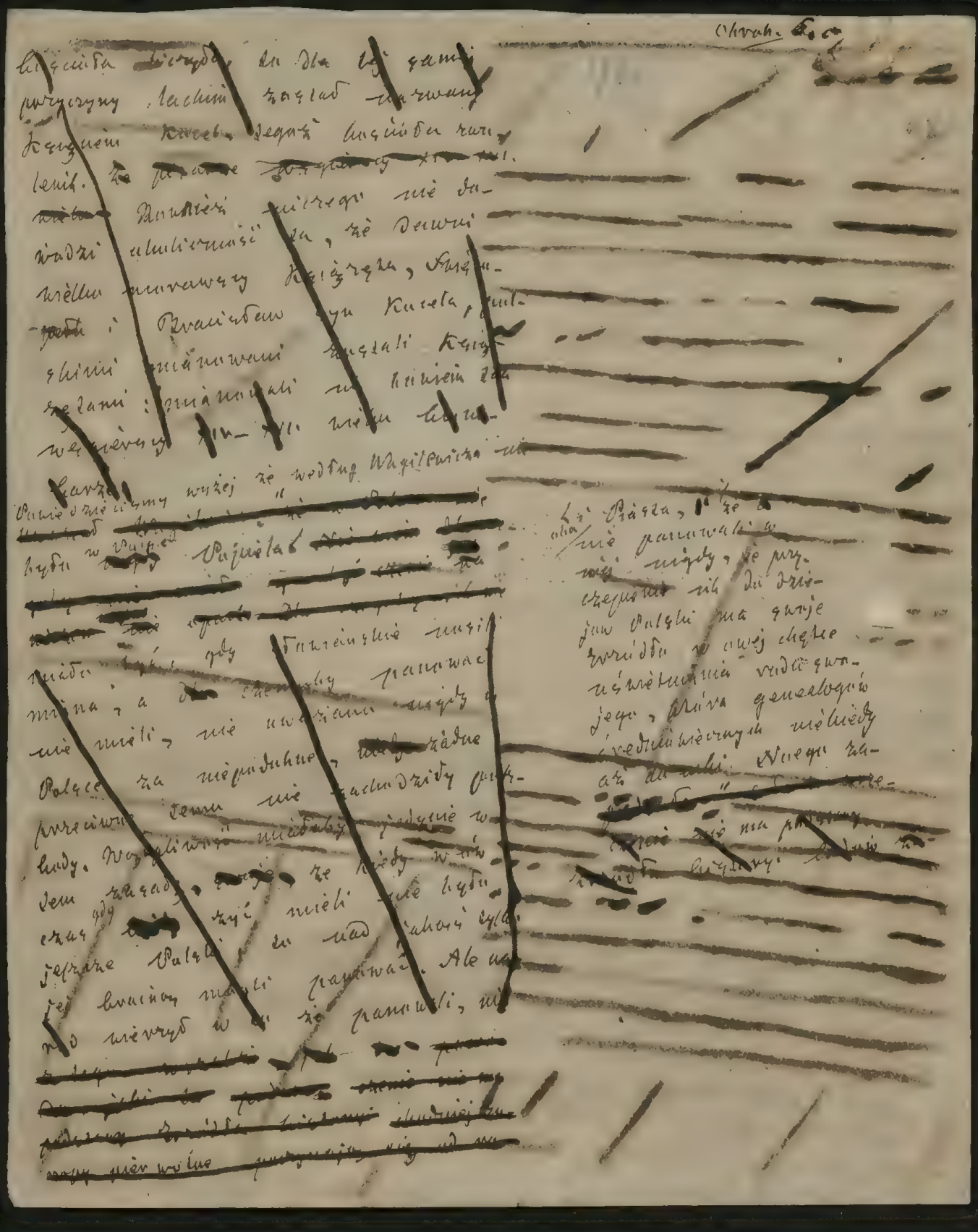

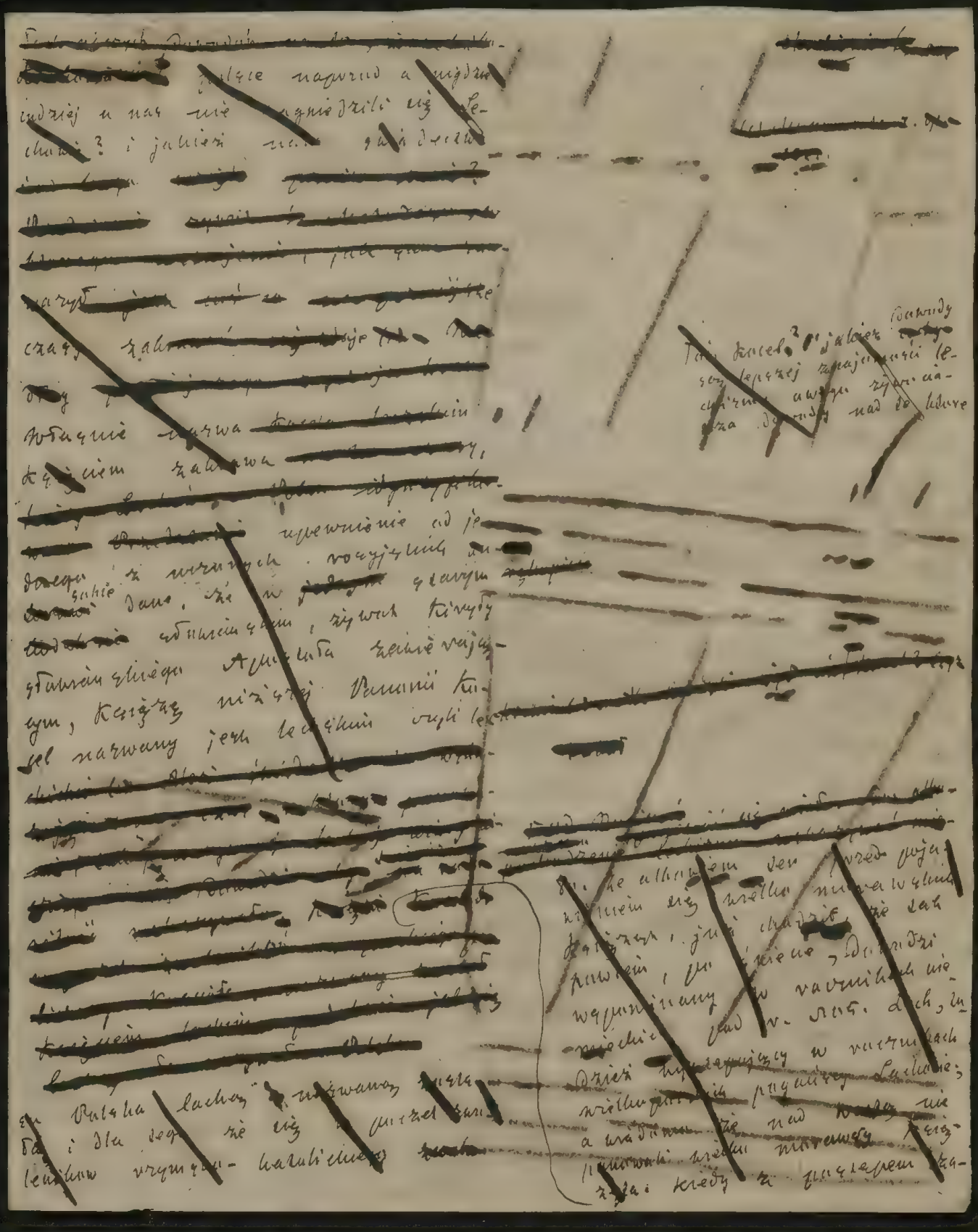

Obwob. 7. a,

61

(1) Zach. Germ. 17.

jedrida.

Mniemanie to nie ma
myśl
myśl i zdania w
jest bez znaczenia dla odmian-
głych a zwłaszcza dla zwłaszcza Dzieją. Hiszpanya Francya
Europy zachodniej
wnika do wadawców
od zabytków
od gminy
zwyczajów
zwyczajów
zwyczajów

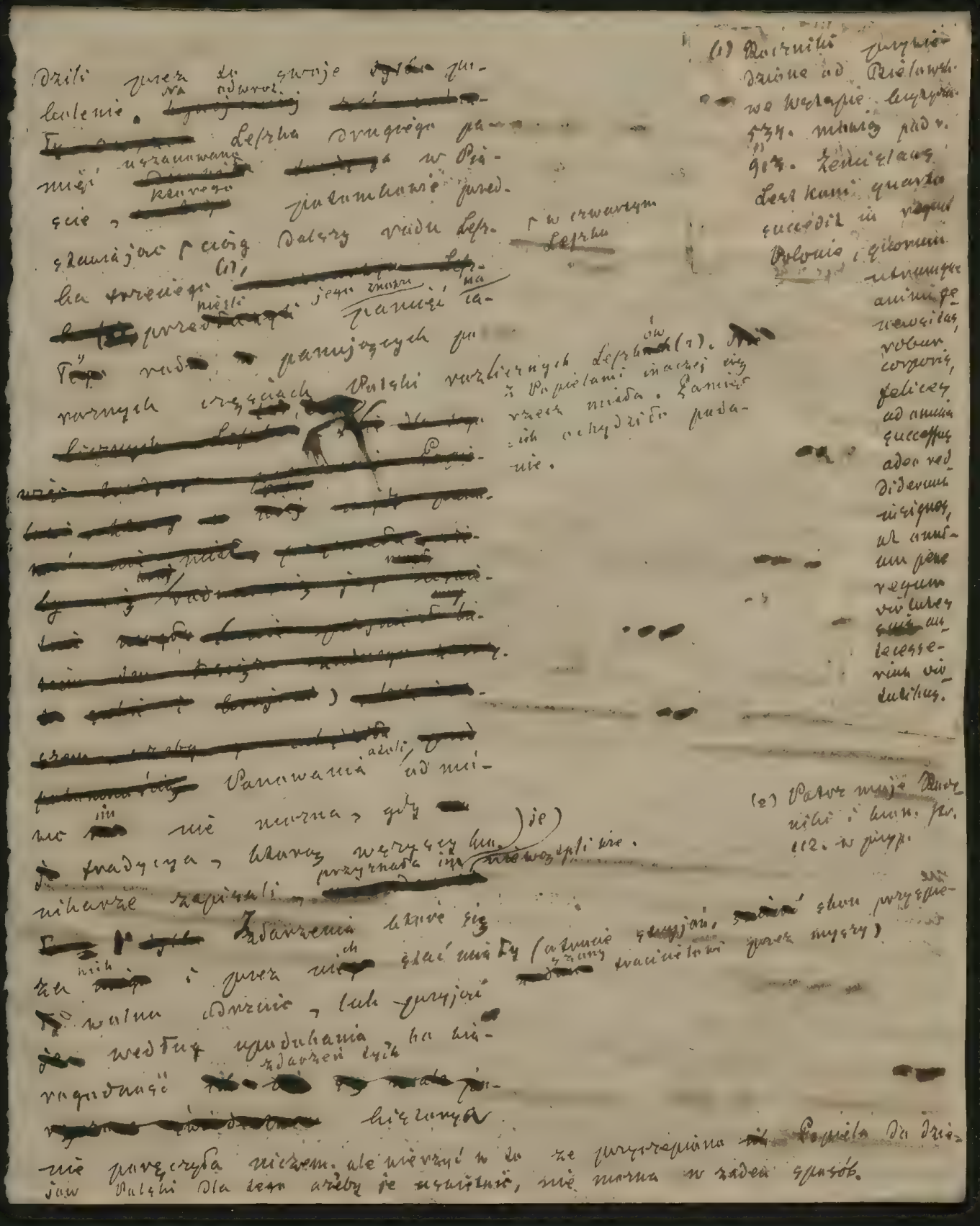

Obrob. z.b.

(1) Polska średn. wiek. I. str. 294–315.

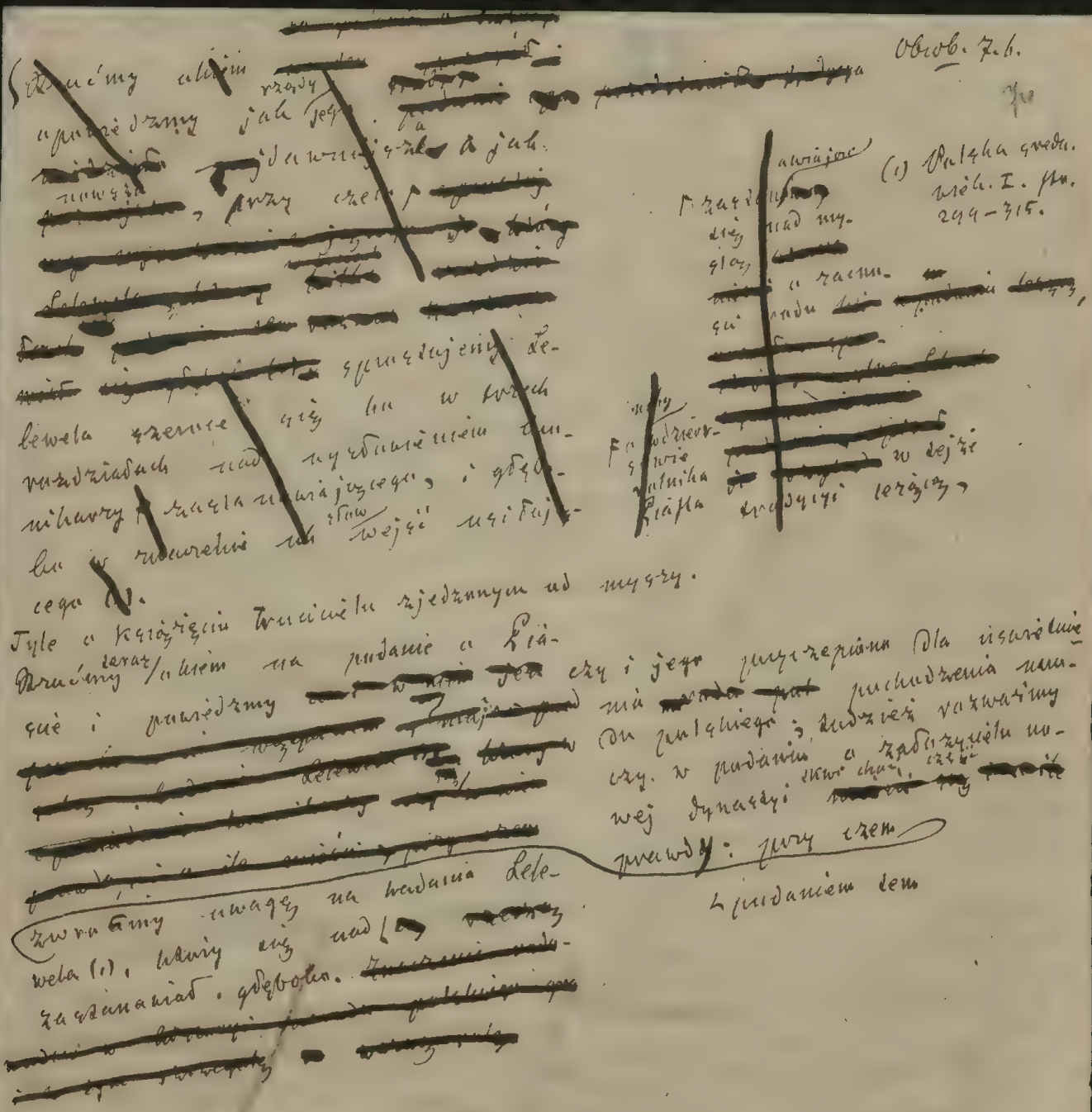

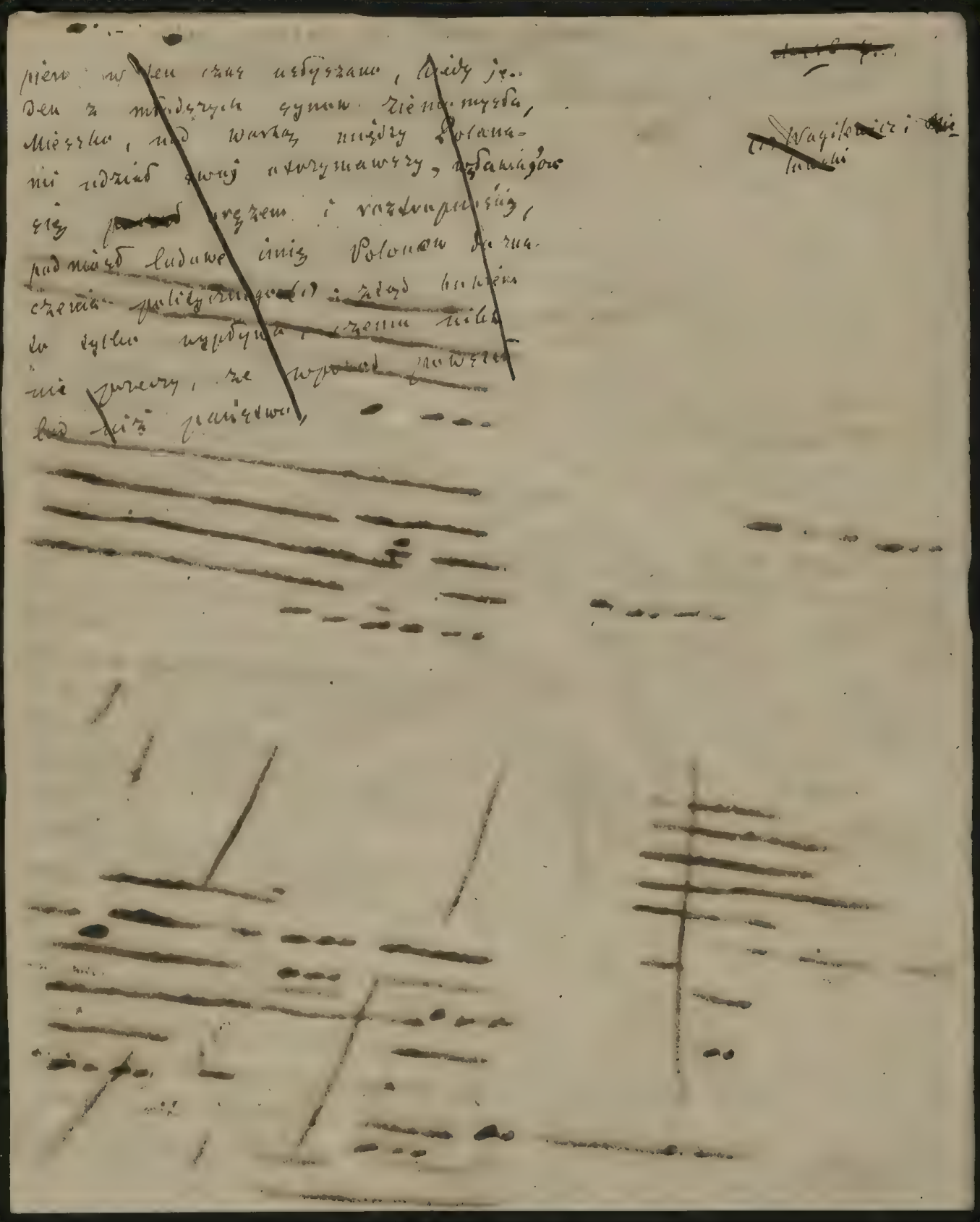

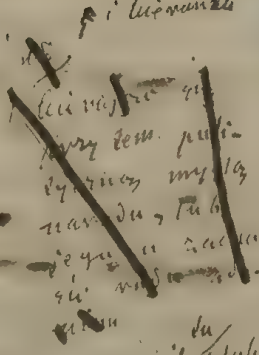

(1) Maszady, Mateusz, Przyjaciel Wieczerzy, prawe Geneologia księżnej i Królowej Polskiej w 18. Bibl. Oppol.

(2) Dotyczy Polaków pod względem religijnym. Por. 2115–69. Polska pr. 2523) Zgromadzenie Stowarzyszenie o zwrocie treści, które pod względem objaśnił Bogucicowa Pa. o znaczeniu gruntu czynnym podania prawa [illegible] je str. 2401–2.

od szewców, od mieszczan i t. d. do
[illegible] i porządnie [illegible] dobrze
i [illegible] mężów dum den [illegible] bez-
pieczeństwie i nie [illegible] nadmiernie, nie-
szedł (1). Nie [illegible] zupełnie
[illegible] najzamożniejszy
czegni i t. d. [illegible] hevadyk
[illegible] Przebyła [illegible] w niej
jeszcze [illegible] ślady
[illegible] pierwszej he-
rakdycy. [illegible] [illegible] hmurem
[illegible] [illegible] Mieli [illegible]
chełbes i [illegible] wszystkim [illegible]
[illegible] genealogom mylnie Wagile-
wicz [illegible] (2).

W [illegible] dziejach Polski wy-
stępuje [illegible] wspaniałe [illegible] [illegible]
[illegible] Przemysł. Przemysł nasz kronikarz,
Marcin Gallus, nazywa go [illegible]
[illegible] (awarum) księcia Popiela,
i na [illegible] Gniezna uczeda. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]
gości [illegible] [illegible] [illegible]
nem (mieszczaninem) [illegible] [illegible]
Dawe pisma polskie z r. 1926. wy-
rażają się [illegible] [illegible] [illegible]
nem tych chłopca Lechitka (3). [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Cf. Galus nemo: visis igitur
Parcae eo Regia nil vanum
lis, quae fiebant, aliquid
magni praeagii de pue-
ro genitebant.

[illegible] w ludu [illegible] uzyła wy-
wiadań cud- [illegible] w chacie Piasta [illegible]
[illegible] przez Dwóch z tajnego
zwiadczenia bardziej szczegółowych po-
ści: [illegible] Queene [illegible]
[illegible] Piastowego
[illegible] zjawiska [illegible] uczęstowy gajów na chore-
[illegible] przyjęli widzieniu jego [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

(1) Długosz I. str. 83.

(2) Annales (I-81): nationibus Poloniae nam [illegible] quem gili laborantem [illegible]

(3) Długosz I. str. 82. [illegible] Dalia et gubernium [illegible] elaborata secum attulit, asservanique in Regia Mendak. Iuxta [illegible] et dum [illegible] Kasmas [illegible] Przemysław [illegible] apud [illegible] Julii [illegible] [illegible] [illegible]

Mniemam że podanie [illegible] [illegible] [illegible]

awe o narodzeniu
Chrystusa i słowie Apostolskim
wyjaśniając, dowiódł przez to,
że nie wiernych zapęd-
nie. Ja niemam że innych wróg
Bóg nad zmiłe Dziś pisma wzgl-
dzieli pisarzowie nie wspomnieli,
i że w pismach ojców obok niemi
mia Jarosza (Arcybiskupa) nie mogło
z przyczyny że chrześcijan nie
[illegible] alfabet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

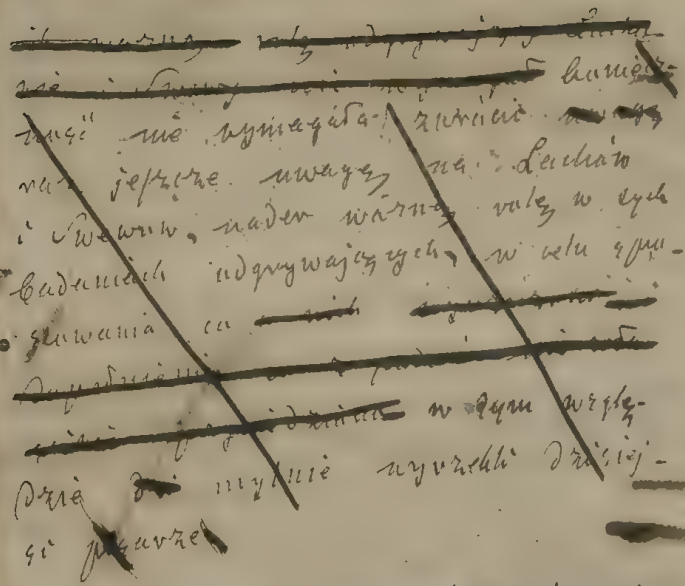

(1) W pierwszych Dziejach Polski i Litwy [illegible] pn. [illegible] 144 pn.

(2) Nocznicki i Kramski w Wstępie [illegible] wydanie. Warsaw 1764. 57. 66.

Opisz gdzwyczaj zjawiał, w kilkuset obrobieniem Dziejów Polski (Lelewel, Bielowski, Szajnocha), zjawiał i znajdzie na pola [illegible] Dziejów Polski. Zjawia podrzędnie, [illegible] kapitał wiele, [illegible] ilekroć rzeczy wymieniają, [illegible] wchłaniając [illegible] zjawienie, [illegible] z kilkuset obrobiających [illegible] zjawia wyjątek [illegible] Dziejów [illegible] żywioła, [illegible] Wymieniłem tych kilkuset aż do r. 1846. zjawiali na tem polu i ocenibem ich (1). Wymieniłem następnie kilkuset pomiędzy tem pośrednich obrabiali (2). Dzieje ich w Sejmie (na str. 42) a pomiędzy tych głównych przez Tyberyusza wzmiankuje Cesarza, według Wolaterskiego,

jakiemuś Leszkowi,

obw. 12.

wyżej wymienionym wzrokiem, należy sądzić: że C. Avitus Leszkowi zawsze pomnik ten wzniósł, nikt, nie [illegible] znaczyć Leszka, gdy [w wyrazie tym] wyżej wymienionej [illegible] [illegible] [illegible]

mierzał być pocieszeń. „Według niego powiedać miała do szlachcica" za mężów, którzy mogą wiele w gminie, wzniecili się po woli nad [illegible] czyli nad lud niczem nie wsławiony" [illegible] Lecz gdyby tak było, to nie wiem dla czego by się mieszczanie w Polsce tylko i w czasach szlachcicy nazywali mieli, czemu tej nazwy wyżsi tym chętniej używali i w niej nazwisk swoich nie mieli, [illegible] Zdaje się [illegible] wcale mniej, jak [illegible] przedawaniem [illegible] drugiem nad [illegible] zastanowienie się; i wszechstronnem jego obejrzeniu.

Rozwinąwszy się nad tem pisarz drugi (1): że ja, za ulubionej szlachty mieszczaństwa w historiografii zalecanej epoki budujący, szydercyzmu, nalecia- wszy sobie idący panslawizmu rozpiętego, przedawcisobem w Prawdziwej Polski; i Litwy historii, mimo ogromnej erudycyi, niedobrze się zdawem zwracając, wynosi- rzucam zdaniu obniżające;" do przedrzawszy wreszcie pisarza, dziwuje się nad tem mocno, że ja [illegible] ludom geniuszu swoim [illegible]

(1) Dzieje Polski podług ogłoszonych badań opisane przez Józefa Szujskiego. Tom X. Wydanie drugie. Lwów 1862. Warszaw. per. 13. 16. 41.

[illegible] szlachcica jeżeli [illegible] [illegible] lecby [illegible] miał?

[illegible] z szlachcicem i szlachcicem [illegible] Legrel

[illegible] Już w zamierzonej [illegible]

Obwód: 13. a)

wiele czynników, i wzajemnie przeda-
dzą bierne zachowanie Słowian wła-
dzy germańskiej, wywierzeń za-
razem zorganizowany pewien odru-
chowy od zgermanizowanych
grup słowiańskich; co więcej,
"widzę w społecznej budowie ele-
mentu germańskich idealny słowiań-
skie i obok panujących niemiec-
kich"; dzielę się na linii,
"że pewien czynnik od lewa
linii nadbałtyckich wywodzę, a
rozwój jej głównie wpływowi
Niemiec i chrześcijaństwa przy-
pisuję."

Tak on mówi: a ja zapytuję go,
czy idea słowiańskości może być inna a nie,
[illegible] że się czy tak wyra-
zę, słowiańska? czy zastanawiając
się czy można zastanawiać słowiańskość
[illegible] w [illegible]
[illegible] [illegible] zara-
dzić rozwoju swego inaczej
jako [illegible]
[illegible]

[illegible] wobec swej nowoczesności?
[illegible] w chwili
[illegible] rozwoju
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] na uwagę, gdy ją [illegible] za
przykład pozwalał, czyli nigdy po-
zwalał bez żadnego [illegible] na siebie
nie sytuacji [illegible] i cel-
[illegible] wybyć? i za [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
najbliższej [illegible] [illegible]
i [illegible], nigdzie [illegible] [illegible]
argumentacji [illegible] wybyć [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] się w Germanii / weźmy do ra-
zważenia, gdy jej [illegible] zmierzać na
przykład z celtyckiem i [illegible]-
mem zielnictwa. Tu też [illegible]

[illegible] dziejsi [illegible] niemiecy zgadza-
ją się [illegible] że [illegible] najdą
znaczniejszy [illegible] gminy germańskiej bez
znajomości [illegible] gminy słow-
iańskiej [illegible] nie [illegible]
bieg[illegible] ale [illegible] nawzajem [illegible] wszyscy
przeczuwają [illegible] się [illegible] że [illegible]
[illegible] Pandektowa na [illegible] lubiejszej się w
[illegible] gminach germańskich, bez wpły-
wu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
słowiańskich [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible]
bu. Tu też nie [illegible] [illegible]
niemi. Wiemy, że w [illegible] [illegible]
budowie [illegible] germańskich, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Bez [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[redacted] Ludwik [redacted]

[redacted] ziech podał wykład pisma mojego ich przeglądał źródła dziejów ludzkich, do nic dziwnego że w dziejach wyżej wykład czego w nich nie ma, a z tych [redacted] zwodzeń oparcie (1). [redacted]

[redacted]

[redacted]

ks. Józef Szujski

(1) Na Dawida [redacted] [redacted] przywołanie z pism wówczas innych jego dziejów: Czech przytoczył z Kronik (Dziejem) tych (str. 22. Jeden z Reformatorów orzeźwił się z cytatu Julii Pan Cerava (str. 33). W skabach dawnych ziedzi skamieniały Protestantów Chrabry z gwarem Kaszem (str. 58), i t.d.

Chronologiczny przebieg głównych wydarzeń Pierwszej Wielkiej objętych.

Zebranie od Dyonizjusza wyraźnie, i w pierwszej podaniu pierwszego [illegible] ich chr. wieku od niego zgięcie wiemy, że już pod owe czasy obwarowania miasta w ogóle, a w szczególe wielkie, będące [illegible] jak na swój wiek wykształcone, mimo to dowód, że już na kilka tysięcy lat [illegible] mury ich z Azyi do Europy przeszli, gdy w niej język swój w pewnym stopniu [illegible] rozwinąć mogli: szczególnie też jeżeli pomnimy na to, że ich mowa ludzka znaczna ubogacała a jeszcze wolniej ubogacała, gdy że nawet w czasach późniejszej cywilizacyi swej zaledwie za lat 600 przed Chr. pewne wielkie [illegible] i t. d.

Pamiętnem więc kiedyś pierwszej wielkiej narodu części przedchrześcijańskiej są wyraźne zebranie od Dyonizjusza epizode.

przed ewą chrześciańską

W roku 50. przed Chr. nacierali Swowie (Swewy); siedzib ich ządnych wojny z nimi Juliusz Cezar wiódł wszystki.

(1) Książę w uwadze do Tacit. Germ. 38.

W roku 98., kiedy Tacyt Germanię opisywał (1), Sedusiowie, między Łabą a Wisłą zamieszkujące, [illegible] nie znani jeszcze Rzymianom, a zamieszkali ani zajmowali je dotąd Rakmiczy i wojowniczy lud Awjonów (Polan?), będący jednym z licznych szczepów [illegible] Słowiańskich Swewów.

W roku 103 – 118. [illegible] wojownie Dakiów z Trajanem, [illegible] Cesarzem. [illegible] Dacyą, kędzie różny szczepowy lud zamieszkiwał. Rzeczypospolita rzymska [illegible] Dacyi aż dalekie poza Wisłę aż ku Nalezi, a w niej stanie wzdłuż Dniepru w górę aż do Pobocha i dalej jeszcze do środ.

W roku 138 – 161. Ptolomeusz wymienia Rakanów (Polanów) w Galicyi jeszcze

[redacted] na ozych ziemiach
Pięciwarzych siedzieli.

Od [redacted] po obu wielu warsz-
częde za odległych granic narodem
podniecenem i badzyleniem podobnych
krajów ruchy [redacted]
Wandalów i Gotów do gwiezdnej i
śnadkowej Wisły, sprowadziwszy na-
sze w dziejach zdarzenia, które
wielkiemi przestworzeniami czasu i
miejsca rozgraniczone będą od sie-
bie, nie badaz się obwieszczenia
na lata ale na wieki.

W [redacted] wieku na dyki-
że Pięciwarzych miejscach pre-
mogącej Wandalowie dwiecza-
li do wiedzy, krawaz przeszwa-
li Wandalem.

W czwartym wieku dyczeż Pięciach
przeważnie siedzieli i panowali
Dalekie na wschód swe władz-
twa.

W piątym pobił ich Attyla w nad-
wiślańskich lasach.

W wieku 6tym zawojowana od Sakso-
nów i Franków, jedna z dawnych
krain zwycięskich Turyngia, ujrzała
wpuszczad siebie skazanych na pod-

Dziesięciu Lachów (Lari). Za
za=pewne dadz pan
mężom p. Lechani [redacted] [redacted] nazywającym się
[redacted] do [redacted] [redacted]
siedzib [redacted] wrod [redacted] [redacted] gannej Za-
lue i Gradowej Wiele.

W siódmym [redacted] [redacted] [redacted]

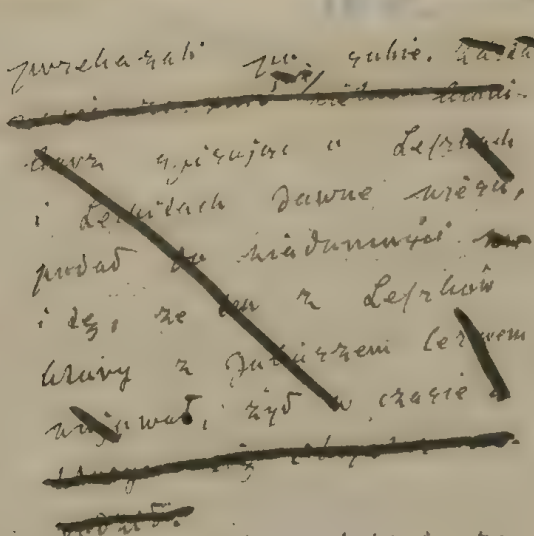

[illegible] Lechitów [illegible] Dawne [illegible] Lechitów [illegible] Lechitami [illegible] [illegible]

[

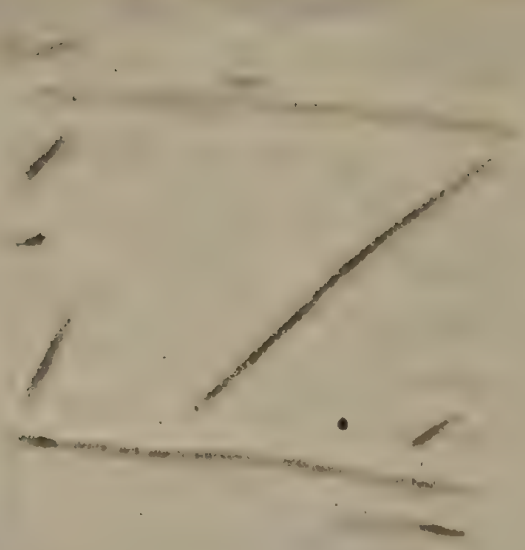

Badając nazwy wawrzeszkowi że
ich pierwiastkiem, rolniczemu, jego na-
wzajemnie i samym rolnictwu na-
dawane od Greków, greckonadem
się i że ich rolnictwo wysoce roz-
winięte u nadduajstich. Stwierdzi roz-
wijając dalej, przedstawiali się przy
tem, słowiańskiej nazwy wyrażeniami. Szczególnie rolnik "radłem",
"pługiem", z niemi [illegible] greckimi
nymi "polujący" jak [illegible] greckimi
wyrażeniami. [illegible]
[illegible] zakończenie [illegible]
[illegible] odwracając nazywamy "polami"
przeorzone ziemi, przeciwstawiając [illegible]
ziem, które miał od krajów nazy-
mi w Dacyi. Od swego pochodzenia
nia pierwsze nazwisko nie dzielą
ogad lecz i krajów, których miesz-
kańcy rolnictwem się zajmowali
ci głównie 121. od tego [illegible] pochodzenia
pierwsze i rolnika miano, które
go nazywano "polaczą" 137. Trzy
wyrazy te (polanowanie, pole, [illegible] Pola-
nie), znaczące dziś jeszcze u Sło-
wian rolnictwo, rolę, rolników i

(1) Patrz w Thes.
Hevv. Slaph. VI.
1340 wyrazy
[illegible]

(2) Wyraz słowiańskie
lie (patrz go w
Lexikon. Kopitara)
znaczy też to sa-
mo co polanie (patrz
Dawidica Bjelow.
[illegible] w. polskie) i z tej
strony Karpat.
kiej, niniejszej
rej rozległej
przestrzeni bez
dwóch, od Polan
(rolników) za-
mieszkiwany.
Nazwisko da-
kich krajów
wyczytujemy w
Germanii (pam.
wojenna do
Brzeziny
Prusy Pol-
ski i Litwy,
i do [illegible]
kow odnosi
wydanych sło-
wiańskie), w
wieni (patrz
Dzieje Słow.
[illegible] 95)

(3) [illegible] w
Thesaur. Hevv.
Slaph. VI. 1319.

będące dalej z celtyckim jak
i germańskim wyrażeniem w brzmieniu i zna-
czeniu, odpowiadało, nazywa-
dzieją na myśl się [illegible] chro-
ne ze względu na zachod-
nie wpływy [illegible] prowadziwali
pierwszy związek grecki helen-
ski, italski, germański; jed-
nocześnie się z ludami różnej na-
rodowości, a również ich wzajemne
współżycie. Taki związek [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [

widać były ślady. Wałtarujący, [illegible] i na [illegible]
[illegible], [illegible] zakładnicy
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Prochadami, z powiatu Żemżicii, Żemżini i podany jego pieczęcią, w lekkiej na wyżrebiańych z lasu miejscach ślady wsi [illegible] i wzięli. (1). Warpiegli [illegible] powiatu [illegible] [illegible] [illegible] nów, a pieczęcią [illegible] [illegible] [illegible] w którym [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] na nazwa, [illegible] jak mniemał Szafarzyk (1), od jakiegoś, zwłaszcza nieznanego Semka; ani od wyrazu "Zamczysko" (Zachrensis), jak gdzie mylnie w Dyplomataryuszu Hagelsacha objaśniono; lecz bliższe zdaje się mieć od ziemi (2) (czarnej) od Swewów i pod imieniem Cisa, a od późniejszych Słowian pod nazwą Siwa Scha razy wyraz wychodzący na da co żywie, [illegible] oznaczają (warstwę wierzchnią) ziemi z kilku pokoleniami pamiętnymi [illegible] dało [illegible] (3). [illegible] Gdańsków zniano wychodzący w znaczeniu swojem na da co w "hudowniey", nie przeto buje [illegible] objaśnienia, ale nazwisko Dziwi (słowo wyraz [illegible] wymaga [illegible] myślna [illegible] jest w niem [illegible] przekonywa go [illegible] że [illegible] drudzy przyczyniali wyrazu, budowniczych, Gdańszczów, [illegible] (4): [illegible] [illegible] [illegible]

Je niemam że [redacted] na
żna je/ wyrazumieć, zważając na dok
ładniejszej linii i na obwód-
nicą [illegible] wypływem krawych ałsz-
datowały się [illegible] i przy tych [illegible] wzięcie wy-
do nich niemi oznaczanych. nary,

[illegible] nie w ten sposób, że jeden i drugi [illegible] publicznie pod wpływem alkoholu znajdującego się wyrozumiany być winien. [illegible]

[illegible] (W grabieży - barbarzyńskie [illegible] zima ludu [illegible] miasta [illegible] pod [illegible] go Szeptyckiego, Iwaha i [illegible] Pajedynskiego [illegible] średniej [illegible] dba. Olgierdowi [illegible] centymetrowe i [illegible] nauki. Jedni [illegible] wać na [illegible] mili się chlebem, nabiałem i mię- dem, a [illegible] rzeczami [illegible] bogam, chadzali, [illegible] razid Szwaba, w dymie[illegible] Drudzy zapatrywali się na [illegible] wszechnicze [illegible] gyi ∠ wstrzymywali się [illegible] Awaju od medzieuzdw. [illegible]

Dawody na to pozhlevatto w Diverach: Antiquités grecques tradvit de l'anglois de Montfaucon, a Paris 1922 w dwoch tomach. Patrz II. str. 243. Lelewela Narody na ziemiach ruskich. I. str. 336. 424.

Wyraz [illegible] (.) Katyna dym. Bardzij od [illegible] zrad Katyna Bardzij, znadzony w dymie.

[illegible] ∠ za pozwoleniem do [illegible] ∠ od filozofów, [illegible] rozkazem, że się nie godzi [illegible] żyjących

[illegible] ∠ bezzwłocznie ∠ wbrew zwyczajowi [illegible] jawnemu

przy [illegible] Damaszku oddający się
zadziwieniom wyższemi [illegible] Izraelity
[illegible] z [illegible] nazwiskami [illegible]
[illegible] Nerygey [illegible] zajęcie [illegible]
szej od pospolitego ludu, [illegible] mogą
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

E

Tenzmirze

Ogrodowa

[illegible] Tenzmirze [illegible] mieli [illegible]

[illegible] z przyrodzenia [illegible] królowi

[illegible] obierali [illegible] Swewowie

[illegible] wodzów, [illegible]

[illegible] zwadzali [illegible]

[illegible] Jaszuri [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

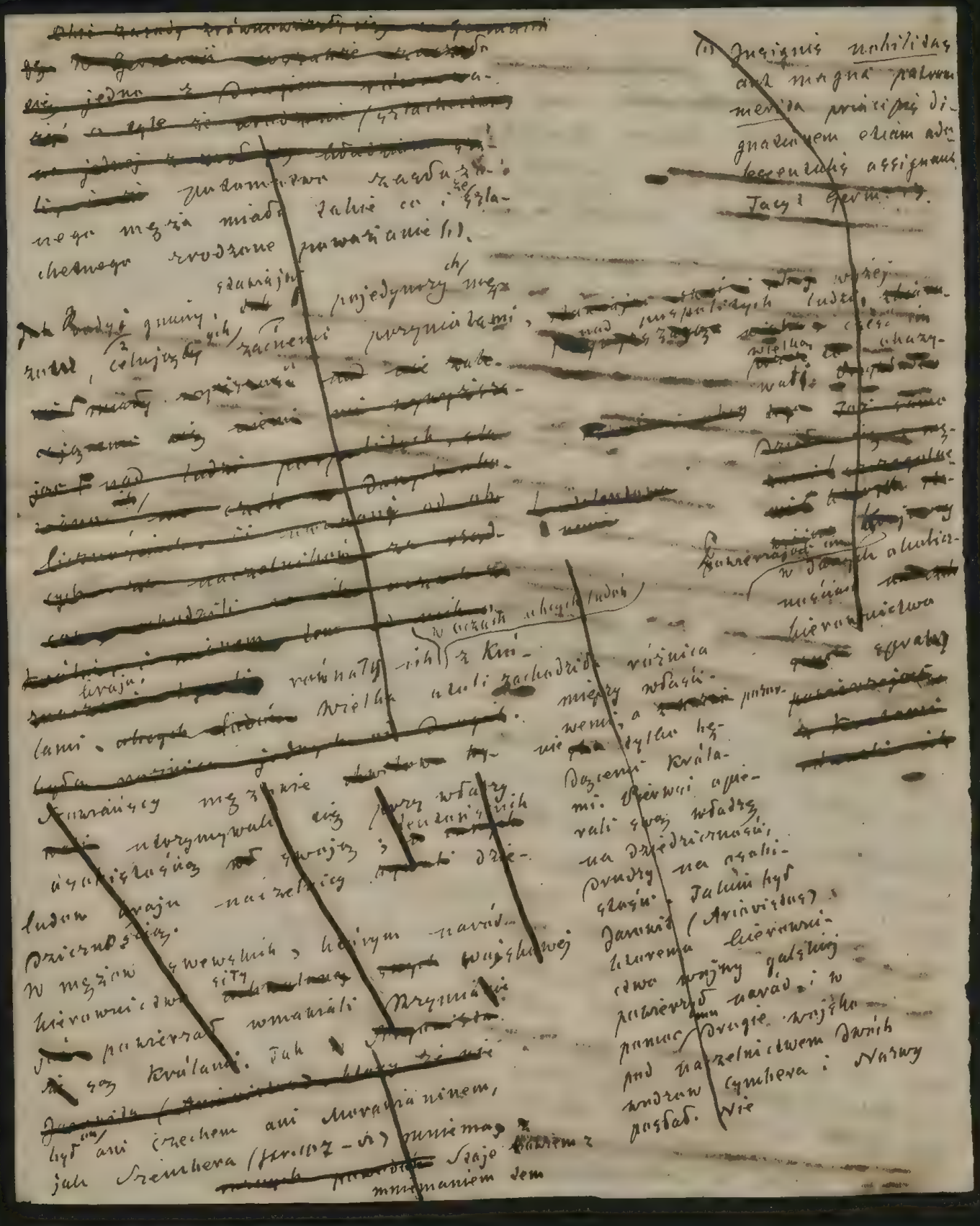

miała potomstwo zaczerpnięte w kra-
ju między Dalmi co i ze szlacheckiego
zwodzenia pochodzenie (1).

Rady i gminy głównych miast ma-
łanieckich wyżej nad ludzi gospo-
darskich, czego im charakter nadaje.
Zawiązują się w danych okolicz-
nościach [illegible] sprawy kra-
jowych, radzą ich [illegible] przez to
[illegible] z Królami. Wielka
okoliczność [illegible] różnica między rządze-
niem a [illegible] za Królów mianowi-
nie mężami. Pierwsi [illegible] wagę
władzę na dziedzictwie, drudzy
na wybraniu. Z rzędu tych był
Janusz (Arcivicius), którego bra-
terstwo [illegible] gdańskiej zwycię-
żyli Szwedzie, i w pomoc po-
dali mu [illegible] wojsko
pod naczelnictwem dwóch braci, Cym-
bera i Narwy. Nie był on ani
Czechem ani Moskwicinem, jak
Szemiera (str. 187–87) mniema, za czem przemawiają
[illegible] trzy okoliczności. A na-
przód

(1) Jugigniż nobilitatur aut magna patrum merita praecipue dignitatem etiam adolescentulis assignant, mówi Tacyt w Germ. 13.

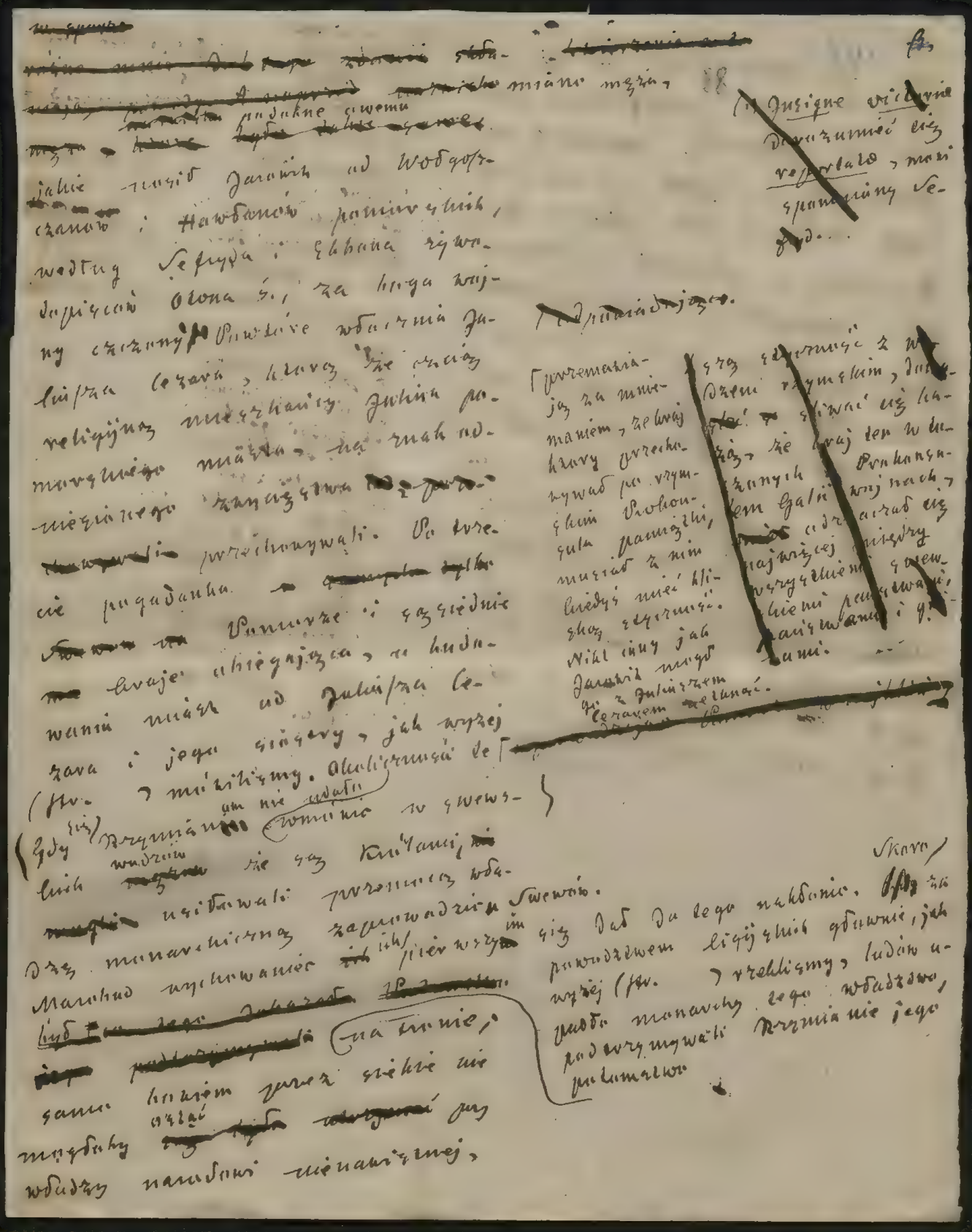

kława cyle cyklu znaczyła ile jej wyciągnąć [illegible] pulegia (1). Jak wiemy w [illegible] rzeźbione przypowieści [illegible] rzeźbę. Co się z nią dalej stało, i jak Słowianie Tadzinowa, w Szwabach: Alamannowie przekształcili, przemienili [illegible] się Tenkowie stało, pisze [illegible] dem Grimm (2), a Dahn (3), [illegible] ry przypisuje [illegible] jego [illegible] [illegible] [illegible]

Plusi Bani fundu

S. 109 = 75
S 110 = 77
S. 11 — 10

— 103

V. Zasady powstania cywilizacyi rzymskiej i chronologiczny przebieg ostatnich wypadków, przedniemi dziejami Polski chrześcijańskich.

Zasady ~~powstania~~ cywilizacyi ~~narodowej~~ polegają w każdym narodzie na religii, mowie i prawach. Zasadniczemi ~~zasadami~~ cywilizacyi rzymskiej ~~są~~ ~~wyjaśniają~~ główne rysy charakteru klasy jej najbiedniejszej części ludu, którym ~~przed~~ zakon samym jest przed nami, jakim jest Bóg, i jakim ~~postępowanie~~ na zawsze. Zachowuje on w pamięci pierwiastek ~~swój~~ typ ~~z~~ ~~przez~~ wyższy ~~ogólniejszy~~ ~~rozwój~~ ~~wyższy~~ ~~uczuciowy~~ ~~uczuciowy~~ ~~uczuciow

nia. Im większe w cywilizacyi czynić postępy, tem więcej wówczas w [illegible] państwa, [illegible] nie [illegible] jak wcale jakaś ona jest, i dla czego jest taka:

(17 Germ. 19.

(17 Germ. artykuł Franciszkański Palacky w Czasop. czesk. muzeum XLII. str.

spathasi
jakich Czechów. [illegible]
nawiedzili.

[illegible] i przyjaciami [illegible] [illegible] [illegible]

umieli.

Dzieje rus. k.

My powiadamy go, na zie-
mi sławiańskich Słowian ślady
odbiegły l.d. Zabłysły nie i nastąpiły z innych czasów pochodzące,
ograniczają się na wyrazach pojedynczych.
(Pomijam inne ślady czynności zmysłowania ze zmysłach o ubio-
rach, mieszkaniach, pokarmach
i t.p. p. z podaniami jak i
mianami dzisiejszych i słowiańskich o-
powiadaczeń zestawiłem razem(9).

(9) Dzieła A.W. Schlegla w Gazecie
pruskiej warszawskiej r. r. 1828 k. 8. nr. 138-9.

† Wszystko to w
dem można się
bydź Dzieje dzieci
pierwiastków, i tak

† Rozważywszy wszechstwa-
nie prawo, na którem się

[illegible] a
i teraźniejszych, [illegible] dawniejszych
[illegible] wspierają [illegible]
[illegible] ślady przytoczonego czynności
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] przy-
czyna ma uwaga, że gdy [illegible] druga bydź
zabawnem [illegible], a pierwsza wzrok-
liwem zabawnem i gwałtem przeci-
wna, przeto [illegible]
[illegible]
[illegible] "Dzisiejsi
jać i [illegible] poza granicami aj-
czyzny do go- [illegible] bydź u Niemców (mimo
ony słowiańskich)
nie tylko godziwe ale i nader pożądanem
[illegible]; mniemam
[illegible] że się [illegible] wyra-

∃ wszystko
się mimo
jej prawdy

Dzisiejsi pisarze niemie-
cy mimo przeczenia co
[illegible] [illegible] [illegible]
do [illegible] [illegible] [illegible]
Dają za [illegible] [illegible] [illegible]
charakteru Niemców, co
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

ria natchnieć do pracy i umiłowania cnoty. To też nauczeniem czytelnikom przewyższy cię pojmowanie godności człowieczych, godności za żadną miarą, oświadczali z wdzięcznego nabożeństwa na chwałach publicznych, gotowość swoją do wyprawy, a przytomni, pochwalając zamiar, i miejsce zajęcie w dowodzie że dobrze przez pojmowali, przyrzekali mu swoją pomoc(1)."

Na te słowa Brytanowie nie [illegible] przodkiem naszym najnowszy kwestor chwalebnej pamięci / sprawiony wyżej Jan Lyd. elm Lovell, [illegible]

[illegible] jego zdania nie można odmówić chwalebnego dla pojedynczego człowieka zdania, jak i całego narodu, przeszłości jego nie wszystkiej wiedzy wielkich czynów i z wewnętrznego usposobienia nie wynoszenia wiary, co i dla czego zdziałał. Pamiętając czynności religijnych życia codziennego, a spełnia w publicznem charakterze, że w niejasnej [illegible] przeciwpadowa godna uwagi jest [illegible]

w niepamięć, a [illegible] na zamorskich. przykład na wyróżniającą cechę [illegible] narodowości nie wdzięczne [illegible] z kamienia jedna wcale, a druga zdaniem niejednej na zalecenie nie wychodzi jej bynajmniej. Pierwszy

(1) Zwrócenie z Cezara de bell. gal. VI. 23. wyjęte.

III. c. 24.

Drugi rozdział tego ustęp (stanowczo
ś. Grzegorza z Nazyanzu (+ 390) mó-
wiąc o prawdziwem

Dla wojennego du-
cha

Drugiej zaś

(1) Deutsche Rechtsgeschichte von F. Walter, Bonn 1856. § 16. Hist. prawod. II. § 127.

kwitowanie za [illegible] napomknienia na wnioski, że [illegible] a [illegible] prawa chodzące między [illegible] zachodzą [illegible] Dziś. [illegible] i z Duchem [illegible] Dalej [illegible] zgodnie. Należy dla Jahra [illegible] czyć, aby [illegible] zachodu [illegible]; Do [illegible] nasze należą [illegible] niedz wiele, jeżeli [illegible] [illegible] lubnej [illegible] [illegible] zwoli.

[illegible] z Dzisiejszym [illegible] stanem [illegible] [illegible]

niżych nasza imiona a nawet i Dawni
kreślarze pisarze bliżej zbliżeni do czasów
apostolskich tak sami otrzymywali np. Ebionici
Marcionici i D. Chrześcijanie zale-

c) Toż samo wyznali i Pogańscy pisarze. Najdujemy
my albowiem w dziełach Oryginesa wielkie za-
rzutów Celsa i Porfiriusza przeciwko religii
chrześcijańskiej; widzimy też i podobnych Dzie-
łach Dziejach Dawnych Filozofów Platończyków co nam
zachował święty Cyryl Aleksandryjski w Dziele
swoim przeciwko temu odstępcy, gdzieżeż
wspomnieni pogańscy pisarze nic nie wy-
rzekli przeciwko autentyczności ksiąg
nowego testamentu i owszem bez wachania

się

VI. Przyczynek do dziejów dzieł ojców kościoła, pism najstarszych pisarzów niemieckich [i] [illegible] Dzieje lud.

[Profesor uniwersytetu wrocławskiego przed kilku laty [illegible] ogłosił [illegible] dzieło o Tacycie, [illegible] we Wrocławiu i Berlinie (w r. 1845-6), i przyjaciołom serdecznym dziedy pracując nad krytyczną przekładów [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] wywodzeniu,
[illegible] [illegible] [illegible] niemiecka
[illegible] de antiquitate (I. 2, 3o. II. 2.
1) w krótkich wzmiąg. germanicznego
języka z słowiańskim że-
[illegible] spostrzegając, zwracałem
uwagę na odmienność w ger-
manizmie, [illegible]
[illegible]
[illegible]
niektóre przytoczyli [illegible]
[illegible] dla [illegible]
chcąc się z Germanicis w gamyk
przeczyłach [illegible] przytoczyć
swoich zdań i zeznań Dzielili
Słowian i nie-Słowian, [illegible]
jednakże widział den nie w
różnicy rodu, lecz [illegible]
nych niektórych i [illegible]
pierwszych, a mianowicie [illegible] Gu-
dów, Burgundów, Longobardów, [illegible]
manów, Odawanów, [illegible]
nów, Wandalów, Gepidów, inny
rzad nie z drugich, a w grec.
golnych u Tacyta, Chorutów, [illegible]
z klasycznych [illegible] [illegible]
tów, Sakranów na Germanii, Galii,
Brytanii rozgłośnych. [illegible] Su-
wów, [illegible] hardo wrognie [illegible]
i [illegible] [illegible], mniej z prze-

[illegible] Dziedzic że główne pier-
wsze [illegible] w zdaniu drugie-
go, przytrwał wiedzy [illegible]
niem / chandy na [illegible]
uwagę szczególnie posiadał.
Niemniej jeszcze [illegible]
go mu zdaniem, że
Sakranowie przeciwnie
przy [illegible] Germanii

[illegible] jednej części

† według niemiemnia [illegible]
Germanicy

Do sąsiedztwa ich z Sarmatami i Scytami, potwierdzał [illegible] ich [illegible] [illegible] [illegible]

(1) Quintus (Suevis) ... de iis quidem in... nervatos pares... esse posse[nt]... Caes. de bello gal. IV. 7.

... od hrabiów nowych ... w lech ... dah ... ...

menicznie na Swowin i nie- Swowin,
wchłaniwali zachodnie niemi
różnice, a nie wchłaniwali zhod
ona powszechna i dla rzeczy ciężkawa
tabi rozwój, jego znacze-
nia rzecz nie wyjaśniającej wcale.

(Jakoś zastanawia się przy porów-
naniu na widowni Dziejów wyda-
jących się Swowianie Ger-
manom silniej od samych na-
wet Hagen (1) ? wstrętni
Dziejom tak bardzo, że musie-
li przyjmować nie Kwilów, chociaż na ich godność
nawrocili Arymanie.
Nie wyjaśnił też czem się do gra-
Da, że Lechow, jak to sam, [Sabinowie]
wyjaśnia (2),

(1) Quibus (Suevis) ne dii quidem immortales pares esse possint, nimis da Corava / de bell. gal. IV. 7) Germanie.

(2) Gaupp das alte Gesetz ger. 54. Tegó Recht und Verfassung der alten Sachsen. Breslau 1837. str. 1. nastp.

[rzeczy Gaupp nie dostawał nawet]

[Sabinowie]

[avg.] wyjaśnia swój pogląd Kuningów i Herzogów na Brunszwiku, Hanowerze i

[rzeczy] [magiczne]
[alt]

Rozważając te powiedzenie, że
Jedność z Duchem być musiała. Albo
[illegible] athor [illegible]; Dzieje III. 6.
[illegible] arycznie [illegible] nie
[illegible] zkwitły w duchu swe-
[illegible] wnętrzu [illegible] z żywiołu
[illegible] musiał
[illegible] się nagiąć [illegible] w
[illegible] samych [illegible] swojego
[illegible] się z [illegible] [illegible]
[illegible] stania;

96 Lecz i nawet
[illegible] czem żywioł de-
[illegible] walwacyjny,
[illegible] Da tego

[illegible] (athali [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

[illegible] narodowości [illegible] w ta-
nem zwrocie [illegible] szukać nie [illegible]
języka i narodowości [illegible]
[illegible] wreszcie [illegible] [illegible]
Ponieważ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[

pierwszem przyjęciem [illegible] zagadywali się we wszystkiem do-
[illegible] przodku jako zagadali, [illegible]
[illegible]

{Gdy gmin raz pierwszy [illegible], {
[illegible] (w czasach
wyższych) przybyli, zagadali [illegible]
ci sami wrócą, jako Juliusz Ce-
zar i Tacyt opisali. Wtedy gmi-
na

Tłumaczenia [illegible] wyjaśniły
sprzeczność. Za drugiem
razem tak wprawdzie,
bowiem chodziło istnie.

Dzieje

Za tego radzaju odrębności na róż-
nicujące prawa, a za nie-różnu-
jące warstwy społeczeństwa Ger-
manii uchwalenie, nie zapewniał
temu samo Państwo, ale cudzy tylko stąd nakazało przyznać
Swoim a co nie-Swoim ob-
mieniu nie umiał odgadnąć sta-
nowczo. Urząd więc jedno z dzie-
gie. Prawo społecznej rzeki (die Ge-
samtbürgschaft) i prawo ojców
(die Markgenossenschaft) przyjął
za nie-społeczne, a Ludowładztwo
ogólnoobywatelskie za uchylające społ-
ne Państwo jako
państwo
Gmina majora autonomiczną własną,
władzę i sądy ma
bierała sobie uwłaszczenie do pra-
wa i zwróciła mi sprawowała swe sądy:
rady. do (Gminna od
wieczy naczelnik z dawnych
(gminnego) samego sądzić
sprawy, które
sądzili
wychodziło
, a pamiętać
pięty sprzedawać nie
po
Wydelegowany
(Gminna od
dawnych sołtysi)
wojewódzkich
sądzili dawny
i dyluzi
przed zgromadzenie pa-
które nie zgromadzone
przed
zajmowało się
wnie wojewódzkiego
jak niemiecka
(1) Wymienia je Zajdler
Germ. str.

przeświadczeń [illegible] Semenami (Cen-
zeni). Semeni, Semibami zwani, Znaczyli ani
więcej od obywatelow przeświadczenia nie ma-
jących. Dziwiedza się [illegible] Tacyt, mó-
wiąc, że [illegible] en niegdyś było u Germanów
[illegible] Semnis dzień dzierżeniem, a [illegible] do
znaczyć, że chwiali [illegible] Semia
wadzon, nazwisk jednakże [illegible] nazwisk.
Czy zaś [illegible] Semna
my na to [illegible] przeświadczenia, nie przeświad-
czamy, że [illegible] Semnowie [illegible] byli
rzy się najbliżej, jak Gotowie i Wandala-
nie zmogli się [illegible] Swewami, [illegible]
Stanian po [illegible] stronach [illegible]
gach najdawniej wzięli (2), [illegible]
mniemam, że [illegible] Semnowie byli i w Swe-
wów.

[illegible] Semnowie [illegible]
[illegible] zewsząd [illegible] Dziś czytali, [illegible]
Dziś [illegible] Semnis, przed laty
[illegible] Pięciu [illegible], jeszcze raz [illegible]
Tygodniach. [illegible]
[illegible] Ludwika [illegible]
po dziesięciu [illegible]
[illegible] konszyncyi, [illegible]
[illegible] Ludwik [illegible]
[illegible] urzędnik, rządzcy, lub [illegible]
[illegible] Semnowie [illegible]
w dobrych [illegible]
[illegible] Dziś czytali [illegible]
[illegible] urzędnik, Dziś czytali [illegible]
Dwudziestu, Tygodniem [illegible]

§ Obszar panstwa

§ Sprawowanego dominiatwa

† i gdy wiadomo że istniał

§ Lichta [illegible] wraz z [illegible] swojemi [illegible]
od Germanów za [illegible]
a ad Sitonas do [illegible]
wang, [illegible]
[illegible] mieszkań, Dziesięciu

† Sinnie za [illegible]
tej porządzi, nie [illegible]

[illegible] wary. Nadzwy-
[illegible] wartą
[illegible] rolnictwa

† w czasie pokoju

† pod dniu

(1) [illegible]
[illegible] w Germ. b. czę-
deni ex quinquis [illegible]
gis gens, inquo-
genus (Semni, Se-
dinci) cuius gens ve-
catur, ex quod [illegible]
dam nomen gen-
jam nomen ac ho-
nor est.

(2) Hist. zwawod. I. 4.
442-3.

(3) Swod zakonow wy-
sijskiej imperii, tom
II. cząst. 1. wydania z
r. 1842. artyk. 489.
Przy każdym dosądzi,
dwadzieści ili kilkie
dwunastu, zmiana po
mijającej udzielności,
gmin [illegible] Dosądzi ili z
trzeciego [illegible] gospodarst
trzeciego krościan. Jed
samo czytamy w wyd.
z r. 1857. artyk. 956.

(1) O Zygmunt że-
nat Jacyl ann.
xiii. 54. jamque
fixeram Domus,
equina aves ar-
tulerum, atque
haerum galeam
exercebam, że
pomiewa pu-
dorodnie nie
uzyskali re-
zwolenia rzą-
du, musieli
opuścić obra
ne siedziba.

(2) Żupa, łacińskie
terra aprica. Ba
rzun. Lex. Mi-
klas. p.n. Żu-
pa, Żupan.

r za miedzą c. rozumie się
miejscowego urzędu,

r za siedzibą czyli

za czasów tudzież hyba głównych

(1) C. żywocia praw. dyec. gnesn. arch. Laud. Aug. Radlow. głuszyc. w Bibl. Oppol. XI. pierwsza wiersza.

(2) Laudabilem [illegible] Pro defensione terre

(r. 1224. 1227?)

v. 1278.

(3) [illegible] Laudabilis decimis decimis decimis [illegible] decimis decimis [illegible] decimis decimis [illegible]

zarem wojskowość, pamiątka z
dawnych, a od czasu [illegible] pozostała zwyczaju zwyczajnie
chy, czyli z udziału Danegu na
własność. Odtąd przy wszystkim
wszystkim tym, który własność nie
miał wzrastał już jako lennik,
[illegible] wojskowo [illegible] Germa-
nię [illegible] przy-
wileju, a od czasu reorganizacyi
nej [illegible] nie na piechocie [illegible]
tylko też na konnicy [illegible]
[illegible]

Jak było w
[illegible] Germanii:
[illegible] pasz-
nię, a osadnictwie w
Polsce (2).

[illegible] [illegible] [illegible] [

cały, [illegible] wedrug reki jak bydło
w gwiazdnicznych [illegible] wejściach,
[illegible] [illegible] [illegible],
Sigzaw, [illegible] lecz zabu-
dowań [illegible]
[illegible] jak wyżej
nadmienionem, [illegible]

Prawo

spadkowej wśród ~~[illegible]~~ u Sakszonów (Waregida) i Anglosaksonów znane, ~~[illegible]~~ Zwyczaj ten od Szwecyi do Anglii, gdy ciężkie z Szkodami ~~[illegible]~~ na pomoc wezwanemu ~~[illegible]~~ przeciw zamordcy. Na ~~[illegible]~~ (1). Na zachodzie ~~[illegible]~~ (condubernium) nad Skeldą i Renem, a zwłaszcza w Brabancyi, Zelandyi i Brzeziniach, przy ~~[illegible]~~ czynach, do Francyi, najpowszechniejszy ślady ~~[illegible]~~ głosiego prawa wybitne w rzeczywistych prawnych ludu ~~[illegible]~~ w dyplomatach ~~[illegible]~~ z lewej strony Renu leżących, a mianowicie w departamencie Auvergne, Bourbonnais, Marche, Nivernais i zamierzchłego (2).

Te i tym podobne uwagi przychodziły mi na myśl po ⌐każdej rozmowie z Ewn. Jend. Gumpem i Dahlkem Grymem. Spisywałem je, i po głębszem rozważeniu rzeczy ⌊wszystkiem ~~[illegible]~~ do historyi prawodawstwa wydania drugiego.

Przytoczyłby podobne do wymienionych dowodów i niemieckim pisarzom, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ na uwagę ⌐(August Haxthausen) przedziwnie

(1) Hist. jurisd. III. §. 209-95.

przeciw objawianiu się ~~[illegible]~~ dzieje rzeki spadkowej

(2) La coutume de Nivernais par M. Dupin. Paris 1840. 8. Nowem dziele archiwalnem w Bibl. Warsz. z r. 1845. I. 125 - 35. przyp.

⌐ dotychczasowych

⌐ każdem ~~[illegible]~~ w zwyczajach

⌊ jedne odrzuciłem, drugie

⌐ ~~[illegible]~~ się ~~[illegible]~~

⌐ ~~[illegible]~~ szczegółowe ~~[illegible]~~

(1) Entstehung des deutschen Königthums von Heinrich v. Sybel, Frankfurt am Main 1844. 2nd per. 7. Ju 48.

Ale [illegible] spadkobranie Jeńców nie u mich samych [illegible]

(2) Ale [illegible] spadkobranie Jeńców nie u mich samych [illegible]

(1) [illegible] wagale dowodzi, że [illegible] Germanów; [illegible] [illegible] [illegible]

wymienione bydło u Słowian [illegible] zwyczaju. Z [illegible] Słowian
zwyczajem [illegible] okoliczności go tak, że najwyżsi [illegible] uwzględnia
dzieci [illegible] Sabinowie, tuby u dzieci [illegible] dziedzicznie
nie zmienione. Do Swewów li- [illegible] ruchomego
czne tudzy, miały [illegible] majątku
takie [illegible] spadkobranie [illegible] synów, a
stanu Jacyz (Wizygoci), albo [illegible] (1) Salwa [illegible] Dyerne w Barmanii pod
uwzględniając synów, a w braku [illegible] nazwą Swedawnich
ich prowadzą [illegible] Salicki [illegible] między Sygambrami.
czenia nieruchomego i ruchomego [illegible] Porównaj v. ordyn. ar.
majątku. [illegible] 6. niżej.

Co do rodzaju mienia, [illegible] nabyte
wnych i przybranych, do samych [illegible]
dytku Swewów [illegible] Dziedziny sta-
wiane [illegible] a pra-
wa spadkowej [illegible] mienia [illegible]
ciwie niemu. Wyjątkowo [illegible] w Brigantyi
[illegible] samych dzieci [illegible] Swewów
Natalnie ale [illegible] Dziedziny [illegible]
wiam [illegible] że [illegible] Dziedziniec [illegible]
[illegible] mienia [illegible] (2).

(1) Sybel [illegible] 6-9.

Przede Dodaj w zgodzie z niemiec-
kim pisarzem, [illegible] zgadzam się z
nim zupełnie co do podziału ruchomości
[illegible] i przyczyn
kowe [illegible] (2). Przykłady przywodzone
przeciwko narodów [illegible] nie dowodzą, [illegible]
nie [illegible] jak wyżej mianowicie, objaśnić [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ralnicowe.

Z wyżej [illegible] mogą objaśnić [illegible]

[illegible] pisarz się [illegible]
na to, że [illegible]
ziemska nie [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

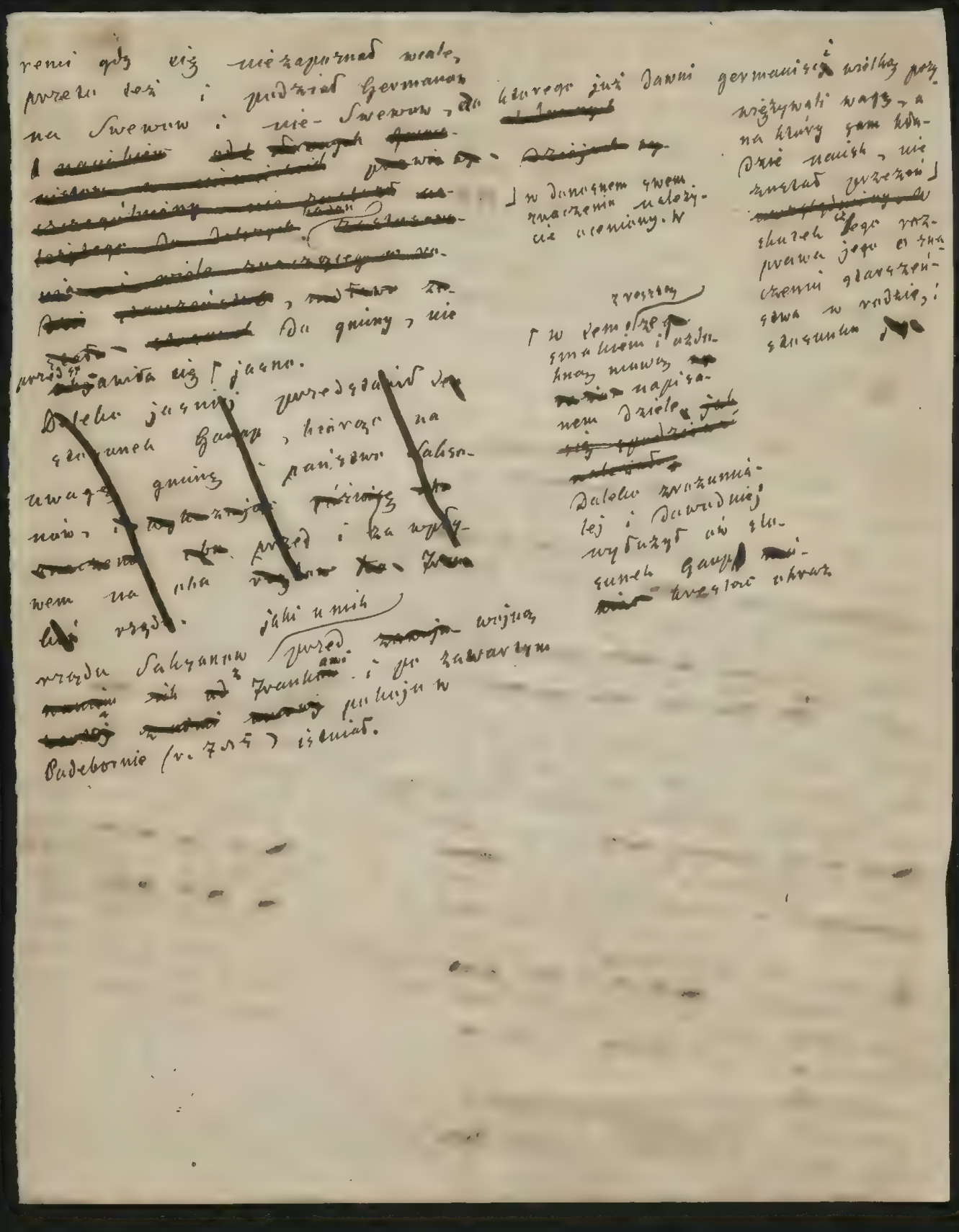

Znosili się wzajemnie z Francuzami
ani zwycięstwem Salomonowie, przeciwko
się każdy w stanie (1) a
z całego słuchając prawa ogólnego, jeśli gdzie
wyskoczyli, ukarani razem. Tak gdzie
w czasie wyprawy [illegible] za morze, na
wezwanie Bolesławowe przeciwko wro-
gom, przodkiem wy-
dał. Tak

(1) Civitates per duces suis partibus, mimo wyższej zgromadzenia Geograf Bawarski.

(2) [illegible]
Porów. Dzieje Polski i Litwy str. 39-42.
o rycerstwie [illegible] mach [illegible] gom cywilnych [illegible] dawa, Monumenta Poloniae wydawnictwo.

† Pare dziesiątków na do z zwierzęcych kamienic [illegible] Tem w

Co zamierzył

[illegible] Swewów i nie-Swewów, i nie-
wiele dowodami chcą [illegible]
je zaświadczenia, że aż wreszcie
czyli na kawalerskiej i zwyczajna-
rynnie, a drugich na [illegible]
nie przepisy, zaraz [illegible]
w kadzi Sakramentu, [illegible]

Przed rokiem 1684. wydzielił [illegible] z
pewnymi principes (1) [illegible]
dziemi a [illegible] Sakramentu
nawszy Hevse [illegible]
Obywatelstwo [illegible] dzielił się
na trzy klasy, z których każda po-
XII. prawem na [illegible] pod Markle-
wygasła. Mieszkańcy [illegible] w czasach
(w granicach [illegible] europejskich, nie
mogły się w powietrzu z zakonnik
u Swewów nad gorącym Dunajem, grad-
kowym Renem i nad Menem,
istnieją [illegible]
ny nazywnie Gryn (2), że w [illegible]
cznej Germanii [illegible]
[illegible] nazwie [illegible]
l'" (Markgenossenschaften) nie było wca-
le [illegible]
[illegible]

(1) Beda Venerabilis w dziele Eccl. hist. gent. Angl. V. 11. mówi o nich: nim enim habent regem iidem antiqui Saxones, sed satrapas plurimos suae genti praepositos.

(2) Del mueche Zalbs Historia, von P. A. Munch, Ecte uebersetzung von G. F. Clausen. Lübeck 1853. Part pr. 1300. 197.

u Norwegii

z Sakramentu

z przerwami czasu [illegible] ścio-
sowe w swych prawach, i zawarte

(3) W przedmiocie [illegible] Deutsche Rechtsalterthümer pr. X. XI.

(1) Ustawa sakska XIV. 6. XLII. 5. XLV. 1.

(2) Zwier. sakskie I. 55. §. 2. i 56, Sudzier II. 56. III. 80. §. 1. Gaupp Recht und Verfassung der alten Sachsen, Breslau 1837. Patz pp. 23-4.

[illegible] z jednej [illegible] czy z [illegible] [illegible] [illegible]

Dzieje. 118.6
106.

(1) R. 741. Erphesfurt (Dzis Erfurt) qui - [illegible] - fuit olim ultra flaganaram ruthi- carum, Dyplomat ad Semberg Zapadk Stow. 1h. przezie- Dzeiny.

[illegible] rumie

le. W rzem ciż mylił; bydź hn- riem, a w nich falwarki, zudzież wie i miejscy od rolników za- mieszkane (1). Chciał [illegible]

[illegible] ale i owe [illegible] jednym ra- zem (villa) nazwała ugdawa fa- lika, rozrumiła jo przeciw pra- wem wrockawem. Falwark,

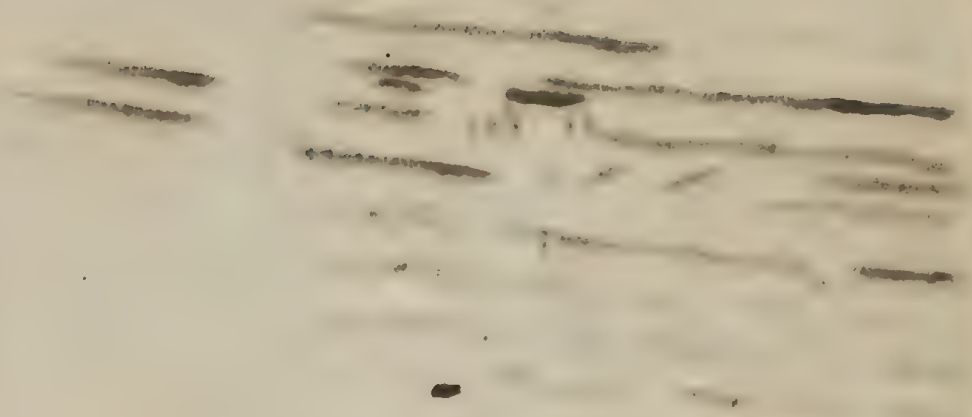

Dzieje 119.
104
(1) Gauzy Recht und Verfass. str. 35-43.

[illegible] Karol Wielki, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sakonod. Podbiwszy Sennchwalytm [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

o tej różnicy jest sama Turcia-
ska sąsiedzi (1) [illegible] nie tylko
na różnicy „ale“ prawie lecz i na-
jaw [illegible] sąsiedzi wzajem-
nie, Dzieli [illegible] na [illegible] krew-
ności, granicami, sąsiedzi. Pierwszych
bydła najwięcej, drugich mniej, trze-
cich jeszcze mniej (2). Z chrześci-
jańskich, którzych się do kla-
sy, jak niemam, Lechici (Lachi, Lachijczyk)
Dacia z chłopstwa, Sawaryn [illegible] (3)
[illegible] chrześcijańskim [illegible] grec-
kiego się do Polan i Cracho,
zwłaszcza [illegible] jak wyżej mówiłem, po Jurgan
[illegible] podług

(1) Hist. gen. I. c. 177-9.

(2) Tacyt ann. I. 57. cum principe quorum ob alienum nam. Już [illegible] w II. 45. XII. 30.

(3) mimo podobieństwa do jednego z najuniżonych wyrazów Turcicus [illegible] Die Vorrede von der Herren Geburt.

Nikomu bardziej nie przystało wyrzec o różnicy [illegible]
[illegible] sława prawdy jak
temu, który nigdzie prawdziwie, że
przeszłość albo zaufaniu [illegible] jednak
Germanii na Swawii i nie-Swowie
albo [illegible] nie jednak.
Dziwny do na chrześcijańskich Jakób Grym
zaczął od wyjaśnienia nazwy ludu, którego wyraźnie

[illegible] (Latinus, Latijczyk) [illegible] ludy, a [illegible] od Szwedów, Szwajcarów, jak Tacyt sąsiedzi. objaśniając [illegible] nazwę [illegible] wyjaśnia do [illegible] Sarmatów, [illegible] nie przetrwała.

Lechickiego [illegible] jego.

(1) Caesar De bell. gal. VI. 21. minime omnes Germani agriculturae student.

(1) Czytaj uwagę Ks. Gizycza do Tacyta historyk. I. 2.

[Czy dopiero wtedy nazwani zostali Swewami / Swewami nad brzegami środkowego

F tak germańscy, że wyglądają egzotycznie, jak i dzisiejsi niemcy

germańskich

(1) Sarmatami ?

Dzieje 120.

(1) Geschichte der deutschen Sprache ss. 326. 342. nnpm.

(2) Czytaj uważ dyg[illegible] Tacyta Hist. [illegible]

Ponieważ Sarmatowie [illegible] pamiętni nad Słowianami, nie mogli ich nazwać zwichodzonymi, [illegible] przez lud od zwyczaju nazywanymi, [illegible] rozumieli rozumieć [illegible] Germanie, gdyż [illegible] miała rzeczywiście zwichodzonej, urody. Ponieważ dopiero ([illegible] Germanie [illegible] (albo sami) nazwali [illegible] Słowian zwichodzonymi, albo zwrócili na to, ażeby [illegible] zabić [illegible] inny od zwyczaju [illegible] urody [illegible] nadali [illegible].

na piśmach łacińskich nie znali ich [illegible] pogańscy Polacy.

Tem trudniej było i jest [illegible] objaśnić [illegible] z pism [illegible] obcych. [illegible] Pokusiwszy się o to przejrzałem [illegible] z nakreślanych [illegible] wyrażeniom [illegible] jakie [illegible] Łacinnicy [illegible] [illegible] [illegible]

mogło, że gdy ci polscy, kiedyś jako "swoi, swojaki" poznawali się po "swoim" (słowie) z pogardą, z wierzchu ich nazwy krzyżacy: (1) ~~nazwali ich ci tubylcy, wy się mianowali, swojaki~~, i nazwa. za pruskiego (przy nich) na zewnątrz. Prusin niej nie będzie kiedy, ludowego, dla Swewów i nie- Swewów wdzięcznego, z nazwy ludowej krzyżacy. Germanie bowiem nazwą w rozsiedla zdanie i znaczeniu swojem jest mowa, niemieckiej akra (2).

Niemcze i sąd będzie, odwrotnie sąsiedzie: ale wiedzie a dom wy pudami Swewów, wy Prusami, że chcieć jako valnicy, jako cywilizacja, a my jako pewdahigi i, kiedy się wam sąd a nas wyrażać pudzka, jako twórcicie cywilizacyi, wy zapisujemy na nich pozycja, przeciwnie, na kiedy pogrom niecej dichtego od was dla cywilizacyi robiliśmy wzorowanie. (A ja mu na to: gdy ręka w ręku pójdziem dalej, i jeden drugiego nie

(1) Prawna w Mikl. Lexic. wyrazy swoisko, Day, swój, swojak, słowo.

r ci heidry się z niemi słowiańscy, dali im

(2) Szerokie rozprawa a dom Eichorn w Deutsche Staats und Rechtsgesch. §. 12.

r nie czytam że jest od niego (od Celtów) nadane, ale jest nadane

będzie wyrzekiwać zamiłowania, wte-
dy zaczęliśmy wzajemnie jako
dowody cywilizacji, nie na pisa-
dyce ale na miłości bliźniego,
na ludzkości, ofiarności.

Zamiłuj na za,

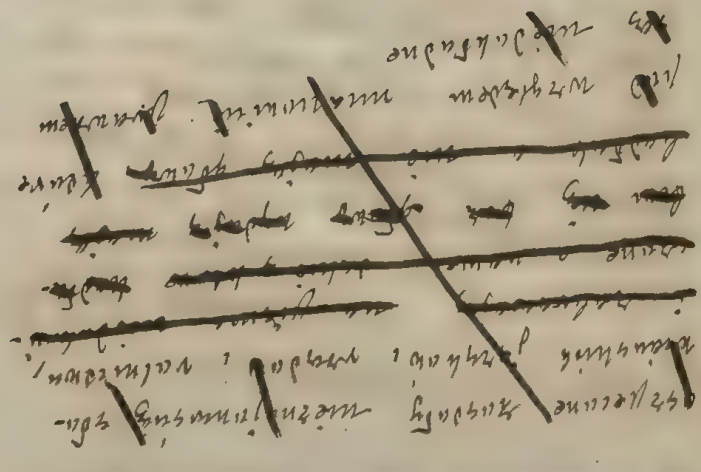

odpowiadają wszechniemu.

Dzieje
122.
110

W Jakubie czytamy, nikt daleko
w Niemczech nie słyszał o Swe-
wach i nie Swewowie nie przeszli
dzieje ich nawet nie jej przeszkadzają
wcale nie mogli gdzieś i
chętnie ich chcieli mieć zaprzeczają na zawsze.
Jedni mówią że nie jest uprawdziwiony
w Kronikach swoich (1). Oprócz
dzieje
na szwabowie, a stamtąd ich uchodzi
ją że pierwotne Dzieje
się gruzem, i spalonemi przy-
walone, nie tuszą ich nawet a do
Dużo
jeden w różnych przestrzeniach
czasu przemian, i zastanawia-
ją nad tem, jak za Juliusza Ce-
zara czasu
lud
ale jak najlepiej uorganizowany
społeczność reprezentujący, mogło ich na
dalsze
go nie głodzą wcale, czy lud ów

(1) Die Könige der Germanen dargestellt von Dr. Felix Dahn. München 1861. Dziś Die Wandalinnen. Leipzig. I. pr. 101. str.

(2) Urkundliche Alemannien's, Schwabens, und ihrer Nachbarländer, dargestellt von Haas. Erlangen 1861.

(3) Die Geschichte der altgermanen vor der Voelkerwanderung in ihren Heerzügen von Beda Weissenbach 1860.

Zdaje się, jakby w naszych tłumaczeniach
rozwinięcia z trawią
w użyciu. Je-

w ów czas kiedy go poznali Rzymianie

był [redacted] Liwiusz-

językiem, dla czego [redacted]

[redacted] dla Salwa [redacted] Juwacyusz [redacted] Liwiusz

dosłownie

ale tudzy, czemu w czasach gdy,

nam podała niedola [redacted] Alamanów,

[redacted]

[redacted]

[redacted] wiewiad [redacted] Liwiusz Dunajem. [redacted] O wszystkiem dom [redacted] [redacted] [redacted]

[redacted]

[redacted]

[

Dziejo, 123. a, 111

(1) Hanpp das alte Gesetz der Thüringer pr. 141.

(2) Haxthausen Ueber den Ursprung pr. 29. u. pertinenzien z. Dorfes de la Chaussee hiezu die Classes agricoles en Thuringe pr. 142-5.

(3) Deutsche Verfassungsgeschichte von G. Waitz I. pr. 21. 32-42. 113-4. 179-81.

(4) Germ. 20.

(1) Altsächsisch deutscher Sprachschatz oder Wörterbuch der altsächsischen Sprache v. d. von Dr. F. G. Graff, Berlin 1834-42.

(2) Ueber die altdeutsche Runen, Göttingen 1854.

(3) Gesetz der Thüringer pr. 141.

(4) Deutsche Verfassungsgeschichte von G. Waitz I. pr. 21. 32-42. 113-4. 179-81.

(5) Germ. 20.

[illegible] Jeneh[illegible] ich [illegible] nie będzie [illegible] od wiary
[illegible] zauważyć, że
[illegible] spadku gra-
[illegible] wo się miała
[illegible] u wszystkich
[illegible] Normanów, kie-
[illegible] re u

(1) Lex Salica LIX. 5. Lex Ripuar. LVI. 4. Lex Alaman. ed Lexin. VI. 5. 6.

ludów nie [illegible] ych za swe-
win, a miąższe [illegible] u Galicyi
i wypuszczeniu [illegible] znie-
nie w ten sposób, że Jehova [illegible]
[illegible] rozstrzygała [illegible] między
[illegible] nychaz wyłuszczają; [illegible] u ludów
[illegible] rzewerwiących jak u Wi-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nie ve-
[illegible] bram żadnej między dziećmi róż-
nicy, bo u Burgundów i Longo-
bardów rachuna dalej, że [illegible]
[illegible] synom dawano w spadku
[illegible] granicach pierwszeństwo przed cór-
[illegible] kami; [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] wyrzekała w kra-
[illegible] [illegible]
[illegible] ym nie, a najmniej dalsi
krewni [illegible], dziedziczyli.

(1) Dawniej przy-
[illegible] dzielano w
[illegible] Angelsz. Bur-
gwerunach str.
155-7. w
Europa Recht
u. Verfass.
str. 67-8.

Widocznem jest, że prawo Wizygo-
tów, zgadzało się z Bur-
gun rodzajem spadkobrań germańskich,
na wszystkie się dzieci rozciągają-
cych, które pozostawał między u Sta-
rsin rozrzeniu, przeciw germańskie
nowe spadkobrania chętnie przyjmuje
za swoje. W dalszym [illegible]
przypadku [illegible] spadkobra-

gościach, bowiem nie inaczej jak za pogrodnictwem stanowienia go prawa mogą być dopełnione i zwyczajne. a dwóch pierwszych dziełach na pamiętnej ~~[illegible]~~ en, a trzecim w nastąpnych rozprawach

~~[illegible]~~ Zamówienie ~~[illegible]~~.

Najdawniejsze zwyczaje o prawach ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ znajdujemy ~~[illegible]~~ germańskie – ludowe prawa (leges barbarorum), a mianowicie ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

cyi Wajca (1), inne podług vedahcji Waldera (2) przytwierdzę. Są nastę-pujące: aladis ojczyzna, ojcowizna; Oloteń, przypadek chwarty wyrazu tojen znaczącego zahudowanie; Olida ubo-ga, ubodka (3); Pulichlac, Pulehrugt, Prepfauunt, wyrazy pokrewne (puli, pule, pod), podmiejskie (4), z których pierwszy jak w sdu-wnych dialektach niewątpliwie znaczy krwawy, a trzeci (vane, niemiecki vund, wun-de) drugi taki sam jak w sdu-nek (krwi, pruski) oznacza; Saiga, Scaf, Cannula, szczeczan (5), wy-chodzą na taki sam co sdiemie-skie ciąg (ciągnąć), skawa (skakla), gramota (kreda), (od czego pu-dłowej pozostawiony); Plaum, Sroga, De Gaja (6), mają znaczenie podług-nachy, gajn.

Nacią gajow wszystkie do wyrazy na nawę niemieckie, siedzi się z niemi [illegible] wy-razach. Laza, Lazi, Lidi, które po prusku Lasdan, i w ogóle lud czyszczony, od niewolniczo wyzwolonego [illegible] wa. Srovace się z dom w pismach swych nazwodziłem, i przy zdaw-niej [illegible] nawę.

(1) Das alde Recht der salischen Franken, Kiel 1846. Parem. pr. 229. 266.

(2) Carpus juris germanici antiqui. Dresd. 1824. Die Da Franken Commen-te

(3) Lex Rijuar. 92.

(4) Lex Alam. 59. 65. 66.

(5) Lex Alam. 6. znaj-duje się w lex Bajuv wyraz pieszczy, przy nazwisku. się w samej tylko u-dawie Bawa-rów 14. 2. 11. II. 7

(6) Leges Longobard. Rothariæ 293. 296. 324.

L pruniemiony pisarz niemiecki, i silnie na to azety je jącnie. Davemna [illegible] nawca. Tak za-nie pomiędzie nalezy a

[illegible] oznaczają, według znania [illegible] na nawę

Dzieje 123.66.

113

Wojc zaczepiwszy

rozpoczęcie nim

rozczarowanych wy-

ratów danemu

zapłaszczał się w wyobraźni

zasad po-

lit. dyscypli-

ge prawa

(za cytat

wyjaśnia

Dzieje

przedzie

wiek)

Bę-

dem

jest

wszystko

co mówi

o judzie-

le; mówie-

nie ludu;

co w sobie

(centrum)

dziejach (de-

cania); co w za-

kładaniu wy-

judzie-

le roli;

co w raz

wiązku gmin

i państwa-

dów.

Zgadzają się wielki cywilizacyi chan-

dynawskiej z cywilizacyą dan jaka była w Germanii

za Tacyta

chrześcijaństwa między niemi związku,

(inna wyłączeń nie mogło - gdyż ich

miały) wcale

zwrócenie i rozwój. Skandynawska

przybrał do wszelkich miał z nim społeczne obrzędy religijne (nie kościelne przynajmniej), spotnie obradowali, ale tym co oni z pogaństwem pracować chcieli, prowadzący się z zwyczajem chrześcijańskich nauczycieli, Herge zwanych, którzy pierwszy [illegible] prowadzili [illegible] [illegible] [illegible]

o Ekonomiście, pismie miesięcznem, poświęconem ekonomice, statystyce i administracyi, 1861. w Warszawie wydawanie. Patrz rocznik. godnienie pierwsze str. 249 93.

[illegible] obejmuje się, za pierwszem [illegible] wyżej pierwiem, [illegible] i miejscu gminie uwzględnionych, na [illegible] uwagi gruntowych, prawem spadkowej reguły [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] jedynie [illegible]

[illegible] ich udziały (cantus)

[illegible]

[illegible] Dzieci mają [illegible] jak się
[illegible] rozumieć [illegible] : zgoda
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

i pod jakich okolicznościami wpływem akcji
ze ludności, objawiwszy dużą przy
pierwszem na świat wystąpie-
niu wielką przezorność, upewniają-
ją do wniosku, że musiały upły-
nąć wieki, zanim ciż do stanu
obecnego przeszły, i politycz-
nie w jednej klasie całości. Czyn-
niczą rozwiła je. Szczegóły o niej, jak
ją [illegible] czynniki, zgadza-
ją się z tą czynniczą, jaką
nazwaliśmy [illegible]
[illegible] ludności germańskiej
[illegible] a/ ludności [illegible]
[illegible] ludu, który po upadku rzeczy świetnej
[illegible] Germanii panował.
Rząd ta lud w ogóle normandzkim
i skandynawskim, w szczególe saksoń-
skim nazwy [illegible] części Szwecyi, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

wrodzeń, które już prawodawstwo rozwinęły na zachodzie za wpływem Franków, również normandzkiego prawodawstwa będącego i od Skaldy sędziów Rona [illegible] im [illegible] mu przedmiotem Danajowi [illegible] wkroczenie [illegible] granice [illegible] dziejowego [illegible] aryjskiego [illegible]

Co [illegible] wyżej [illegible] Wajc [illegible] [illegible] [illegible]

przełożył z ważnem pytaniem o
[illegible] że w jego planie nie tylko tradycje
ale [illegible] [illegible] i
[illegible] [illegible] zasa-
dzie dość sprzedchowań Normanów (1) [illegible]
Germanów [illegible] [illegible]
ściśle nie [illegible] [illegible]
[illegible] uwagi na [illegible], [illegible], że
niem nagłym, jednie [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

(1) Deutsche Rechtsgesch. 9. 542. przyp. 7.

[illegible] na różnicę Słowian i nie-Słowian wiele [illegible].

[illegible] za [illegible] wskazuje że [illegible] i nie-Słowian nie [illegible]

(Kalinierz [illegible] [illegible] myśli [illegible] Polsce.

(2) Nam est inconvenions aliquid ex veteribus majorum addidisse. Temporibus namque Karoli magni, Francorum regis, cum Saxonia gibi veteris religionis, nec dum recipiendo jugum nec fidei Christiane susceperat, populus iste navibus de Saxonia transvectus. Admodum igne sine rege, sine lege, per se vagatus. Postea vero ipsis per singulas lacunas ex paludibus emissa, ex pluribus gentibus heterodianis ruricolis ad habitandum hic pervenit. Gallus II. 2. III. 24.

(c wyrzuceniem [illegible] się z Saksonii
Dziedzic; wiedzieli Polacy ich sąsiedzi, ale długi czas upłynął zanim [illegible] wiedzieli pierwszy nasz kronikarz najdawniejszy Gallus (um. około r. 1113) wspomniał: że między Bolesławem Krzywoustym (um. r. 1139) wówczas z wojskiem w pruskie Pomorze, zagrzał sam lud gminnie się i zwyczajowem a bynajmniej pisanem prawem rządzący, [illegible] w przyjaźni [illegible] że lud ten [illegible] w czasach Kazimierza króla [illegible] cha ujawniał, [illegible] [illegible] [illegible]

wieści o Salzmanach siedzibach po
Polsce, skąd wiadomo jak od nich
mieszkańcy ciż Drzewiec do nich. Kro-
nikarze: Bogufał (um. r. 1253)
i Długosz (um. r. 1480) zapisali
ją, a do dziejów Polski wie-
wielkich zgromadzili. Prawi pierw-
szy o dawnych mężach Pol-
skich za pogańskich wspomnień,
mniej znaki w pieniądzu daw-
nym zachowanych na polach pod
Mielcem odbywane. Prawi drugi
o prawach dawnych Wojewódzkich,
których je na czas wojny po-
wierzali jednemu. Za każdego
kanonikowi oba do sądzenia do-
lewał [illegible] sądzenia na-
[illegible] niesprawiedliwych [illegible] kiedy
wojewodzie ich [illegible] ca-
łowicie zewnątrz.
O pomnażaniu [illegible] wielkich pa-
nach kchnęła, za pogrzebnicy ku-
dawej i szlacheckiej Polski zgodne,
i opowiadane jej. Dzieje [illegible]
jące i zdały się jednakże [illegible]
dym kanonikom ukazy je zapisa-
li, lecz i dym co, jak Wincenty
dym Kadłubka mniemali, że [illegible] mię pisiada kościoła
[illegible] dzień nawadę, ukazy pisa-

(1) Polska wieków średn. I. 229.

(1)
z pierwszej, albowiem

(1) Wiarygodny w rzeczywistości zwyczajniejszy uważamy za 118 Polskę nadszyli nie ludziwi mężczyzn (plebei abnegationis), nie chce wszyscy est principes succedanei, quorum genealogias, licet nulla ignorancia obducta videatur, mira daemon rerilancia vidilat, quo tal speculavum tam pertalchus extinguit cum pulchritudine (Magistri Vincentii cognomento Cracovienses Cronica Palatinorum i t. d. wydanie Aleks. hr. Przezdzieckiego).

Wszystkie te wiadomości, jakie mamy o Lechu, Czechu i Rusie, pochodzą z kronik dworskich, spisanych na dworach książąt czeskich w wieku XII i XIII. Dopiero w wieku XIII zaczęto pisać kronikę Polski, a i ta nie dochowała się w całości. Najdawniejsza kronika polska, jaką znamy, jest kronika Wincentego Kadłubka, biskupa krakowskiego, napisana około roku 1208. Kronika ta zaczyna się od Lecha i Czecha, braci rodzonych, synów Krakowa, którzy wyszli z ojczystej ziemi, Lech szukał nowej siedziby i znalazł ją nad Wartą, Czech zaś poszedł dalej na południe i osiadł nad Wełtawą. Kronika Kadłubka jest pełna fantastycznych bajek, które autor brał z ustnych podań ludu i z kronik obcych, a przede wszystkim z kronik czeskich. Kronika ta nie jest dziełem krytycznego badania, lecz raczej zbiorem podań, które autor starał się ułożyć w pewien porządek. Wiadomości, jakie podaje o Lechu, Czechu i Rusie, są zmyślone. Nie ma dowodu na to, że Lech i Czech byli braćmi, a tym mniej na to, że Rus był ich bratem. Nie ma też dowodu na to, że Lech i Czech przybyli z Sarmacji, a Rus z Galicji. Wiadomości te są wymysłem autora kroniki, który chciał w ten sposób wytłumaczyć pokrewieństwo narodów słowiańskich. Podobnie fantastyczne są wiadomości o Popielu, Piaście i Ziemowicie. Kronika Kadłubka jest pełna błędów chronologicznych i historycznych. Autor nie znał dobrze historii Polski, nie znał dobrze chronologii i nie umiał krytycznie zbadać podań, które zebrał. Kronika Kadłubka nie jest więc źródłem historycznym, które by można bez zastrzeżeń przyjąć za podstawę do badań nad początkami państwa polskiego. Jest ona raczej zbiorem podań ludowych, które autor starał się ułożyć w pewien porządek, ale nie zawsze mu się to udało. Podania te są cenne dla badania folkloru, ale nie dla badania historii.

Jeden tylko z kronikarzy polskich, Gall Anonim, pisał swoją kronikę w pierwszej połowie XII wieku, a więc w czasie, kiedy jeszcze żyli ludzie, którzy pamiętali początki państwa polskiego. Gall Anonim pisał swoją kronikę na dworze Bolesława Krzywoustego, a więc w czasie, kiedy dwór ten był ośrodkiem życia politycznego i kulturalnego całej Polski. Gall Anonim był cudzoziemcem, pochodził z Francji, przybył do Polski jako mnich benedyktyński i osiadł w klasztorze w Tyńcu nad Wisłą. Gall Anonim pisał swoją kronikę po łacinie, w języku, którym posługiwali się wówczas uczeni w całej Europie. Gall Anonim pisał swoją kronikę z pamięci, z tego, co słyszał od ludzi, którzy pamiętali początki państwa polskiego. Gall Anonim pisał swoją kronikę z pamięci, z tego, co słyszał od ludzi, którzy pamiętali początki państwa polskiego. Gall Anonim pisał swoją kronikę z pamięci, z tego, co słyszał od ludzi, którzy pamiętali początki państwa polskiego.

urządzeń kraje na zachodzie
i południu Germanii zajmowa-
li nad Skałdą, Renem i
górnym Dunajem, różnemi
Frankowie, między innemi
na przemianie będący
i zwłaszcza Sudowie.
Cum de vicis, Suevi ex Semnonibus
gentem Sudorum (lege barbarorum), z
kolwiek odmiennie
Frankii (lege Galiae), bądź nad
Renem wpływom (lege Rhenum
rivorum, Alamannorum i Bajuva-
rivorum), nie
przemianie
w Germanii,
wemi Sudowemi
barwą
języki. Z
go tak na
do siódmego
ich języki
przeidą
Sudowie
Frankowie
Alamannowie
Bajuwarowie

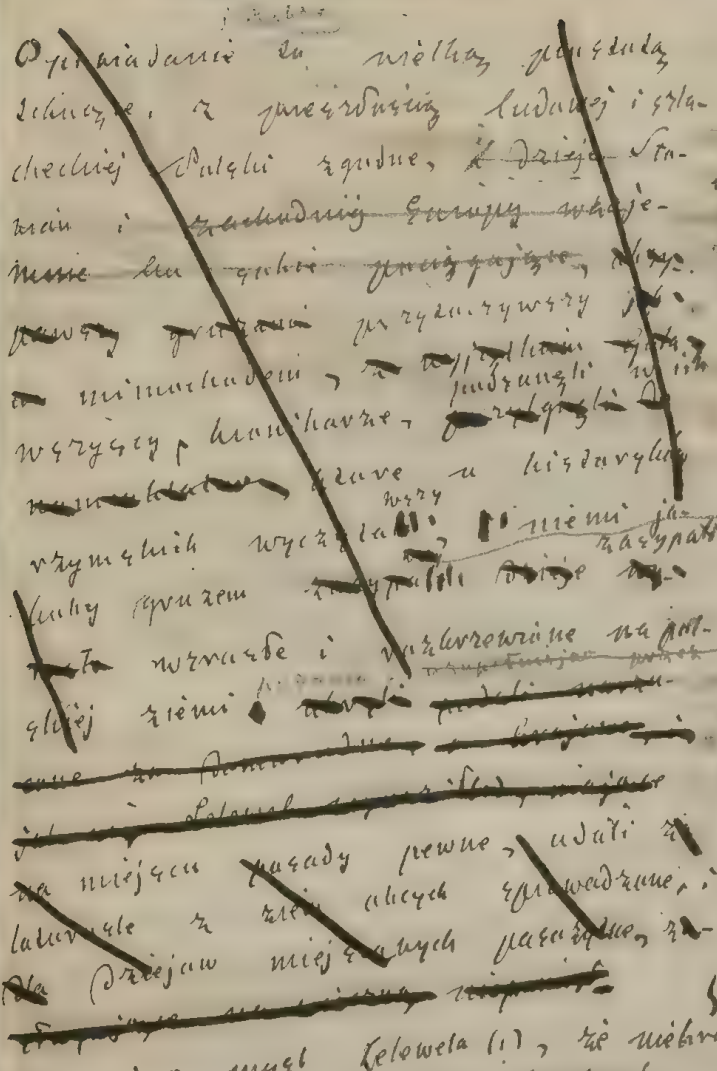

Opowiadanie za wielkiej powszechnej
Szlachcie, z powszechności ludowej i szla-
chectwej Polski rzadkie, z dziejów Sta-
nisława i [illegible] wskazanie
[illegible] przyczyniwszy
[illegible] wszystkich [illegible]
[illegible] ziemi
[illegible] wzwyżbe i [illegible]
głębiej ziemi [illegible]
[illegible] na miejscu [illegible] udali
[illegible] z [illegible] dla dziejów miejscowych [illegible]

Podzielając mysl Lelewela (1), że niebrakuje
[illegible] na
[illegible] na miejscu mających, a odrzu-
cając Bielowskiego zdanie, że wszel-
kie podania zwrot [illegible] są
[illegible] zapisane [illegible] latopisami z
[illegible] opowiadaniem, dla dziejów
miejscowych [illegible], zarazem ale
przestrzegać, [illegible] wydawać
[illegible] na wiarę opowiadania o za-
[illegible] ojczystej ziemi,

(1) Polska śp. wiek IV. str. 96

[illegible] miejsce [illegible] dzieje
[illegible] z wyjątkiem [illegible]

do Kiwe się

[illegible], a z nich [illegible] z niej-
grzywszej, charakterem, i prze-
grzedniej narodu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

pod rokiem 1044.

Bolesław Warszawskiej [pod]awa-
ny, zresztą nie mógł wy-
dan do Polski i zagrodził jej
drogę wyraźnie skierowanych w
Dwina Drucko[ch], i zmusił ha-
dem Dalej Dzieło Tacyta, przy-
sposabiając [ma]ny [do] za-
ski do wydawania budynku,
kowy. Wdanie [do] zamek w che-
cie przedawnionej zwycz. Inwe-
dzie rzymskich [ob] zamek w rze-
czonych awyniach do Polski
Polski warszawskiej Danych, pod
lami w nawiąz[aniu] [z] nami u-
mieszczony, [a] ony jeżeli [ro]-
wiły, [prze]lewa [się], jak na
[...] [...] [...]
[...] [...] [...]
[...] [...] [...]

Adam Naruszewicz zwrócił na nas pierwszy uwagę na to, że w dziele Tacyta o Germanach znajduje się wiele śladów zdania tłumaczy, bliższej dla tego, iż kiedy się nie zgadzamy jej pierwszemi za nią wydali, powinniśmy nasi Sarmaci — sprawiać się opatrzywali pewne ich tłumaczenia. W tem wyrzekaniu wzrok niektórzy, wyjaśniwszy za Germanami tłumaczenie wyrazu Polski, gdy grzeczny, jako Wychowanków, prawdziwiów (principes) przyjmuje dziwne, drugie, jako pierwsi miejscowi nazwiska na znaczenie przeszłe u nas ważniejszy (seni Tacytowych z Kmieciami porównywa), ujęcie za do naradzania się miejscowi i zjednoczenia ich siedzib jak najfortyfikacyjnej przyjmuje. Zaś Semnonów siedziby aż do Wisły rozciąga, Nahanwalów zaś rozciąga [illegible] aż na Żmujdzie, gdzie jezioro wielkie, lasy nad Turaidą zamek Gryżiego gaju pilnować, wskazuje.

Wracając do tego rozpoczęcia pomieszał Lelewel, pierwsze Dzieje Polski badając, zawadził o Tacyta Dziedzictwo Kultury, i zawał Szelenberg (1). Za bliższe jej na czytelnika uwagę w przedmowach artykułach

Dzieje [illegible]

(1) Patrz tamże artykuł w Albumie Warszawskim Wojciechowskiego z roku

z niegdyś na dzisiejszy

w czasie [illegible] i chrześcijaństwa

[illegible] ze [illegible] liedy [illegible] w gos-
podarczych Niemczech przewodnictwie
[illegible] do dawnej germanizacyi wre-
szcie [illegible] zagadu [illegible] z Sasami, [illegible] r. po Swowach
zaniżenia [illegible] wtedy [illegible] między [illegible] w r. [illegible] nienawiść
a [illegible] z Niemcami trwającego po dziś [illegible] w [illegible] w domu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] V lat przy pierwszej [illegible] w domu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pierwszym
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

warszawskiej z roku tegoż, i w Przeglądzie wielkim [illegible] z roku następnego [illegible] przetłumaczywszy, wszystkie [illegible] (przedstawienie) [illegible] tegoż samego [illegible] częściej [illegible] częściej innej, ale w wesołej zabawie [illegible]

[illegible] z wszystkich te artykuły [illegible]

Niektóre [illegible] w zamiarze [illegible] przedrukować [illegible] w dodatku do tego dzieła umieścić; ale nie chcąc przemnażać niepotrzebnie objętości tomu, zaniechałem tej myśli, mianowicie że co warszawskiego [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] świadectwo ś. Grzegorza z Nazyanzu o pierwszym zgromadzeniu [illegible] w Konstantynopolu ludów zachodnich.

W pismach [illegible] Nemezyusza, biskupa Adwokata, a za [illegible] w innem miejscu [illegible] Prezesa Kapadocyi, [illegible] znajdujemy [illegible] że [illegible] niektórych [illegible]

Καὶ ἕτερα παλαιὰ ἐπιτηδεύματα ἐθνῶν ἐπὶ τοῦτον ἐξενεγκεῖν ἔσται, πάντα δὲ ἐκεῖνα, ὅσα ἐν ἑκάστοις ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπιτελεῖται, ἐν ἀγορᾷ τε καὶ θεάτροις καὶ ἐν ἑορταῖς καὶ ἐν πανηγύρεσι καὶ ἐν ἀγῶσι καὶ ἐν ἀθροίσεσι καὶ ἐν ὁδοῖς καὶ ἐν ἐμπορίοις καὶ ἐν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν συνόδοις καὶ ἐν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν χωρισμοῖς καὶ ἐν ἀρχαῖς καὶ ἐν ὑπηκόοις καὶ ἐν πλήθεσι καὶ ἐν μοναρχίαις καὶ ἐν ἀριστοκρατίαις καὶ ἐν δημοκρατίαις καὶ ἐν ἔθνεσι καὶ ἐν πόλεσι καὶ ἐν κώμαις καὶ ἐν ἀγροῖς καὶ ἐν ἐρημίαις καὶ ἐν ὄρεσι καὶ ἐν πεδίοις καὶ ἐν ὕλαις καὶ ἐν ἄλσεσι καὶ ἐν ἄλσεσι καὶ ἐν ἄλσεσι

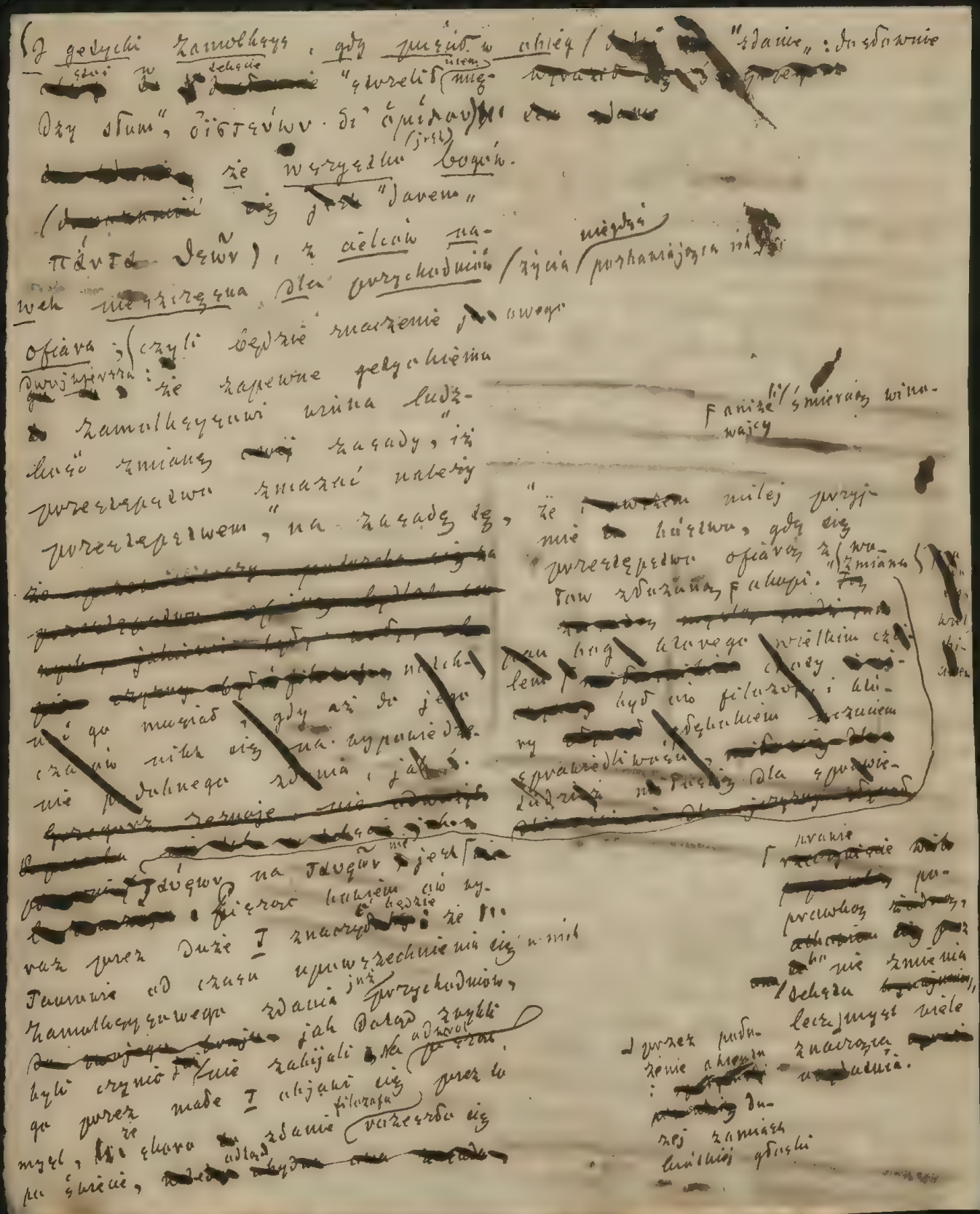

2.

Kamieniec d. 1811.

146

[illegible]

[illegible] nie tylko [illegible] zwyczaj zabijania [illegible]
na ofiarę bogom niewolników
(w planie wrogich [illegible] przychodniów
przeciwieństwie przeciwko prawu) [illegible]

[illegible] lecz i [illegible]
[illegible] tymże [illegible]
[illegible]
(Tάφων τε κάκης ξείνους. Ἰσχύς).
[illegible] tamtych [illegible] nie dużo-
czne, gdy z dziejów [illegible] wiadomo, że nie
ani sami [illegible] cudzy [illegible]
[illegible] i średniowieczny [illegible]
[illegible] ludzkie na ofiarę, i że dopie-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obyczaj ważnych [illegible] ofiarę (1)
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

(1) Patrz ważne dzieło
De la religion con-
sidérée dans sa
source, ses formes
et ses développe-
ments par M. Ben-
jamin Constant.
Paris 1824. w
kilkunastu tomach.
Rzecz ta wielkiego
pomiędzy miejsca.

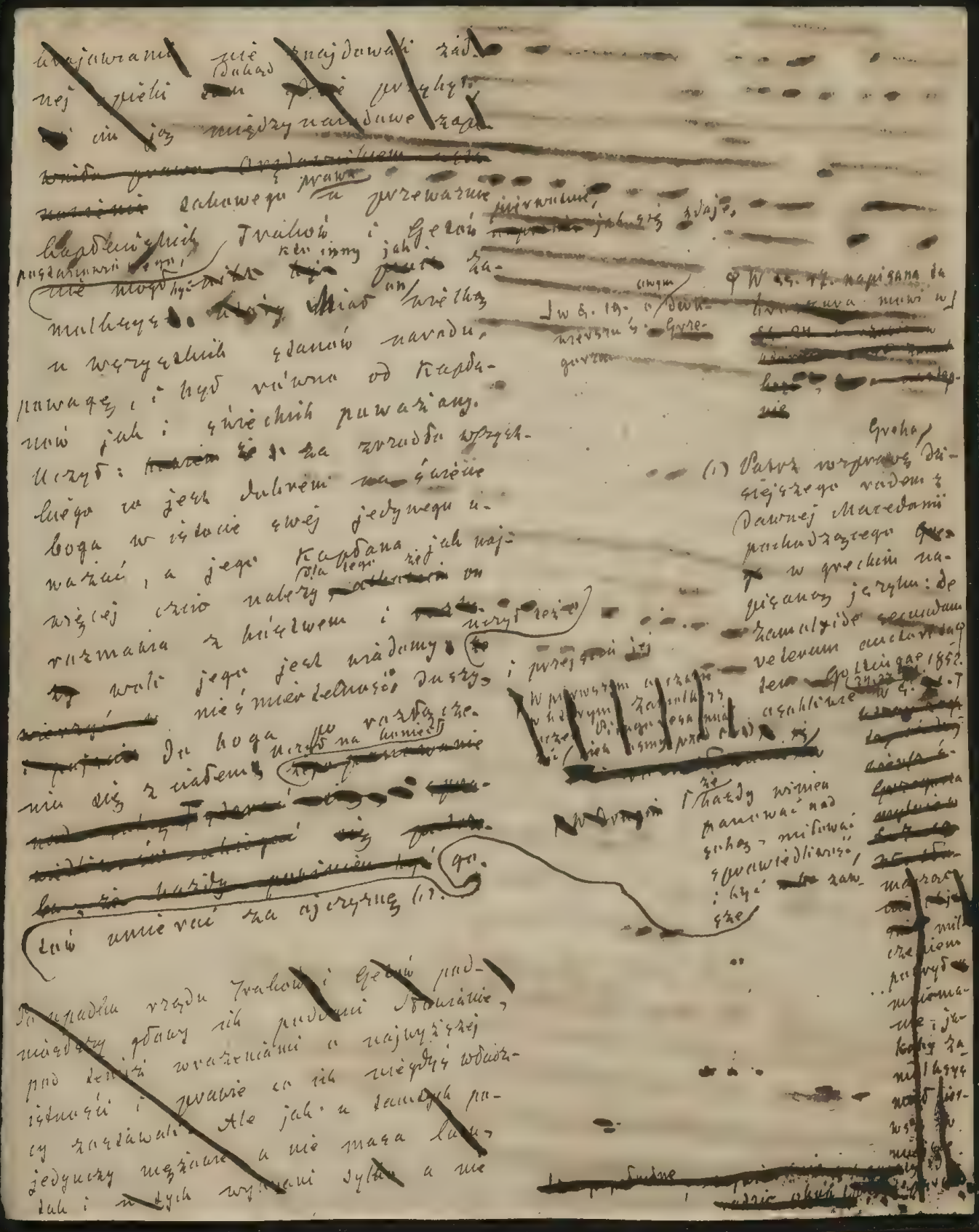

cały naród budował dym ogni-
sk, z przyczyn naturalnych. Dzie-
ci nazwiem jego nie znały, zato bar-
dzo wiele wspomnień, co znały i w
chrześcijaństwie a nawet w najnow-
sze przeróżnych czasy. Dowody na
to w dziełach greckich, historycz-
nych i przekonywają wyższe-
czenie rzeczywistem. To nauczą nie da-
dzą jeszcze przy egzystencjalnych demo
ukształtowaniach. Takie podobizny za-
sady narodowej świadczą, ale te po-
zostawmy martwe, jeżeli się waż-
nym nie i ukształceniu wie-
czach i umysłu mającego się nimi
kierować ludu nie będzie wyjąt-
kiem czyste, jeżeli je cesarstwo po-
[illegible]
[illegible] W sztuce filozoficznej
na siedmych lat przed chrystusem obyczaju
Pisagorejczyków wyuczony zamknięty,
szczyste [illegible] dym ziemiom, kwiecie sławy
[illegible]
[illegible] wyższe, grubemu się kar-
[illegible] zawrzeć
nie dały.

[illegible] ludowa [illegible] epicka
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dzieje rzeczy.

(Pilsha ...)
...dn. I/229.

...zabezpieczy.

...wiecznej chwale ...
...wiadami chrześcijańskiemi na publicznem
...spomnieniu ... chwalebnie
...przodków, i ludzi ...
...
...
...powie przodkom swoim wychowanie
...jednego na widza w ...
...ny, do, mówią, dzieje, zgromadzone z
...pudamin, opowiadają ... uczenia-
...rze, nie tradycyi, jak się do-
...wiedzieli wyrazili pudzhasn, ale wyraz-
...Dopiero dochowali się niegdyś bydź tak
...niegdyś były Tuzowie opowieści jeden, jakby
...jej nazwać zwanie, ... ,
...wkrótce panować ... ,
...ale nie nauczeni od ...
...niem), lecz na ... ,
...i ... ... W ... ...
...epoch; ... ... ma ...
...celu ... ... i ...
...dalej czyli ... Wiedzy, przed ...
...lnym ... ... ,
...nazwanej. Epoki pierwsza i trzecia
...na znaczenie w organizmie ...

Dzieje ziemi najdawniej aż do czasu nastawania

Nowe pierwiastki dziejów Polski, tomiki Hipolita Kownackiego i Augusta Bielowskiego nie objęte, nieporozumienie i błędnie.

Dzieje Polski przedchrobrowej aż do pewnego panowania w niej rodziny Piastów, opowiedziane podług źródeł pomnikami Aug. Bielowskiego nie objętych.

I. Dwa nowe źródła historyi narodów na ziemi słowiańskiej, przed założeniem Polski, zamieszkałych.

Wśród mieci różnorodnej narodowości, która sobie w czasach najdawniejszych [illegible] legowisko nad Dunajem obrała, upatrywali Szafarzyk i Lelewel pierwiastki ludów słowiańskiego rodu, i nad ich za Karpat przed Karpaty przenosinami zastanawiali się głęboko (1). Uszło atoli baczności ich nie jedno, uszły nam dwa źródła, nad których [illegible] trafnością przypadkowo,

(1) Patrz Szafarzyka starożytn. § 20. ustęp 3. i rozprawy Lelewela III–VII w jego dziele: Narody na ziemiach słowiańskiej przed powstaniem Polski, w Poznaniu 1853. wydanem.

gdym się ~~[illegible]~~ zastanawiał ~~[illegible]~~ nad
~~[illegible]~~ dostrzeglem, że ~~[illegible]~~ dol-
nego Dunaju szła od wscho-
du na zachód ku ~~[illegible]~~ jedna część ~~[illegible]~~ ludowości, a druga sa-
mą się
po brzegach rzeki Labe ~~[illegible]~~ i
~~[illegible]~~ do jej ujścia ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ nie spolonił z prastarem
rdzeniem ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ starożytnych Germa-
nijom, pod nazwą Szwedzkiej
~~[illegible]~~ Dostrze-
glem dalej, że ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ rostawiły po dziś w za-
chowanym
zwycrajowem prawie ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ (condumes) wydatne
ślady. Dostrzeglem nakoniec,
że tak z ~~[illegible]~~ narwane polskie państwo,
uzyskawszy wzrost i siłę
od tej, tudzież od przesie-
dlającej się z po za Karpat

[dah później narwanej]

~~[illegible]~~ ludowości, a druga sa-
mą się
na przestrzeni do jej ujścia. Obie
ludowości tej prawdy,

obiema gałęziami narodowościami, między
którymi Czechami ~~[illegible]~~
gnieżdżą, posiadły całą prawie

ludowości rzeczone rozciągnęły się
z prawego na lewy brzeg Re-
nu w kraju dzisiejszej Francyi.

od wschodu na zachód

że od Dniepru Dunaju grzba[ł]u gór[y] [illegible] [illegible]

[illegible] Dwa nawet 1.h.

[illegible] gach wzdłuż [illegible] aż

do jej ujścia, za lud-

ność, która rozpoczy-

na z pradziadem cza-

su za dwadzieścia, część

wzięła z działalności

Germanii, [illegible] pod

nazwą gwałtownej rzeczy, pu-

ściła.

Dostrzegłem dalej, że cywilizacyą ludności [illegible] [illegible] [illegible]

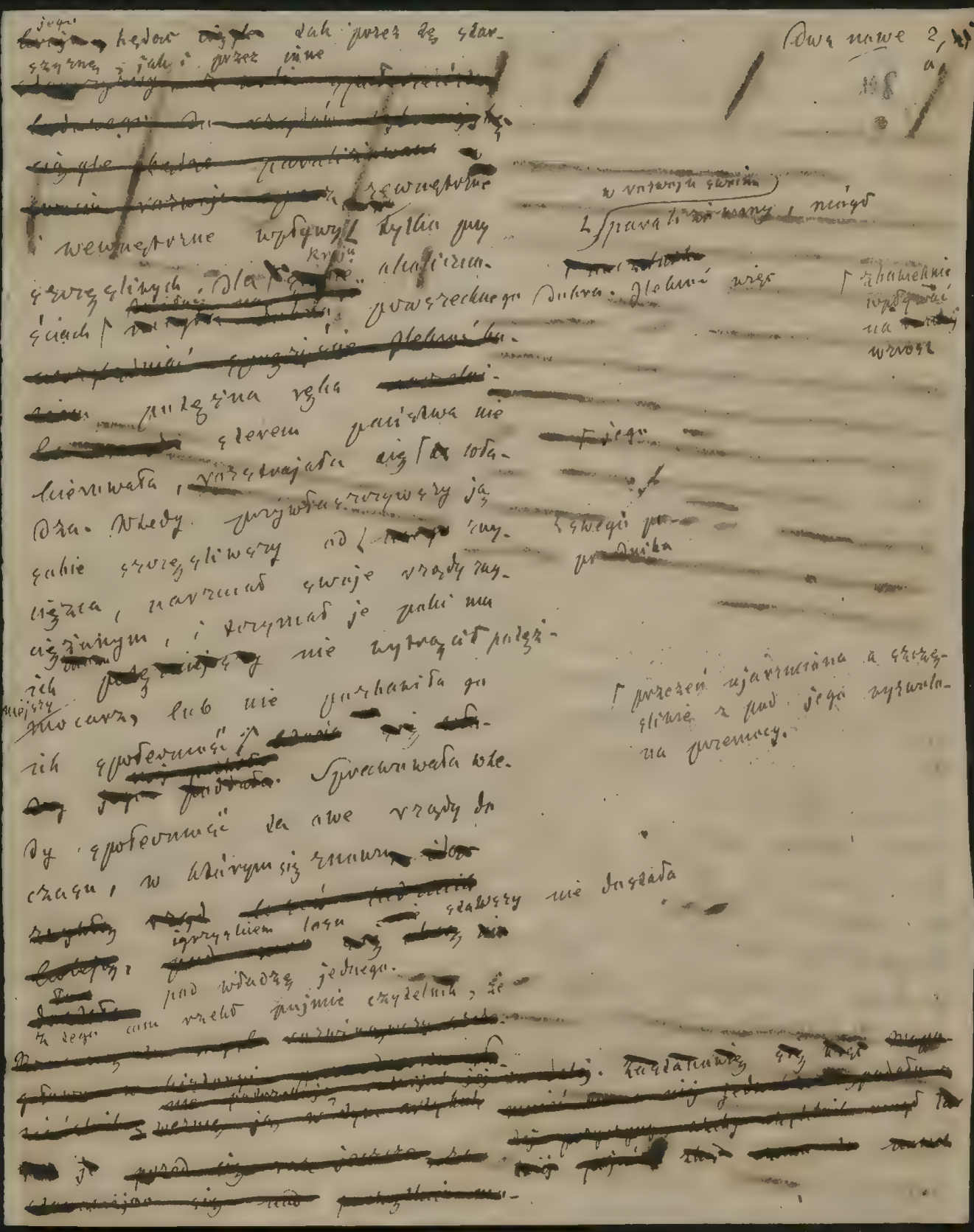

Dwa nowe 2. r.

[illegible]

Pedanius, inaczej Pedacius, Dioskurides zwany, pochodził z Anazarbu miasta cylickiego w Azyi niższej położonego, skąd też Cylicyjczykiem nazwany był. Żył przed końcem pierwszej połowy pierwszego po Chr. wieku, sędziwym będąc Pliniusz starszem, a Dzieła encyklopedycznego treści, pod nazwą Περὶ ὕλης ἰατρικῆς (O materyi leczniczej) znajdują się w niej nim

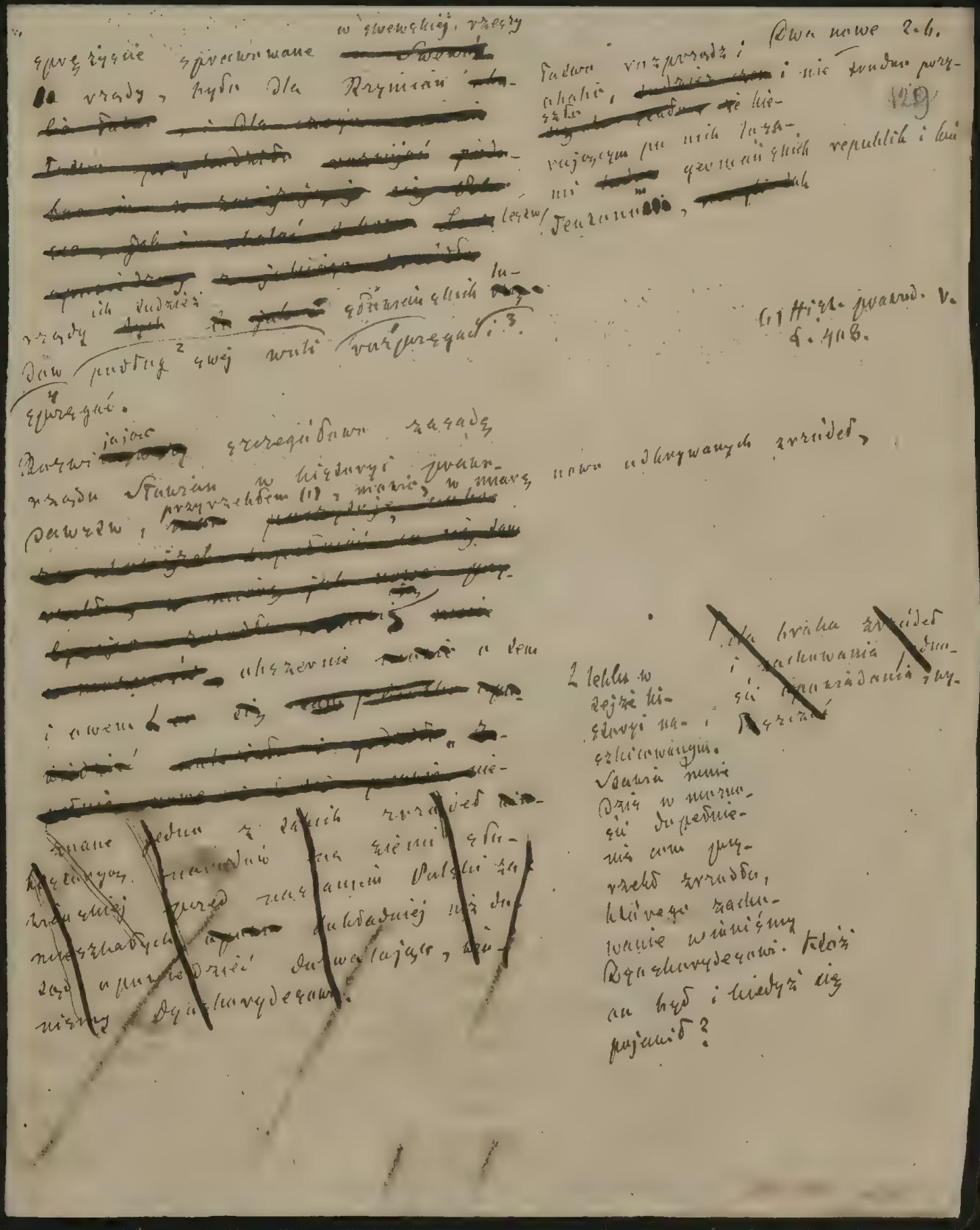

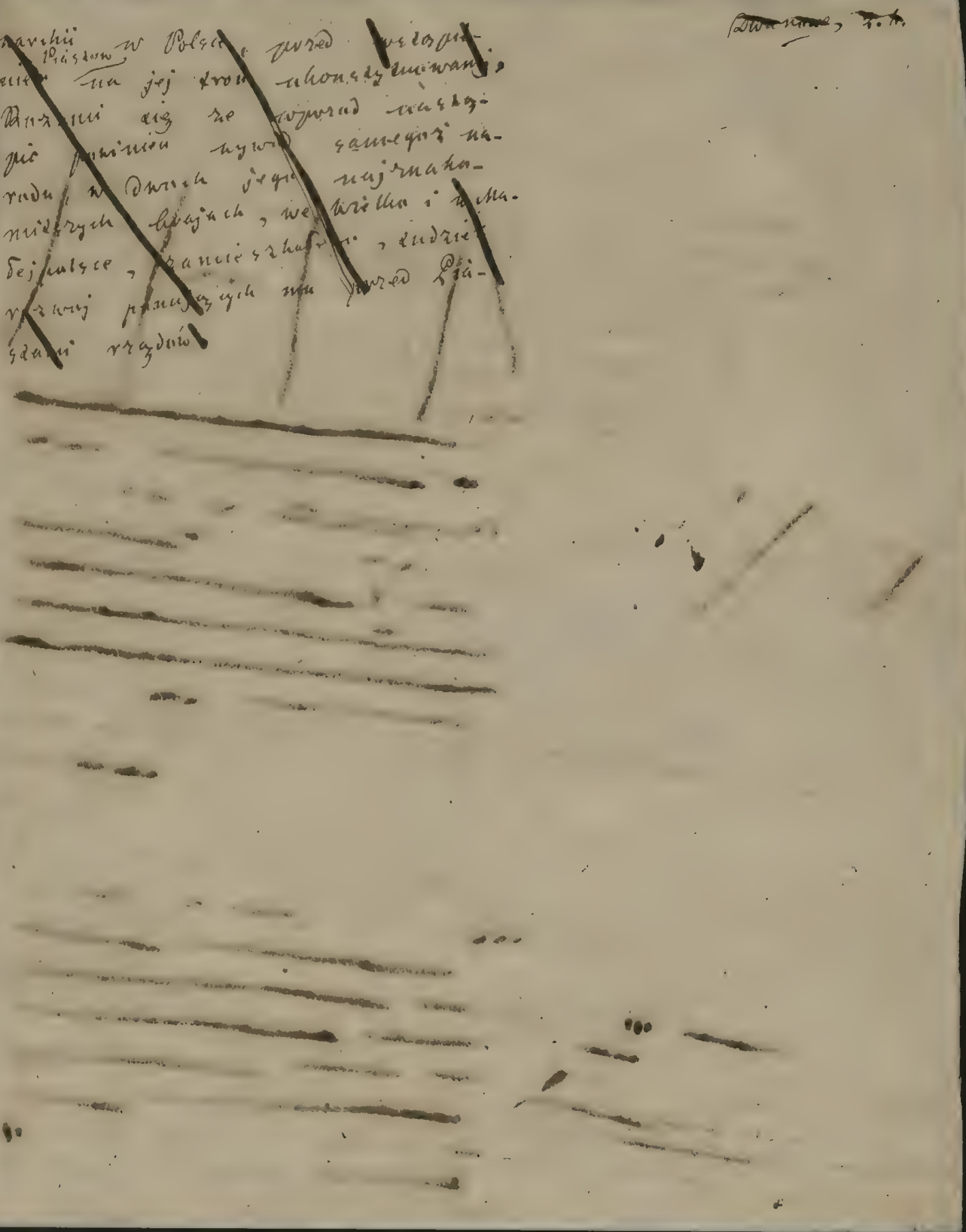

[illegible] nazwy rzeki za Schawarem używanych greckie i rzymskie, zdaje się miana gadzkie, celtyckie, iberyjskie, kartagińskie i egipskie, a w liczbie trzydziestu kilku dali zwane Dacie. Germańskich nazwie ma; co dowodzi, że Dygelmyder zbierając [illegible] przedtem w okolicach [illegible] od Germanów. Ponieważ [illegible] nazwie, nie [illegible] nazwy nowe Dacie używały wyłącznie, wchodząc, wypadałoby rozwieść się o tem, kim byli Dakowie i jakiej rasy w ich nazwie odegrali. Gdy zaś [illegible] nie więcej nad to, co Strabon i Ptolemeusz [illegible] przekazali [illegible] Germanii nie umieją [illegible] La Geta-Dakach [illegible] odróżniając Dacha od Getów, nazwijmy mu za rzeką: że [illegible] panowaniem wojowniczych hord, Scytami, Trakami i t.d. zwanych, [illegible] nazwiskiem panów swych [illegible] do czasu, w którym z jego [illegible] siebie wydawszy wojownika, [illegible] pod [illegible] [illegible] [illegible]

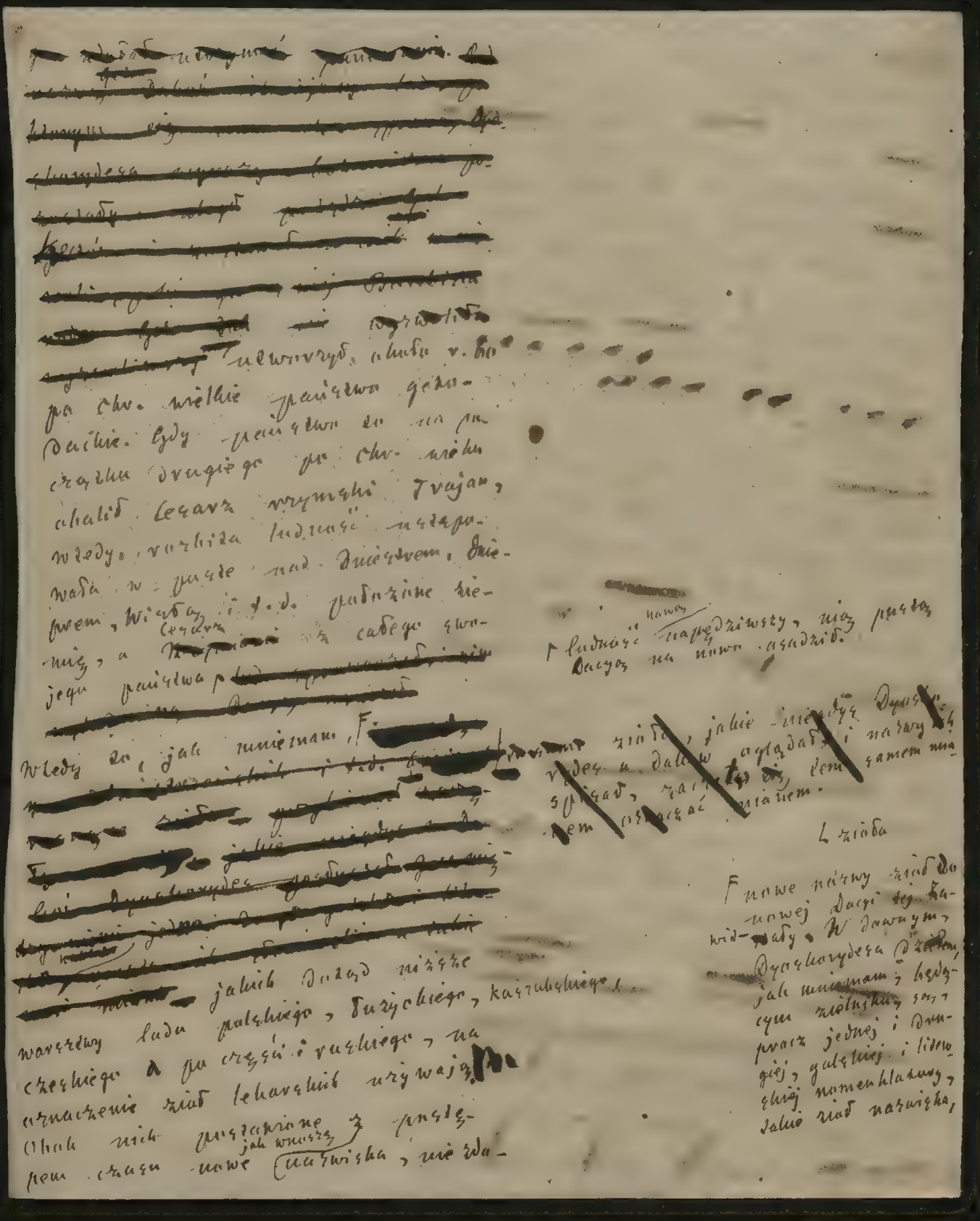

nie (pisali kradama za wradama). z wyjątkiem britanikow
[redacted] ci, którzy [redacted] Tacit-
[redacted] skich [redacted] barbarzyń
[redacted] stwo nasze

[redacted] jest godnym uwagi Lucius A-
pulejus rodem z Madaura który
miał żyć około r. 182 po Chr. i
zostawił zielnik w Wenecyi po
raz pierwszy r. 1547. wydany. Znów
czy utrzymują, że do nie jego pracy,
[redacted] który żył po nim
[redacted] lecz niemanego
[redacted] lekarza. Słowiu pierwiastek
[redacted]

[redacted] dych, czyli z Dacyi
nowej i nieznanych nie-
jaki barbarzyńskich, pochodzi
[redacted] zielnikach i wyprzed
[redacted] tym przy platerywszy, któ-
[redacted] re Dyoskorydes wyjął.

[redacted]

r. Wyraz pierwszy [redacted] brzmiący [redacted]
jest [redacted]

Kęg) zdaje się odpowiadać słowiańskiemu Kur
odpowiadającym z redaplikowanym
słowiańskiego gwarodz. kęgkęg) zwać
kurę, i z wyrazem tym spokrewniony
przymiotnik ἀφγω (nie mający
rozumu) i niewinny przeszło pod-
dachi (odpowiadający) i pod-grecki wyraz.
Jakimże więc pochodzeniu nie jest
τουφα z słowiańskim jest nowszem,
ale w nim mylnie τ za k głosząc
przebrzmienie brzmienie wyrazu i
znaczenie [illegible] τουφα (kura)
[illegible] udawemnia.
Pierwszy homem (τουφα) nie w gre-
cyzmie nie znany. Uczeni bada-
jący odpowiadający przedszywszy greckiego
przymiotnik (ἀφγω) na ojczystą mowę wnioskowali dawną mowę, a
[illegible] Turyckiej,
szej, czeskiej, polskiej wzglę
dnej (Kurowaw, Kurzymaw, kurzy-
ogląd).

Wzglądu po grecku χελιδόνιον μεγα(χολ-
kon, po rzymsku celidonia (od χε-
lon) stworzeniec nadrzewny, χολ-
kon), miąwiwanej, niżeli się po dachu
kręcącym [illegible] nazywać. [illegible] Nazy-
glą [illegible], nierzadko [illegible] przy

Her. 11. b.

W. Driele a : zuerst clare Apule-
-sani / circ. v. 172 p. C.

Nr. 12.

1211

Roślinę tamtą dziś wszędzie mianujemy nazywali Grecy Dipsacus (dziś Dipsacus fullonum, po polsku grzebień Czarownicy) i Eryngion (dziś Eryngium campestre, co się u ludu [illegible] nazywa [illegible]). Mikołajek, wężownik, [illegible]). Trzymali nie nazywali jego natomiast: najpowszechniej akanthus. Jakby jej Dalmatę nazwali a sem domyślamy się tylko, nie mogą na to pewnością. Że tego a zdali się Dyoskorydes podał przekonywamy się, że nazwa jej nie wydawała mileż w nim za jego czasów ad tej tamtej, ani dziś nagi. Bo chcąc się, wtedy [illegible] [illegible] [illegible]

wielkiej zgrzawidnej (skiagy). z
przyczyny że będzie najczarna kul-
cami, abisba, wieni lub się jej da-
dzwo. Zwano jeszcze wielkimiem (s-
kaustroc) z przyczyny widoku
jakie po uczuciu dawała z sie-
bie. Pierwsza nazwa skiagy,
skiagi, prawie na dni zgaszenia
zgaszenia wyraz zgrzawid (1), dru-
gie na to co uczuciu zgrzewia
oczy, oprzewa wyrażenia, uczuc-
dzi. zgrzew-

(1) Patrz zgrzewik Michajowicza.

71

Jtr. 17. a)
135

(1) Ausführliche griechische Grammatik von Aug. Matthiae. Leipz. 1807. 2a Jtr. 20. 135.

Od starożytnego Marci
nowszych Dyalektyków maią (ζ za ζ,
ς wrzuciwszy), a dodawszy zakoń-
czenie greckie ουδα za wda, ba u
Dorycznych i Jonicznych przyszłe tenże
ty cię wrażenie (1), napisał ma-
ziała. Jest-że, jak nasi ma-
cierzanka, Grecheniu literami nie
mogąc lepiej napisać
Dyoskurydes, bo Grek nie ma
brzmienia miękkiego ς, tylko od-
miękczone zdabe dz (ζ). Gdy
dwóch ν między zgłoskami
się a stawiam na ι, więc na-
razek od brzmień ow
ar. Porównać tu należy gan-
glickie mat-ar, matka, polskie
mać-ara, które cię
na wielkopolskie brzmienie
ślad wyraz mać-uba po-
wiat.

a jak Czesi macierzyduszka, Kurzyzanie nas babia duszka. W tymże wyrazie ud za ar mi-dzrzuce.

o za u, ludzie u za o wadzą.

8/

Grecki wyraz [illegible] ἀνὴρ
kapłan oznaczający, miał brzmieć po
dachu πάπας. Mówią za pewne.
ścią twierdzić, że wyraz ten gdzie
za kapłanów. W XVI. wieku jeszcze
mawiali na [illegible] Papież lub
Papiesz. Powiedziawszy wyżej, wzglę-
dem przyczyn objaśniających, że x
zamienia często język na f.
wyraz więc kapi przechodząc w
owej, spółgłoskę zamienimy brzmie
będzie kapa. Tak wyraz
polski kapa zamieniwszy się
na czeski kapr, zbawy ten
sama znaczy. Jeszcze do zau-
ważenia zamiana k na p języko-
wi greckiemu właściwa, zdawa i
do słowiańskiego [illegible] przeszła. Wy-
raz pakurzyca zamieniają Czesi na
kurzziwa. Wszystkim wzgląd
przyznamy: że dawni wyraz pa-
pas a polski (z dawniejszym zamie-
szeniem przedawanym) za kapr pi-
szemy) kapłan, gdy do siebie z po-
dobieństwa i znaczenia podobnie brzmi.

f polski, czeski, duński, kaszubski

f przedawany

9/ Rzeźbiarz Dziś [illegible] Dzielczyk
[illegible] gadatliwie / avlenizia vulgaris, abro-
tonum, absinthium, ponticum) mogą u
Dyoskoryderza czytanie wyrazione mia-
no. Brzmi ono Jowobry. Żyjący bli-
żsi we dwa wieki po nim Apule-
jusz, [illegible] w swojem Dziele De her-
bis [illegible] o brzeczonem ziele [illegible]:
"avlenizia Daci zired alii zoucten."
Z tych słów widać że słowiańskie
wyraz [illegible] uszutu czytać jeszcze
poprawniejszego brzmienia zrzódła-
słowem. Jakoż [illegible] czy za wyraz
zir z naszeglem ed nie powinien
od Apulejusza poprawiony, czy mył-
nie pisany zoucten (u Lelewela jeszcze
mylniej [illegible] zmogle) na u-
wagę weźmiemy, pokazuje się że [illegible]
[illegible] żyr, żer i że miana najsta-
rożytniejsze.

10/ Greckie wyraz [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rodzaj gruntowi, według Plinjusza xxii.
25. 1 uprawiał. Dyoskoryder żywcem po-
[illegible] opisuje roślinę tej nazwy.

11/ Trudno odgadnąć dla czego tłumacz ny-

n. Słowian używane bez
wyrazowi bylic, bylica (
od powiedzio zwanych od
Greków zaś avlenizia
nazywanych, to na bilica się
różnie powtarzających

137

[illegible] żyr,

raz grzechi oddał przez pokutę,
który grzechy odpuszcza (nie ma go
bowiem żaden grzechu) a który
dał grzechy odpuszcza.
Odszedł go

12,

Roślina ανασχόμενη ή ἕρπουσα, δὲ
ονομάζεται χαλίνα, ἡ ὑδατώδης, κα-
ζywana, mająca gałęzi bodaj
ziwy rodzajowem imieniem, na-
zywają ją już gałęźnicą,
już rzeźnią ? od gałęzi. Nie-
zadi, gęsti, ładne drzewiejsze
gałęzi wypuszczają. (Od gałęzi dopu
i od rzeźnowiku ἄρνα, ἄρτια (ja-
gnięta) nazwaną. Dyoskoryd[es] opo-
wiada ἀνιάδες, napisawszy na
myśl, że ziela dopr. gałęźiste.
gi, używali. Dalszie na karm
dla jagnięt. Widomo, że gorz.
kowe rośliny, do których i bę-
dzia w pismie należy, po wy-
gałęź rany będą dla owiec i ko
pożądane.

13/ Grecki ziele καρκίνος, od ki-
nącza ajuga replans gwrzewane, odpowiada
od gałęzi. Δονάξ i wyrażają to
grecki trzcz. Niektóre mianem że-
łyżka dawane rośliny i pewien na-
zwy jej objania. Pomiędzy. niektóre
jej gatunki, jak ajuga replans gwrzewa-
jące długie rozłogi, żadnej się z dzikie

? (za. rzeźnią),

Za mianowicie owa ajuga
replans,

ważnia zajęty, i chorich pogrzebane ciżi
przecież i z prawda grzegalnej-
grzegn w nich Ducha, [illegible] ma-
gaz i przeklę[illegible]
nazwa słomiany,
zdawana im Latwi: eiż Latwi,
111, Jak od Greków nazywane wiele
Asiprwiar Dris jest nieznane.
Rośliny od ziemi zwane, Jo lanikuw
Latwian i grzegrzych nazywaf
Limeng ydakie limonium, co na
objaśnienie wiela [illegible] od Dyos-
kurydesa Sakiwa nazywanego wcale nie
wydywa. [illegible] Jeste a dem, że limonium
narzywa się [illegible] u Rzymian [illegible]
Cesa silvestris, [illegible] wyprowadzamy wniosek, że
[illegible] i będzie w nazwie Sakiwa, [illegible] znaczy.
[illegible]
Dachy rośliny, lub liściny. Mogł

Greckie Zygis nazwane od wzy-
glucia bożanstwa gladiatus, mia-
nowad Lineusz Iris preadna navis.
Nie pytajcie o to czy nada-
wcie rzeczowe Iridis /miana

Dalsze [illegible] zielska miedlicz zwane [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] agęwstis od Cyrelius, a
Kotiata, według Dyuchanyesa
od Dalwin nazwany. Co

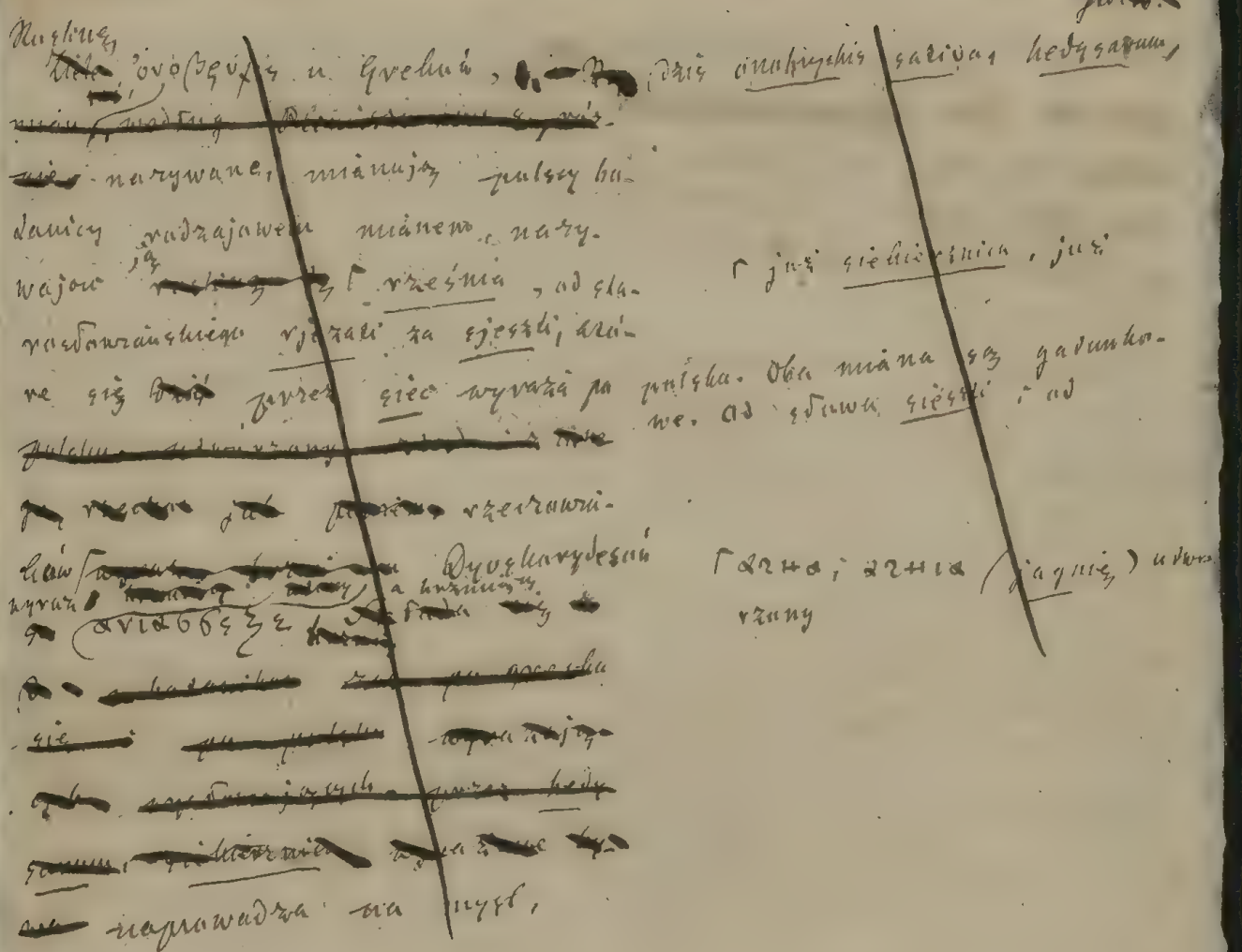

Wyraz ὁ βότρυς oznaczał u Greków kiść winogron, skąd ὁ βότρυς ταφικός. Przymierzy badanie, mówiąc o pierwszym napomykają rubus, dziś samo co jeżyna owoc, wyrażając wiśnie. I dał rubus [illegible] Dodał w krakowskiem [illegible] się tutaj i jeżyna owoc, rodzaj em maliny będący, [illegible] oznacza. Ponieważ pobożni Dalmatowie w dalich zapewne malinowych lasach mieli [illegible] wyraźnie swoje (μάντεια) [illegible] przed badaniem, przyczyny za samą rzeczą, nadał jej, jak mniemam do mia- na. Jak dziś jeżyna

Nie mówiliśmy dotąd o żadnej po-
celtyckiej czyli po galskiej nazywa-
nej od Dyrsklawydega: roślinie. Pierwsza jest
tu mianowana przez niego
πρεσδουλα, która że galskie
nazwie nazwisko zachowała
dem żadna wątpliwość. Ażeby
zaś ją samą miała się πρεσδ-
δουλα nazywać po dacku, nie-
ma żadnego a żeden ważyć nie
zna bowiem języka odmawiającej ty-
rsku dackiego, ani w przedyu-
dach (pre), ani w zdaniach (pre-
dula). Tyle ma wyraz pre/pre-
did (przejście przed za czem,
zajęcie się). W tym wyraz zdaje
się samogłoskowej nazwisko (oz) nie mu-
gnie [illegible] przechowanie
liczeniu wypisać badania, wziąć z niego
[illegible] część przedniej
(pre), a dodawszy do niej część
drugą [illegible] celtyckiej [illegible] wyraz
da z zachowanych wyraz
ghi, [illegible] celtycki [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

Księdzem jak żyjący za nim bo-
żonicy (1) za strzeżeniem
[illegible] dla [illegible] nazwany, że się
w więzieniu urzędował. Ludzie jej za-
wsze nazwali [illegible] Najnowsze
bożnicy potrzeby już „zdrowiem“ już
„zdrowiem“ [illegible] nazwali się za-
mianowali.

(1) Patrz zdanie
Leidego o w. więz
niu Żydowy.

Jak żwany, mimo w Dyscliorydes
nazwiska co kwiat epizyda i pola
dach rzeczy: colchicum, krzewiądze, Pudy-
gowate, liściaste i t. d. w gatun-
rodzaje lub rzędy, rodzaj gadzine
nazwie, ma, zielsko, zabie miano (1),

zwrot greccy i rzymscy bodaniczy gdy-
wnie wyższe gatunki krze-
winy "rzadkiem" zgaryw, ogólnie,
a szczególnie dziwny (galicium,
biuca, gelè, u Niemców (2) gelsja,
galaka) od Linneusza Pimpinella za-
dziwiona zwana. Mniemam, że wda-
żnie dla tego, że zbyt jest ciężny
zalver krzewiny dej znaczenia i przerzucare-
nie (zbawczy lenzem za przymiar, któ-
re sobie w akcentowaniu krzewi la-
bijąc), nie można nazwy jej z dos
pewniejszą, jakoż Dacha vaglina
nazwa, akcina, wyżelluć w ogóle zioła i
ziołowe krzewiny, nie zaś wyłącznie
do lekarstw czy przyprawy służące.

28

Roglina Dziś Pendavia (u polskich bab
Jamiłnik babie zęby) zwana, mieszała,
Dla wybitnych zębów
swojego ciekliwa, być uważana za sy-
nonim przedniego hyacyanus ad Linneu-

(1) Niektóre gatunki
po w. żelije, żela,
żelka i t. d.

(2) Według Grymma
Deutsch. Gramm. Sprache 1861-7.

Ziele do,

sza hyacyganus niger nieznanego, mogło też
obejmować też dziś nazy-
wany Dadwa, gdyż oba wodzaje są
sobie bardzo blizkie, i należą do
jednego rodu (rzeźbiarskich/gatunków
ceae) roślin. Pan nieważ barwny
kwiatów z rodzaju Dadwa są za-
wsze śniedziowo brudne, z tej przy-
czyn nazwali ją Dadwie brudawą,
(nazwiska) ma we wszystkie słownikach
ta i dodał w niej
je li). Ta większa, przejęli ją
nazwę od Dalaw, gdy z nimi nad
Dunajem zagościowali, Celtowie;
lub wzięli ją od mieszkają-
cych po lewym brzegu Nem,
Szewów, i nie nie tylko ni-
ściśnie do rodzaju hyacyganus li-
czonej zwali (u Dyoskoryda Di-
dicorvtis) a lecz mianowali nie
i krótkiej swoje. Apulejus, mi-
nerwy i z d. "brudnemi" jej
nie dobrze
(blond) wyrażenie (2). Dziejczyca
więc nazwa Dielau rośliny ta
nadawana, trzyga wielu, w
kwiecie żyć Dyoskoryd. Badanie
lub jego przeciwnych, kładzie o za
Pi pigrot Siegfeld za (brzegu
zwrotu jej nieznanemu.

(1) Pasierzywszy od słowiańskiego (p. w. kiel) wszystkie słowiańskie (polskie, czeskie, rosyjskie, akademickie, serbskie Vuka Karadzicka p. w. bjelusina.) aż do dziś pojawiającego się u Pfeifa wydanego (p. w. blek, blau) wyrazem od "biały", z różnym znaczeniem, nie mam nie w żadnych (słowiańskich) słowiańskich czasopismach z r. 1892. w przyp. 2. na str. 47) wyraz blem mylnie jeden za blen napisany.

(2) Pfeifer Celtowie Szwedzi numismatiques et archéologiques. Premier volume (więcej nie wyszło) a Bruxelles 1841. str. 259. gdzie czytamy: belen, belenus ou belinus etait at Apollon, na str. 262. Minervae Belis appellee belisana, a na str. 276. La signification de Belen est blond.

(lub, jak w spisie wyrazów botanicznych Franka, i Madicy serbskiej pasyuje 25. padanym słowi na str. blen, wzbled

Rośliny od Linneusza Physalis alkekengi zwane, z nich na wali gatunky bodaiący różniące. Z nadanych od nich nazwisk naj właściwszy jest, dla objaśnienia. Dynachary de gawe- go kukułka, wyraz gardliczka, lichotkę oznaczający (1) Lisiego zdawa. p.w. gardłowi, gręzidła.

Dalmowie dobrze znali nieróżniąc- dwie tego płatka (kłosy jak gardła) kiedy zrobili z niego zastawa- nie do czerwonego owoce phy- galidia alkekengi, jakoby z ob- cej rośliny (z Włoch) wzięłego, i ulubionego na Dnie właściwego lie- kiszu. Jakoż w wsiach gminnej Dnia nazywają u nas owoc ten wiśnią żydowską, chociaż phy- galia nie jest wiśnią.

22. Bobkula i Tuzidła Dynia, rzeczone Dyn, rodzaj ogórkowatych, z ga- tunku melonów będącej rośliny, oznaczającej nie gdyż się wiele do tej, która wyrosłem dwór dyn- glowych nazwać, a która, w pu- czek zwiąż porządnych [illegible] Greckich i wrzynąć bodaiący kiszona

[illegible] żywcem do [illegible] wzrok-
szy (1), miał [illegible] w nim co
w greckim ([illegible] „żaluś" łan) zna-
czenie. Dyoskorydes więc, nie
mogąc [illegible] dachiej roślinę grec-
kiego alfabetu wyrazić spółgłos-
kami, gdyż nie ma nich (ψ, ξ)
zdybywał, podawszy wyraz [illegible] greckiego żywcem wrię-
[illegible] (jaluś łan [illegible] łaluś rośli-
ną, [illegible] [illegible] [illegible]
Podobnież Linneusz wymyślonym
od słowa wyrazem Quisqualis nazwał pewną roślinę,
[illegible]
nie będąc w stanie [illegible]
jej [illegible] ojczyźnie.

Wiele pudamogeton [illegible] greckiem imieniem zwane,
[illegible] [illegible] (Linneusz [illegible] nie, mniej-
[illegible] lepszej) dlań wyjątkiem na-
mendaturą, przyjęły [illegible] od, miało się
[illegible] [illegible] [illegible] [

zwę wodnica, wodna (trawa)
wodny vdech i miąsu nada-
wanay zachowali) słusznie pulcy bo-
danicy.

Roślina po darku gaudisida
od Dyoskorydesa nazwana
nienazebnoś jest do odya-
dnienia, nawet podług
ghaznowch jakie dali Grecy
i Lelewel, zwodnica gdy nazwiemy grecko i rzymsko
[illegible] i rzym-
ska kwiat bolanicka dla
objaśnienia [illegible]
[illegible] tych ga-
tunków roślin zwyczajów,
Boreer trudno.
Nazda pijące po niej źle
le Dioskorydes od bolanika
nazwane, ktoi rozpewne
na Dioskorydes, co barwi,
Dowiadujemy się, roślinę
czarnej miodu. Pulcy
bodanicy nazwali ją wodą-
we albo wodnej języki, bu-
dlejnik. Za opisu jakie o niej
Plinius xxv. 8. i Apulejusz
41. Dają prawdopodobne
jest, że roślina da do ro-
dzaju borraginae czyli aspe-

str. 29-30.

rifolicear należy. W liczbie ich mieści się też wodnay języki anchusa officinalis) od krowiellnicy liści i owoców kwiat maiory ma-
ma.

Tak dziś jednych botaników nazywany szczeciak (za Linneuszem Catanache ludea miáwował), od drugich zaś Trwestrii, zamiánowali wrzynecz botaniczy [illegible] dalicza się do grzybów na Daucus (roślina dacha) i jak Dyoskorides z Anazarby, rośliny zwany mian nadawane roślinie zaś zwa- lasky "Ω" greckiego botanika zwa- nia. Nadał on jej od ziela mia- no καρωτιδια, czyli wdąsnoś jej wyrazu. Ponieważ kwiat- we przy gałęzi w nawale będącej rośliny wydają jawny za dalszych się ich ziela, przeto od gałązek wyrastá kapati (za przeszłości kwiat gliwon) kwiecie πτιλατελ (za- wiciel), nazwał on dalsze ziele, które badając naturnia drugiego, czyli zwiadza do gałązek za jego rozszerzeniem.

znaczy rozprzestrzeniał się, bada-
jąc,

Łacina w języku Dyscharydesiorum
per adjunctionem
[illegible] do [illegible]
mem według zdawanych
obok niej zwrot ph przez i wyra-
żali zwanych / adriatum, capillus
Veneris / Drzejszy, Brzeg, Wda-
rzeń, zdawadłus znaczyć, zbieg de-
chanych spółgłosek ph, p, w obu
uhagi jest język zdawania się, zastre-
ga, że nazwa za jest obca, z cel-
dyckiego zapewne do Dackiej prze-
niesienia mowy.

281 Do drzejszego helleborus ciemiężnik,
albo do veratrum ciemiężyca, [illegible]
[illegible] odmi-
ni się [illegible] nazwana przez πρασιαγρα [illegible]
[illegible] po Dacku. Wiadomo że

Przymiotnie zamknięcie miało się po
dobnie Czesko, jak Dzierżawczyc ghn
si, -nazywać. (od przymiotnika ten wyraz
Zwrotny przymiotnik Stawianie zabaw-
jącej, Dostawianie, Dobywanie, zdania
(Bogacenie) itd. nauką [illegible] tak w prze-
dniejszem [illegible] hazdowina, [illegible]
[illegible] w au-
tentycznej całkowicie Dacyi, [illegible]
[illegible] nazywamy [illegible] będącej w
mowie [illegible] rzeba. Przez zamianę
o, a, na e, [illegible] jak u zabawiających
[illegible] jak i u przedstawiających Stawianie mamy wyraz bez
[illegible] (bez), rzeczy [illegible] przy-
[illegible] u Czechów w XIV. znajdujemy [illegible]
[illegible] hazdowy oznaczały [illegible]
[illegible] hazdowina(1)

[illegible] hazdowina. Przykład ten mogł na-
[illegible] [illegible] [illegible] [

Inny gatunek bzu, przy greckim za-
pisaniu, po przymiocie ehudzkim (u
dziwiej czytelnikowi nadanemu) ehudzkim
ehudzkim) mianowanym. Dyasknydon po
Dachu ołpa. [illegible]
[illegible] Jadane
dla objaśnienia po wyrazy greckie
ostrzegają, że będący w mowie wyraz
ma znaczyć: brzeg ziemi. Jest więc
przeciwnik ołpa w czwartym
przypadku jednozny: pierwszy ma ołpu
ciu: należy czytać ołpu, czyli jedno-
cześnie nad o znak przydechowy (spiri-
tus asper). Tak poprawiony czytelnik
niemiecki ходлр (chodlr, chedlr, ga-
givek) odpowie, i będzie znaczyć

herba

Ruścinę do rodzaju dzisiejszego ziela
anipelwyris, pulverowego i vidis, albo do
rodzaju bryonia zwanego pulicznik dya-
gloryden, Dzisiejsze, πριαδηλλ., πε-
ρίγειν nazwał, przy

Pisarzy o dem niżej, że nie wtym
rzecz wyraz w sprzyt Dyecezy-
tydzeszym znajdujące się, pie-
chodzą od [redacted] Da [redacted] niego samego.
liczby wtrzech należy rozli-
czą, w drugiej [redacted] gdzie
a między innemi [redacted]
Clemensis; i nad wiedz wszyscy.
Nazywa się wszystkie rozli-
w pulchnej [redacted]
bardzie [redacted]
[redacted]
wary to wyraz gdy jak samo
jak pudrowanie brzmi w nowe
wszystkich przedwszystkich Sta-
wian (u Czechów Kalovnah, u
Ruskich kwiatan) wnioskuje, że
że jest kwiatan) wnioskuje, że
już mowa o Dalmacji.
Że

Do wyrozumienia objaśnionych wyżej wyrazów niemiem pewnej nadziei od [illegible] p. Aleksandrowicza Profesora badania w dzisiejszej gdańskiej warszawskiej [illegible] wchodzące nie [illegible] wyrazów a. zgadnienie. [illegible] nych [illegible] nie. [illegible] [illegible] [illegible]

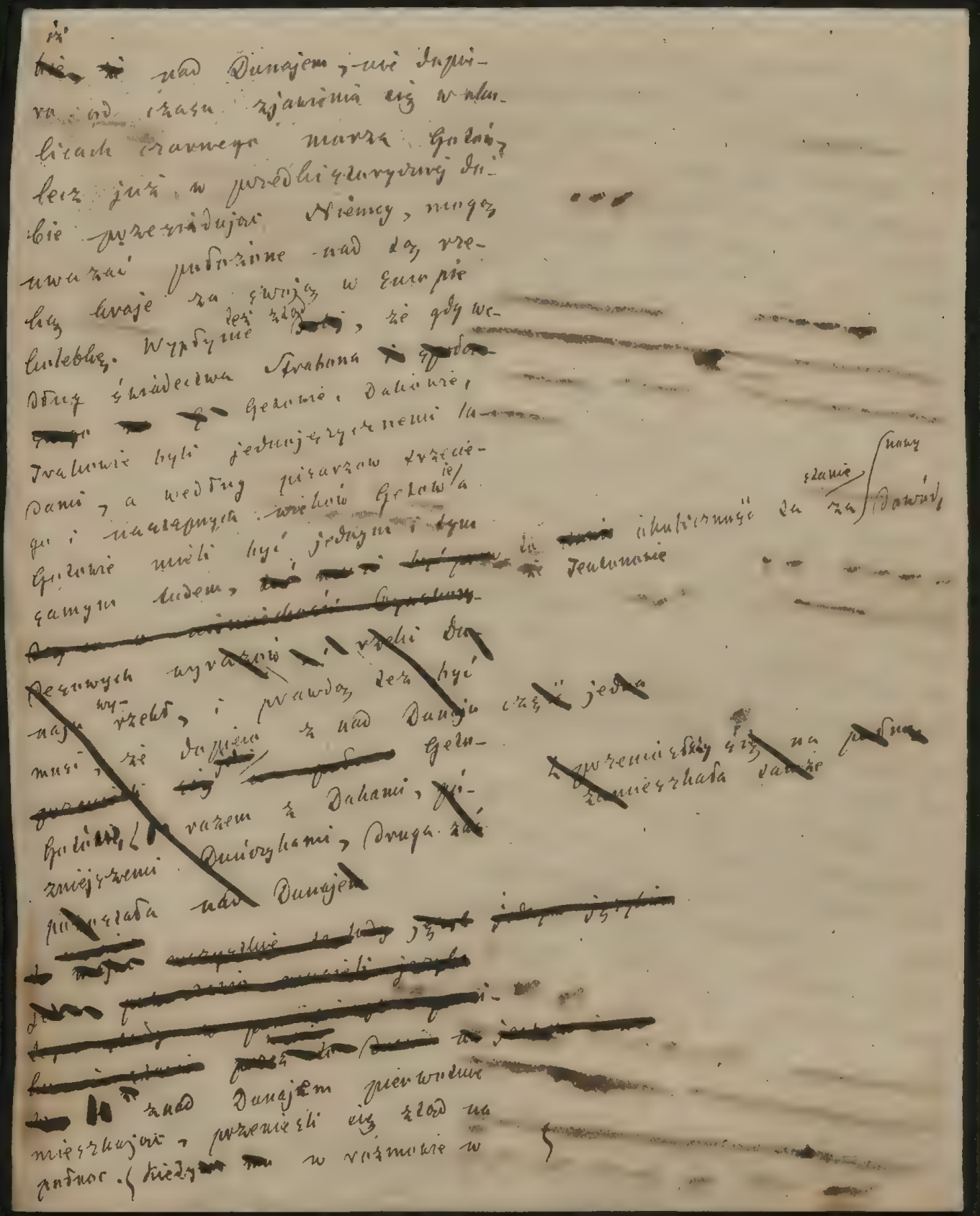

Dwa nowe fr. 90

458

(1) Gesch. der Deutsch. Sprache fr. 562.

(2) Jamże fr. 124. 128. 565.

(3) Jamże 147. mówi: Dies. dalische Gallia ich also ein leuchtend Deutsch.

Jamże 442. Viele dieser wahrnehmungen schweben noch unbestätigt und aber wird man sich einiger nicht mehr entschlagen können.

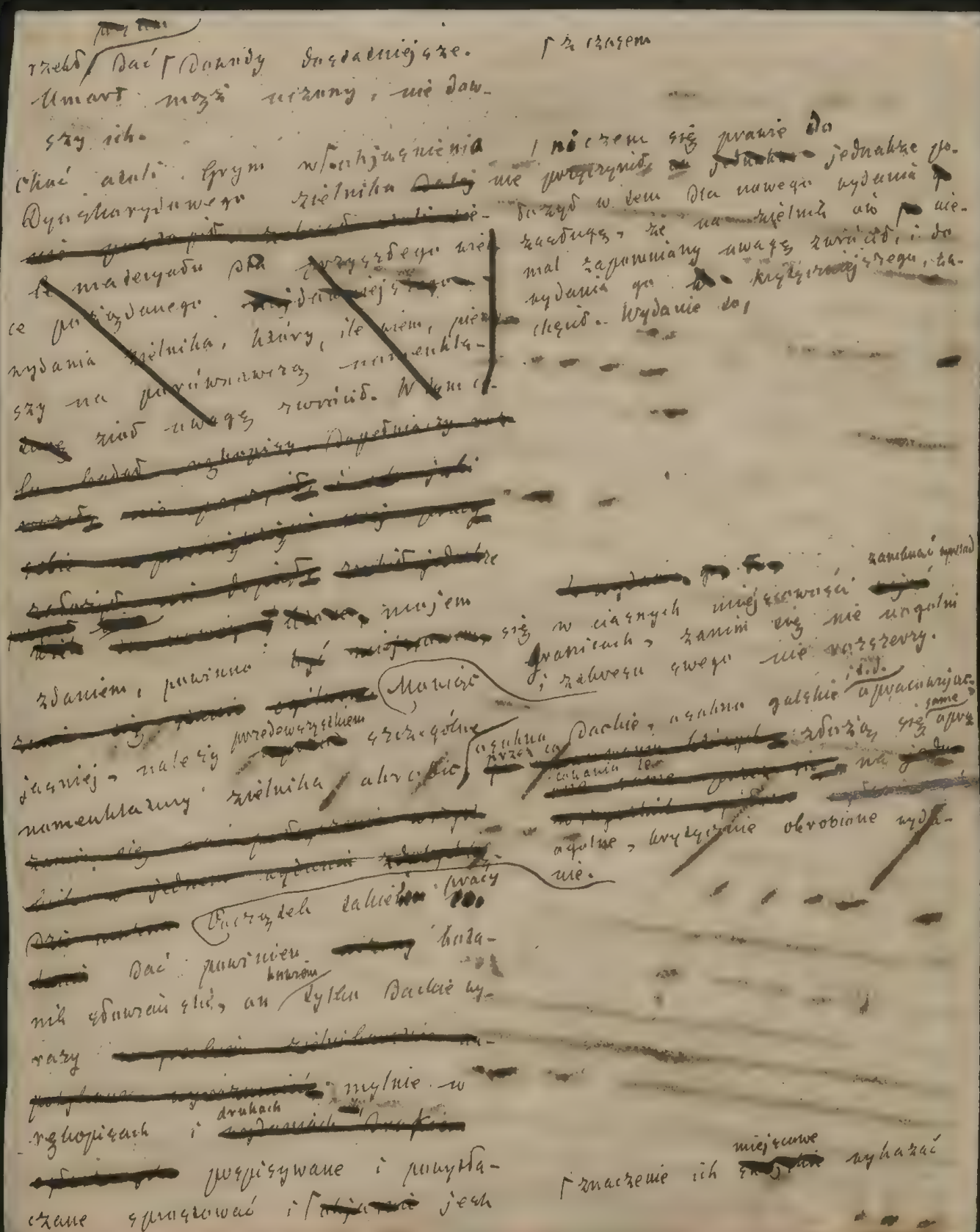

zdolny. [illegible] jego prawnuk Apulejusz [illegible] rzekł rzymski lekarz w Dacyi, [illegible] używanych, [illegible] wydawał Lelewel (2).

Marek Aureliusz i Aurelian wzmocnili [illegible] Dacyą różnej narodowości ludami, ażeby swoim wzajemnie zwalczaniem [illegible] jedne na drugie, mogli łatwiej władać. Po zdaniu tych pozostałości [illegible] żyjących habitualnie. Do znajdujących się w niej używanie różnojęzycznych [illegible] Lelewel [illegible] nazwy nawarzu, [illegible] wskazania związku ich z nazwami [illegible] Chrześcijaństwo [illegible] a nie objaśniają, [illegible] wiedzy na [illegible] widzieć w nich czego [illegible] nie mogą, [illegible] co się mieć widzą, czego [illegible] zaniedbywa. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

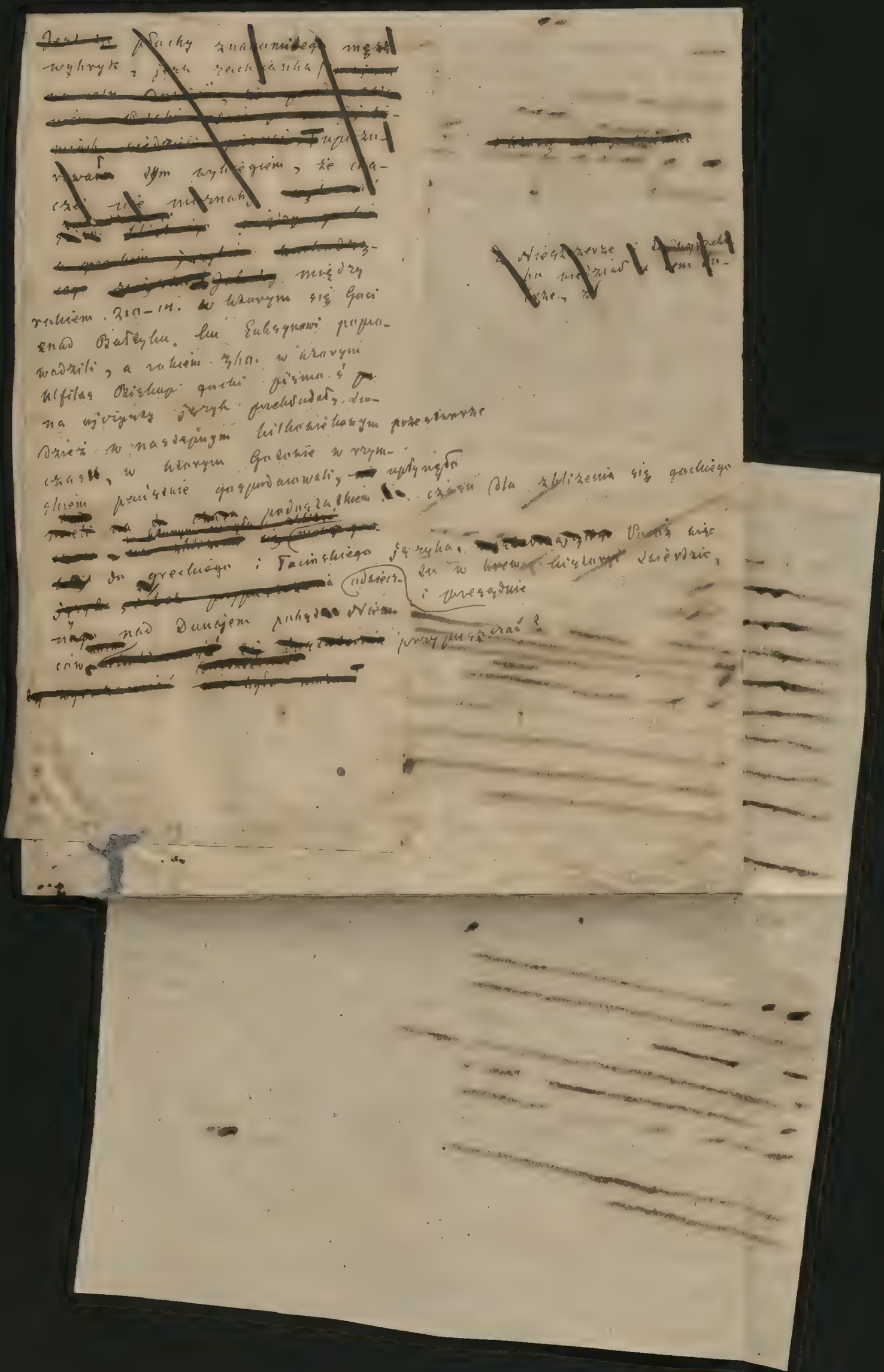

o języku dalów, i o ich
w pobliżu Karpat prze-
mieszanych

Rozważmy nagrobek ów
pomnik drugi.

Zachować ziemię w
Europie podnacnej.

rów. Kijów i Moskwa, ale inne pozo-
stałe zadawane grady [illegible] [illegible] [illegible]

Jan Wilhelm Luebelt.

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] odpowiada czasom, jakie
greckiej jeograf Ptolomeusz, żyjący
ry żył w [illegible] pierwszej po-
łowie drugiego po Chr. wieku, po-
wiada za wodzicielkę Ludów,
dalekie na wschodzie Europy
mieszkających. Nazwał go Sło-
wenami czyli Słowianami, [illegible]
[illegible] na Słowian,
Słowni wychodzili (1).

(1) Szafarzyka sta-
rożyt. I. 187-6.

Tak o ludzianach Swewów a Słowian,
i o pochodzeniu ich do germanów nad-
miniewszy [illegible] z fonca wschodnich
Swewów wywodzą Polskie. Dziś wiadomo
jej ludność związali w spółeczność
Suewczyckiej odrzucili swoich bożków
po bożych Aryjskie wiary [illegible]
[illegible] jak się
[illegible] Słowian, nazywani [illegible] Ci
tego to jeszcze bogowale pisali, od
do wieku rozciągających się, zamieszki-
wali, nazywali się wyrzadkom Sugam-
mi (Lygii), [illegible] nad to wschodnie
nazwiska różne. Tacyt [illegible] wymienia
między nimi Nahanarwalów (Nadnarwolan)
[illegible] Harzinezanom, a nawi Aryan-

"Polanie" [illegible] jak się
[illegible]

(1) Mitteln. Lexicon p. v. Vater, Grimm Wörterbuch p. v. Vater.

(2) Grimm daselbst, man vergleiche das altheidnische die auf dem Knochen liegende, vorzugsweise das Feldbegräbniß dagegen das Todtenmahl gewöhnlich genannte.

(3) Grimm in Gesch. I. 320 – 321. nimmt an dem Gegentheil.

(17 Germ. 43.

rolniczy, Polanami też w szczególe, a Ligijami, Lugianami, Lugijanami, wogóle Lugami. Mamy ich przed sobą, że pogańskie Lugi (Tacit.) do jego Lygowate pola, od Tatry do Wisły rozciągające się zamieszkiwali. Paulerowie Argon wraz z kilku innemi od Tacyta (17 wymienionemi, wskazuje w zabytkach [illegible] z-umijawanego Lugun. Lugowie Argon nich, mają dla [illegible] Dziejów Polskich ważne znaczenie Paulerowie

[illegible] Nahanarwalów (Nadnarwian), którzy [illegible] zaglądali

[illegible] pomniejszych Mazowszan [illegible] plagami. Nadmieniony [illegible] gule z [illegible] i powiedzmy, czem się [illegible] Tacyta [illegible] Germanów od Tacyta [illegible] Germanów [illegible] Lugów [illegible] Tacyta [illegible] Lugów [illegible] Germanii [illegible] Lugów [illegible] Germanii [illegible] Lugów [illegible] Germanii

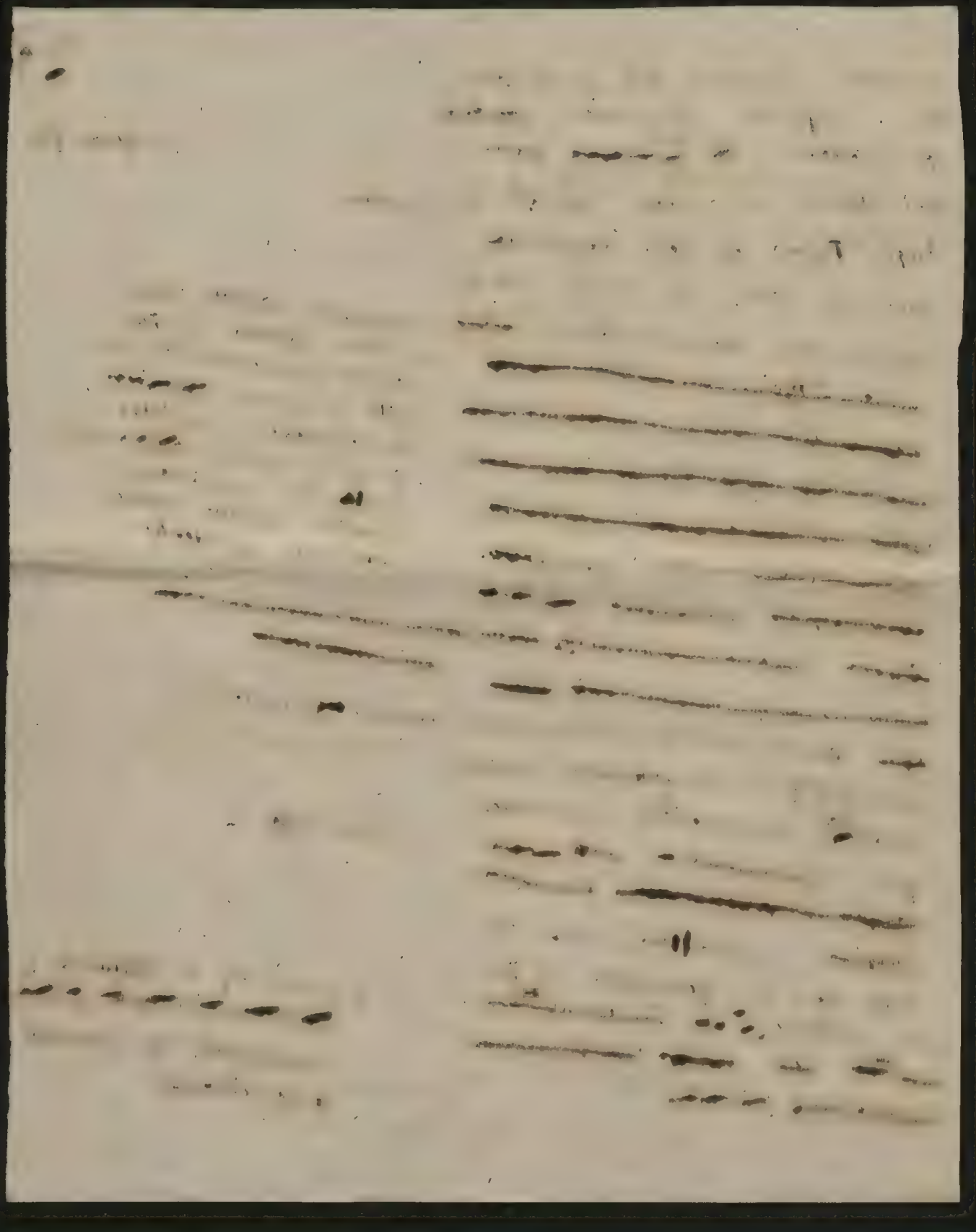

przed Cesarzem widać ich zwyczaju z Tacytem i Dionem wdzięcznego [illegible] byli Starzanami, [illegible] wnioskować [illegible] Dowodzi [illegible] zdaje mi się [illegible] zwyczaju sadzenia [illegible] jasne że Tacyt i Dion [illegible] Przejście [illegible] Nadrenowskim [illegible] czasu [illegible] gaju [illegible] Alcis, Dwóch braci [illegible] z przeciwnych [illegible] się [illegible] [illegible] (10) świętego gaju Semnonów za Strabona w Germanii wschodniej Nadrenowskie ujarzmieni, Dawszy morze

(10) Tacyt w Germ. 43.

[illegible] farbowania ciała, [illegible] różnych okoliczności [illegible] o tem niżej w tworzeniu rozdziale będzie.

[illegible] gaju [illegible] z przeciwnych [illegible] z przeciwnych [illegible] Dwóch braci [illegible] Nadrenowskie [illegible] przybrała [illegible]

[illegible] Nadrenowskie ujarzmieni, [illegible] różne miana

V. Zasady przyszłego cywilizacyi rozwoju i chronologiczny przebieg głównych wypadków, pierwotnemi dziejami Polski objętych.

Zasady rozwoju cywilizacyi polegają w każdym narodzie na religii, mowie i prawach. Kształtowane trzy te czynniki do narodu polskiego wyodrębniają główne rysy charakteru klasy jego najliczniejszej czyli ludu, który w zasadzie charakteru swojego był takim samym przed wieki, jakim jest dziś, i jakim pozostanie na zawsze, kształcenie on w granicach pierwotny swój typ, ale przez upływ dziejów więcej uszlachetniony, ubogacony, udoskonalony, który na dowrót rozwinie się tylko, jeżeli od chrześcijaństwa (jak wyrwana wpływem niech go Bóg uchowa!) dzieje nań niemoc ciemnoty. Co rozsiewa cywilizacya

[nawet po dojściu do wyższej cywilizacyi od pierwotnej obecnie.

[wyrwana wpływem

potrwa, gdyż [illegible] za błyskiem światła, wróci, spudziewam się,
do dawnego stanu, i znowu
będzie czem był[illegible] ale
rozumniejszy. Ona tę swoją słabość lud, przyznaję się
do niej i naród ją oba ma-
wiają o sobie: mądry Polak
po szkodzie!

Lud nasz na polu wsadzony,
chowany i wychowany, stykał
się ściśle z ubóstwianą od siebie
ziemią, i dotąd styka. Ta charakteryzuje ciało jego i siły duszy zpo-
tężnia. Im więcej w cywilizacyi czynił postępy, tem więcej
jej wierzył w istotę bóstwa,
nie badając wcale jaką ona
jest, i dla czego jest taką;
przez co unikał niebezpieczeństw jakie bracia jego naród spotkały, jakie nawiedziły Cze-

chów.

Ci ulegając nowemu ~~[illegible]~~ wpływowi, wplątali się bardzo wcześnie w spory religijne, i na nich najpiękniejsze życia swego strawili chwile, będąc kościelną więcej niż świecką polityką zajęci (1). Krwawe spory podobne dla Czechów skutki pociągnęły za sobą, jakie dla Polski zrządziły przywileje, ~~[illegible]~~ Polaków od Sasonów uwolniły. Stamtąd skierował następnie wpływ Franków na szkocie Sasonów i Słowian.

(1) Porówn. artykuł Franciszka Palackiego w Czasop. czesk. museum XLII. 4.

Za przed ubezwładnowaniem ich, przed zjednoczeniem, a ucisku najwięcej z Sasonami przyjaźń od nich wiele, a między innem podział ludności swoją na klassy wszystkich wyższa wyższa narodu a gminu czyli szlachty a ludu, równie Polaków jak dla samych Sasonów przez wpływ wywierany na nich od Francuzów.

Żadnego śladu mowy pi-
sanej nie mogą z czasów pogańskich
w zachodnich dzisiejszych Niemiec
wskazać dawni Germanowie, bo też
według Tacyta (1) czytać i
pisać nie umieli. My posia-
damy go na ziemi staro-
żytnych Słowian świeżo o-
kryty (2). Zabytki ich i naszej
mowy z owych czasów po-
chodzące, ograniczają się na
wyrazach pojedyńczych.

Pomijam inne ślady cy-
wilizacyi wywnioskowane
z wzmianek o ubiorach, mie-
szkaniach, pokarmach i t.p.
Wszystko co o tem można
było dowiedzieć porzu-
ciłem, i tak z podaniami
pisarzów starożytnych jak
z mniemaniami dzisiejszych

(1) Germ. 19.

(2) Zwrócił 1. 10 Lambery w Ga-
zecie polskiej warszawsk.
z r. 1868 nr. 138-9.

o Świecach opowiadaczów
zestawiłem razem w różnych
[illegible] [illegible].

Rozważywszy wszechstronnie prawo, na którem się [illegible] i teutońska narodowość wspierała, przyszła mi uwaga, że gdy Druga Hymta zaborcza, a pierwsza wszelkim zaborom i gwałtom przeciwna, przeto dzisiejsi pisarze niemieccy, wstydząc się niby swojej przeszłości, mimo oczywistości, co właściwie Teutonów charakteryzuje, a pokładają za właściwość charakteru Niemców, co [illegible] nie ich samych charakteryzuje ale

Słowian.

„Rozbijać i kupieziyć po

leżyli volmirza i wojacha

ze granicami ojczystego kraju było u Niemców (nowi spółczesny świadek) nie tylko godziwem ale i nader pożądanem; mniemali bowiem że się przez to wprawia ich młodzież do pracy i unika próżniactwa. Co też naczelnicy wywiedziawszy się poprzednio gdzieby co złupić, gdzieby co zdobyć mogli, oświadczali z właściwego natchnienia na obradach publicznych; gotowość swą do wyprawy, a przytomni, pochwalając zamiar i mając zaufanie w Dowódcy, że dobrze rzecz poprowadzi, przyrzekali mu swą pomoc (1)."

(1) Dosłownie z Cezara. De bello gal. VI. 23. wyjęte.

Na te słowa Ryxnianina nie położył nacisku najnowszy kreślicie[l] charakterystyki Niemców ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ (Jan Wilhelm Loebell[1]), owszem puścił je w niepamięć, a natomiast powitał za wybitną cechę ~~niemieckiej~~ narodowości ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, z których jedna nie jest przeciwstawna jej wcale, a druga zdaniem moim na zawsze nie wyeliminuje jej ~~[illegible]~~ zamiłowanie powszechnego dobra, ~~[illegible]~~ Germanom ~~[illegible]~~ kazało puścić w niepamięć zemstę za popełnione prze-

(1) W późniejszem dziele: Gregor von Tours und seine Zeit i.d. Leipzig 1839. str. 46 – 78. ~~[illegible]~~

w według Dahna nie jest właściwą jej, według mojego zdania, wcale jej nie wyeliminuje na zawsze. Mówi: ~~[illegible]~~

stępstwo, a wyjąć z jej miejsce okup; [illegible] [illegible] [illegible]

(1) Jamze fw. 477-8.

ge cechowała ich niegdyś ~~i~~ ni cały charakteryzowała naród ale wyższe warstwy niemieckiego narodu.

Chwali Lochell[1] Jakimów za to, że wolność kraju swego poświęcili Karolowi Wielk. skoro ich tenże upewnił o tem, iż poddawszy się mu poniesą przy jego pomocy, w Dalekie północno-wschodniej Europy strony dobrobyt handlowego państwa. Lecz obojętność właśnie ta dowodzi, iż od czasów Juliusza Cezara ~~Dalekie~~ wstępując w ~~dalekie~~ widziny panującego ciągle w Niemcach chęć grabieży. ~~narodu i [illegible]~~ poskromowania zamiłowaniem po-

wszechnego. Dobra, której a-
żeby dogodzić, gotowi byli
poświęcić się na wszelkie
wyrzeczenia. Hanza była
instytucyą słowiańska, i
rowna, korzyść Saksonom
jak Słowianom przynosiła. Z poduszczenia Karola
Wielk. obrawszy lud swój z
wolności saksońska szlachta,
wyjarzmiła następnie zresz-
tą, a sobą ludność sło-
wiańską i uwyuarodawiła
ją zupełnie. Zniemczona
hanza miała Dalej prowa-
dzić dzieło niemczenia, ~~[illegible]~~ (o jéj się przecież nie udało.
~~[illegible]~~

Obcy cało wiek bez wzglę-
du na to czy z rodu teu-
tońskiego lub innego ja-

biegu pochwalił, utracał wol-
ność gdy się do gminy ne-
mieckiej zabłąkał: sło-
wiańskie prawo szanować
ją nakazywało (1). ~~Słowia-~~
~~nowie to z dziejopisarza~~
~~stanowi rzeczy powinni~~
naprowadza na wniosek, że
teutońskie a słowiańskie
prawa chodząc niegdyś samo-
pas, zchodzą się dziś, i z du-
chem czasu dalej postępują
zgodnie. Należy dla dobra
ludzkości życzyć, ażeby ~~się~~
~~ludy ludy~~ do ~~drugiego~~ może
nauka dopomódz wiele, je-
żeli się samolubnej polity-
ce usidlić nie dozwolą.
~~Zachodzą dziś jeszcze~~

(1) Deutsche Rechtsgeschich-
te von F. Walter, Bonn
1863. S. 16. Hist. prawa i.
II. S. 127.

Wiele podobnych rysów
prawa niemieckiego a słowiańskiego cechujących, ilustruje a prawodawstwo rodzinne a prawo prawo porządkowe

wchodząc jedne drugiemu w drogę, ~~one~~ ~~one~~ ~~one~~

ziomi przebiegiem chrono-
logicznym głównych wy-
padków, które przed dzie-
siątym po Chr. wiekiem
zaszły na przestrzeni tak
później zwanej Wielko
i Małopolski tudzież Ma-
zowsza.

W razie wojny francuzi
[illegible] Wielkiprzeciwko
do przedparlamentu frankfurckiego
przeciw przeciwko bezwyzkładowe-
mu wcieleniu Prus zachodnich do
Niemiec, wobec tych z nich głoso-
wać przeciwko temu przedp
lamentu, którzy z Badeni chcieli
z kraju szwabskiego prze-
wać na swoim frankfurcie, że
mają zupełną słuszność nie go-
dzić, gdyż jako Polacy powinni
zostać Polakami a nie przeciwko
stawać się na Niemców. Nie co zde-
zwać się

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

altrzyma ludzkości sławnego świata.
Krajowy i sprzeciwia się przeciwdziała
ojczyzna o upadku Krzyżu, ludowy prze-
ciwko wielkiej galicy Rajskami, a

Żądamy się wydzielenie z ciała althrzyma
tego związku, jak do wyodrębnienia zwano,
wszystko niemieckie cesarstwo, przeciwko
wiatu zawsze i dziś przeciwko w
Dwóch ludów cesarstwa tego rozpoczęcia

Tarzą bitnego ziem-
niewca. Żyjący się
w pojęcia z germań-
skimi ludami pra-
wodawczych najbliższej
wiedzy
lievawana od Grzy-
biegłej języka, [illegible]
wspiewana między
najbliższego się
gowali czasie ziem-
niewca.

(d) Żeglując w górę Drwęcy
[illegible] księgach IV.
54, że:
possessiones
rerum humana-
rum Transalpi-
nis genitus
pervenit, super
sidentque vana
Druidae cane-
bant.

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ludy [illegible] zginęli mordowanego ludu

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Jako [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

głównych [illegible] jakie
chavakhery jakiemi się [illegible] [illegible] [illegible] reprezentami niż jak jej
[illegible] [illegible] [illegible] [

z bracją politycznego, który dzisiejszy
Brussary z mocy postanowienia kon-
gresu wiedeńskiego na księstwie war-
szawskim zyskali; i zawrod silio
dzą w dowodach, że nie można jurgorzać
co kultura niemiecka zdobyła. Odpa-
wiadając na to oświadczam francu-
zowi, przed-parlamentem zawsze
czyć się do gazu niemiecko krwawie.
gdyż po wszystkim ariści nie kul-
turę lecz orężem zdobywają.
[illegible] na Słowiańach robili niemcy; robią. I dobrze wiedzą to
[illegible] z historyi wszystkie wypadnie.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

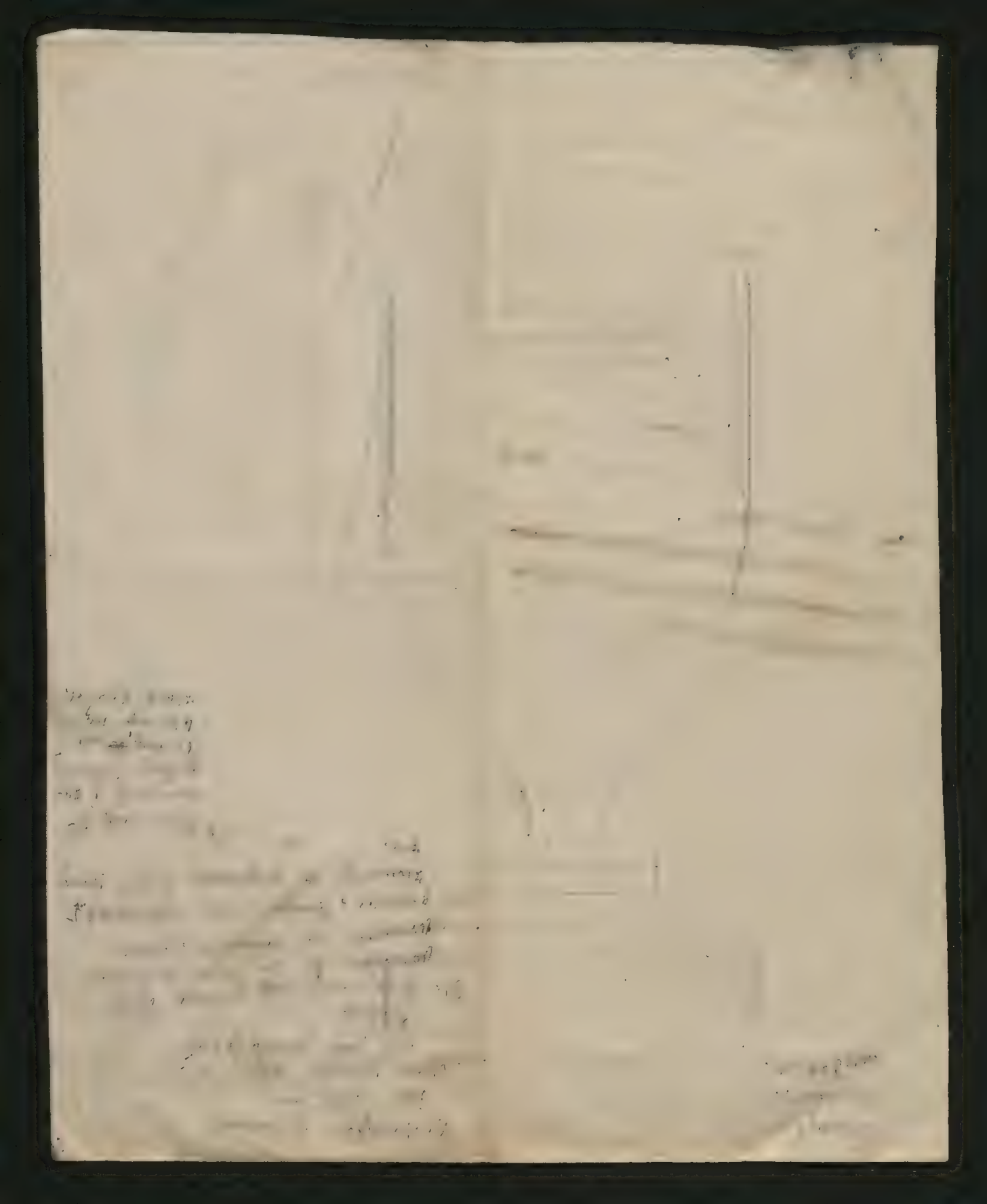

nauka lekarska u potomn. Fabian w Słowiańsk. Jakobiek. I. V. 1552.
za powodem Kenousa Galenowe oddawali się ziołnictwu, Lekowela Nandy 762.

Uwagi dotyczące niektórych Dioskoryderowych nazwisk Dackiej roślin.

162

Do Litery.

2. Ἀναγαλλὶς Chelidonium. ἄρρην

Kerkoraston. Czy ini odnosi się do naszej polskiej Kokornak. - Kokornak nie tylko innej rodzaj Aristolochia. Zwano takie Kokornakiem, Kokornakiem czarnym, Kokornem, gatunek z rodzaju Fumaria, - inni Adoxa, - który w dawnych gminach Taciniskich nosił imię Caprus Chelidonias lub proto Chelidonias.

3. Χελιδόνιον μεγα Fabium. (χλαυκον)

Krustane. - Moi chrości, chrościane gminnej Wprawdzie nazwa grecka Χελιδόνιον μεγα, z daje się wskazywać że się odnosi do jaskółczego ziela Chelidonium majus - Lecz nazwisko Taciniskie Fabium, mieniane później w Słowiańskiej Taciniskiej roślin, - daje owocne domniemanie, że Dioskorides chciał wyrazić rośliny gnieżdżące się zwykle z bobrem, zatem, Faba, (bóbr) - mowi Gemista, lub Spartium Scoparium, lub trawa płytka, krzewiasta, - chrościane Kępki.

6. ἤρυγγιον. Capitulum cardus Carduus.

Sikupnoer. - Gdyby nie głoska k w wyrazie tym, możnaby go uznać za zepsuty w piśmie nazwę Sierpnik (Crithmum) (Kalafa Syrenius fol. 1139.) - Moi Syrenius że koniec jego jest podobny Mikołajkowemu (Eryngium) - W dawnych farmaceutów, oba te końce za jedna uchodzić mogły. - Pomiędzy temiż roślinami Caldaiskowemi mamy: Cardamina, Cardamine, Sium creatica.

7. Θύμος Thymus.

Mocula. - Uprawiając swiązek tego wyrazu z Macierzanką, - a wtórnie z Macicą Duszką (Syrenius, - Szymon - Zonica) możnaby gmyrnięcie mięsiste zdrobniałe nazwanie, Macula, tak jak Macicyca, Macinanka, - a z powodu grubego wymawiania, podług gmyrnięcia (t. Macicyego Mocula, Mocula.

16. Ἄγρωστις — Gramen asphodelum, sanguinale, remota. — Kotiata. — Dotąd nazywają Kozią bródką albo Kozią trawą, gatunki traw rosnących na pagórkach piaszczystych, jak Aira canescens i t.p. — Może to ta sama nazwa Kozirta.

26. Καταναγκη — Herba filicula, datisia. — Karopitta. — Wyraz Karopitta Sardis kozłowy do rosłkiego Krzepidła. Krzepidłem nazywana jest roślina baldaszkowa Peucedanum. Żal nazwę Catanance, nowi Botanicy przyjęli dla ciemnej jesienią i wczesną wiosną kwitnącej. — Wielako niewiadomo dokładnie, jaką roślinę dawni pisarze mianowali nazwą Catanance. — Hieronim p. fol. 123 i opisuje Catanance. — Damnamene, Damnameta, Filicula herba, pod nazwiskami polskiemi Skani albo Kozi paznr, Miłonia. — W opisie tym powiedziano: „pień albo raczej róg z którego wyrasta z kilku gałązek od nich podobnych — wznosi na dwa łokcie, okrągłe, wielowarstwowe. Ten kształt rośliny może być powodem nadania jej nazwiska Krzepidła

str. 13. dac. mozula. Grecklimi literami nie mógł lepiej wypisać, bo Grek nie zna brzmienia mocnego c, tylko odpowiednie głoske dz (ʒ). Pierwotnych r mnóstwo przemieniło się u Słowian na ŗ; więc narostek -ut był pierwotnie: -ur, porównaj sskr. māt-ar matka, pol. mać-erz. Które się nastrojło na wielkopolskie brzmienie, tj. a na o, o na u, stąd: moc-uta.

Lekarskie ludu wiadomości można
dalej badania. Z polskich pisarzów
badał je ~~gruntownie~~ Michał Wiel-
mówski w Dziełku o przesądach ta-
kowych ludu naszego w Kwalnie
1844, który i cały dział o tym wiad-
czącym przedmiocie podaje. Z cze-
skich i rosyjskich pism nie mam
żadnego. O zaklinaniach Słowian
napisał Lambl Die populäre Medicin
unter den Südslaven (Ausz. w Smolje-
va Jahrbücher für slavische Litera-
tur, v. 1852- postrzp 1- str. 37. i Dwuj
str. 77). J ~~a~~ ada wszystkie za mam.
Najznakomitszym czynnikiem wa-
rzy ipotwa w lekach ludowych maj-
czy była i jest bolanina. O wiad-
mości jakie a niej ma lud nikt prze-
gdzieś nie pisał wyjąwszy wyżej
wspomnianego pisarza (Wacław Hlavy
Dalmatische a geznam powszechnych ~~pu~~
Ale imię dr. Lambl. w czasop. czesk. muzeum
v. 1852- postrz 1- str. 94. i Dwuj 91).
uwagi godnej jest wreszcie że wyjątkiem

jedną rośliną / blem, hyacyntami, pełnych
2. pw. i nie ma żadnej nazwy swojej
rośliny Dyochowyjowe przypomnieć
mogącej, gdy przeciwnie lud polski
i ruski ma ich kilka. [redacted]
Zastanawia też że zielniki tego imie-
nia żadne sami tylko pozadają
Polacy, które ułuli dla ciekawej
ludowej lekarskiej nauki mogą za-
jąć badania.

str. 14. dac. potpus a Kopr
r na l i przestawione: Kolp
(por. pol. Karp a czes. Kapr)
Dalej wpływ greczyzny, w której
pierwotne k na p często się prze-
mienia np.
pierw. vak mowić (w str. 84)
łac vok-s
pol. z-vyk-, uk (uczyć)
gr. ἔπος za vepos,
pierw. kank- pięć
łac. kwink-
grec pente, ster. pet- pięć.
przeto k na p dac. potpo-us.

Por. zamianę głosek w:
czes. kopřiva
kopřiwa, kopřywnica w pol.
a pokrzywa — pol.

liche griechische Grammatik von Aug. Matthiae, Leipzig (1807. str. 28-135).

Porównać nauki robiąc ludu Suzyckiego na podstawie w xiążce Matthiae gramatyki greckiej.